

**ZPRÁVA O ČINNOSTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2009**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA**

PRAHA 2010

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 9. dubna 2010. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli Lucie Březinová, David Hadroušek, Klára Havlíčková, Jana Jirkalová, Jana Králová, Thomas Müller, Kristýna Najmanová, Hana Pešková, Emil Ruffer, Martin Smolek, Václav Štencel a Jiří Vláčil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	2
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	3
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A JEJÍ PRACOVNÍCI.....	4
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2009 A VÝHLED DO BUDOUCNA.....	9
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	13
K POVAZE ŘÍZENÍ A ZMĚNÁM PO VSTUPU LISABONSKÉ SMLOUVY V PLATNOST	13
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2009.....	15
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2009	18
1. Zemědělství	18
2. Životní prostředí.....	18
C-105/09 a C-110/09 Terre wallonne a další.....	18
3. Dopravní politika.....	19
4. Energetická politika	19
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace).....	19
C-108/09 Ker Optika	19
6. Veřejné zakázky.....	20
C-570/08 Symyoulio Apochetefseos	20
C-74/09 Bâtiments et Ponts Construction et Thyssenkrupp Industrieservice	21
C-215/09 Mehiläinen et Suomen Terveystalo	21
C-274/09 Privater Rettungsdienst und Krankentransport Stadler.....	22
7. Státní podpory	22
C-1/09 CELF	23
8. Hospodářská soutěž.....	23
C-159/09 Lidl	23
C-360/09 Pfleiderer	24
9. Daně a finanční trh.....	24
C-550/08 British American Tobacco.....	24
10. Svoboda poskytování služeb a usazování	25
11. Volný pohyb zboží	25
C-569/08 Internetportal und Marketing.....	25
C-62/09 Association of the British Pharmaceutical Industry	26
C-66/09 Kirin Amgen.....	26
C-249/09 Novo Nordisk	27
C-316/09 MSD Sharp & Dome	27
12. Volný pohyb kapitálu	28
13. Ochrana spotřebitelů.....	28
C-227/08 Martín Martín	28
C-304/08 Plus Warenhandelsgesellschaft.....	29
14. Volný pohyb osob	29
C-118/09 Koller.....	29
C-359/09 Ebert	30
15. Sociální politika	30

C-227/09 Accardo	30
C-307/09 až C-309/09 Vicoplus	31
16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	32
C-173/09 Elchinov.....	32
C-345/09 Van Delft	33
17. Vnější vztahy	34
18. Celní unie.....	34
C-430/08 a C-431/08 Terex Equipment	34
C-75/09 Agra	35
C-234/09 Skatteministeriet v. DSV Road A/S.....	35
19. Společný celní sazebník	36
C-339/09 Skoma-Lux	36
20. Justice a vnitřní věci	36
C-233/08 Kyrian.....	36
C-533/08 TNT Express Nederland	37
C-534/08 KLG Europe Eersel	38
C-542/08 Barth.....	38
C-585/08 Pammer.....	39
C-111/09 Bilas.....	40
C-144/09 Hotel Alpenhof.....	40
C-256/09 Purrucker	41
C-261/09 Mantello.....	42
C-283/09 Weryński	42
C-312/09 Michalias	43
C-403/09 PPU Detiček	43
21. Právo institucí a jejich zaměstnanců.....	44
22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	44
23. Průřezové otázky	44
K ŘÍZENÍ O POMOCNÉM STANOVISKU SOUDU ESVO.....	45
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2009	46
1. Zemědělství	46
C-278/07, C-279/07, C-280/07 Josef Vosding Schlacht-, Kühl-, und Zerlegebetrieb (rozsudek druhého senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Sharpston).....	46
2. Životní prostředí.....	47
C-263/08 Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsforening (rozsudek druhého senátu ze dne 15. 10. 2009, GA Sharpston).....	48
3. Dopravní politika	48
C-402/07 a C-432/07 Sturgeon a další (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. 11. 2009, GA Sharpston).....	48
4. Energetická politika	49
5. Regionální politika.....	49
6. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	49
7. Veřejné zakázky.....	49
C-196/08 Acoset (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 10. 2009, GA Colomer).....	49
C-206/08 Gotha (rozsudek třetího senátu ze dne 10. 9. 2009, GA Colomer)	50
8. Státní podpory	51
C-504/07 Antrop (rozsudek druhého senátu ze dne 7. 5. 2009, GA Colomer).....	51

9. Hospodářská soutěž	51
C-8/08 T-Mobile Netherlands (rozsudek třetího senátu ze dne 4. 6. 2009, GA Kokott)	51
10. Daně	52
C-572/07 RLRE Tellmer Property (rozsudek druhého senátu ze dne 11. 6. 2009, GA Trstenjak).....	52
11. Svoboda poskytování služeb a usazování	53
C-171/07 a C-172/07 Apothekerkammer des Saarlandes (rozsudek velkého senátu ze dne 19. 5. 2009, GA Y. Bot).....	53
C-42/07 Liga Portuguesa de Futebol Profissional (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2009, GA Bot) ..	54
12. Volný pohyb zboží	54
C-421/07 Damgaard (rozsudek druhého senátu ze dne 2. 4. 2009, GA Colomer).....	54
C-478/07 Budějovický Budvar (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2009, GA Colomer).....	55
C-495/07 Silberquelle (rozsudek prvního senátu ze dne 13. 1. 2009, GA Colomer).....	56
C-529/07 Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG (rozsudek prvního senátu ze dne 11. 6. 2009, GA Sharpston).....	56
13. Volný pohyb kapitálu	57
14. Ochrana spotřebitele	57
C-489/07 Pia Messner (rozsudek prvního senátu ze dne 3. 9. 2009, GA Trstenjak)	57
C-243/08 Pannon GSM (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 4. 6. 2009, GA Trstenjak).....	58
15. Volný pohyb osob	58
C-311/06 Consiglio Nazionale degli Ingegneri (rozsudek druhého senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Maduro)	59
C-553/07 Rijkeboer (rozsudek třetího senátu ze dne 7. 5. 2009, GA Colomer)	59
C-19/08 Petrosian a další (rozsudek třetího senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Kokott).....	60
16. Sociální politika	60
C-520/06 Stringer e.a. (rozsudek velkého senátu ze dne 20. 1. 2009, GA Trstenjak)	60
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	62
C-217/08 Mariano (usnesení sedmého senátu ze dne 17. 3. 2009, GA Maduro).....	62
18. Vnější vztahy	63
C-242/06 Sahin (rozsudek prvního senátu ze dne 17. 9. 2009, GA Maduro)	63
19. Celní unie	63
C-93/08 Schenker (rozsudek druhého senátu ze dne 12. 2. 2009, GA Colomer)	63
C-302/08 Zino Davidoff (rozsudek šestého senátu ze dne 2. 7. 2009, GA Colomer).....	64
20. Společný celní sazebník	64
21. Justice a vnitřní věci	65
C-339/07 Deko Marty (rozsudek prvního senátu ze dne 12. 2. 2009, GA Colomer)	65
C-420/07 Apostolides (rozsudek velkého senátu ze dne 28. 4. 2009, GA Kokott)	65
C-168/08 Hadadi (rozsudek třetího senátu ze dne 16. 7. 2009, GA Kokott)	66
C-204/08 Rehder (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 9. 7. 2009, GA Maduro).....	66
C-347/08 Vorarlberger Gebietskrankenkasse (rozsudek třetího senátu ze dne 17. 9. 2009, GA Mengozzi).....	67
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců	68
C-345/06 Heinrich (rozsudek velkého senátu ze dne 10. 3. 2009, GA Sharpston).....	68
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	68
24. Principiální a průřezové otázky	68
C-445/06 Danske Slagterier (rozsudek velkého senátu ze dne 24. 3. 2009, GA Trstenjak)	69
C-115/08 ČEZ (rozsudek velkého senátu ze dne 27. 10. 2009, GA Maduro)	69

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	70
PRŮBĚH ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	70
ZMĚNY V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY ZAVEDENÉ V DŮSLEDKU VSTUPU LISABONSKÉ SMLOUVY V PLATNOST	72
DRUHY ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	72
ÚLOHA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY	73
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY V ROCE 2009	74
AKTUÁLNĚ PROBÍHAJÍCÍ ŘÍZENÍ	83
ŘÍZENÍ ZASTAVENÁ V ROCE 2009	88
ZAPOJENÍ ČR DO TZV. PILOTNÍHO PROJEKTU EU	103
OSTATNÍ TYPY ŘÍZENÍ.....	93
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU	93
OBECNĚ K ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU	93
ŽALOBY ČR NA NEPLATNOST AKTŮ EU	94
T-194/07 ČR proti Komisi (emisní povolenky).....	95
T-248/07 ČR proti Komisi (nadmírné zásoby).....	95
T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare).....	96
INTERVENCE ČR	96
C-13/07 Komise proti Radě.....	96
C-47/08, C-50/08 až C-54/08, C-61/08 Komise proti Belgii, Francii, Lucembursku, Portugalsku, Rakousku, Německu a Řecku	98
T-69/08 Polsko proti Komisi	98
ŘÍZENÍ O POSUDKU	99
Posudek 1/08	99
Posudek 1/09	100
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	102
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2009	102
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	102
AKCE VLZ BĚHEM CZ PRES	102

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Komise ES nebo Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnc

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou v pořadí již šestá výroční Zpráva o činnosti vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudními orgány EU. Velice mě těší, že Zpráva není pouhou rekapitulací činnosti za uplynulý rok, kterou bere vláda na vědomí, ale slouží též širší odborné veřejnosti, včetně sféry akademické, jak ukazují nejen zkušenosti mé, ale též mých kolegů.

Není jistě žádným překvapením, že rovněž z hlediska zastupování České republiky před soudy v Lucemburku bylo hlavním bodem agendy v první polovině minulého roku předsednictví České republiky v Radě EU. Kromě toho, že jsem předsedal pracovní skupině Rady pro Soudní dvůr, se během českého předsednictví podařilo Kanceláři vládního zmocněnce zorganizovat také několik doprovodných akcí, jako například květnové setkání vládních zmocněnců všech členských států v Praze či přednášku generálního advokáta M. P. Madura, která se uskutečnila v prostorách Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Ani předsednictví nemohlo přirozeně zastavit standartní činnost Kanceláře vládního zmocněnce, tedy zejména předkládání vyjádření v řízeních o porušení Smlouvy a v řízeních o předběžné otázce. Zvláště zajímavé podněty v tomto ohledu přišly ve druhé polovině roku prostřednictvím čtyř předběžných otázek položených českým Nejvyšším správním soudem.

Vážení čtenáři, dovoluji si Vám tímto popřát inspirativní četbu.

V Praze dne 8. března 2010

Martin Smotek
JUDr. Martin Smotek

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A JEJÍ PRACOVNÍCI

Vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“) na odboru komunitárního práva (dále jen „OKP“). OKP se člení na dvě oddělení a sice OKP 1, které se zabývá agendou obecných otázek unijního práva a agendou vnějších vztahů EU a OKP 2, které vykonává agendu VLZ, tj. zabývá se všemi záležitostmi zastupování ČR před Soudním dvorem EU (dále jen „Kancelář VLZ“). Jde zejména o zastupování ČR v těchto řízeních:

- (a) řízení o porušení Smlouvy, tzv. infringement,
- (b) řízení o předběžné otázce,
- (c) řízení o posudku,
- (d) řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- (e) řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných institucí EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení Smlouvy. Z praktických důvodů zajišťují v rámci Kanceláře VLZ uvedenou agendu dvě stálé pracovní skupiny (dále jen „PS pro předběžné otázky“ a „PS pro infringementy“).

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ pracovníci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na následujících stránkách.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží díky za kvalitně odváděnou práci.

PS pro předběžné otázky

Havlíčková Klára

Vedoucí PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působí od března 2007

Specializace dle gestora:

MŽP, MZ, GŘC, ÚPV, SÚKL, MK, MPO, MŠMT

Tel. 224 182 824

klara_havlickova@mzv.cz

Vláčil Jiří

PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působí od června 2008

Specializace dle gestora:

MSp, MV, MF, MPO, MŠMT, ÚPV

Tel. 224 182 827

jiri_vlacid@mzv.cz

Štencel Václav

PS pro předběžné otázky, intervence

V Kanceláři působí od února 2010

Specializace dle gestora:

MF, ÚOHS

Tel.: 224 182 304

vaclav_stencel@mzv.cz

PS pro infringementy

Jirkalová Jana

Vedoucí PS pro infringementy

V Kanceláři působí od srpna 2008

Specializace dle gestora: MF

Tel.: 224 182 596

jana_jirkalova@mzv.cz

Müller Thomas

PS pro infringementy, „věcná“ řízení

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora:

MPO, MF, MD, MMR, MO, ÚOHS

Tel.: 224 182 421

thomas_muller@mzv.cz

Březinová Lucie

PS pro infringementy, pre-infringementy

V Kanceláři působí od června 2008

Specializace dle gestora:

MPO, MSp, MV, MŽP

Tel.: 224 182 804

lucie_brezinova@mzv.cz

Hadroušek David

PS pro infringementy, „netranspoziční“ řízení

V Kanceláři působí od srpna 2009

Specializace dle gestora:

MŽP, MPSV, MZ, MZe

Tel.: 224 182 584

david_hadrousek@mzv.cz

Do poloviny roku 2009 působila v Kanceláři VLZ v PS pro infringementy Alena Jermářová, t. č. konzulka ČR ve Stockholmu, které též náleží poděkování za výbornou spolupráci.

V roce 2009 se do realizace agendy VLZ zapojili také následující pracovníci OKP 1.

Ruffer Emil

Ředitel OKP

Tel.: 224 182 310

emil_ruffer@mzv.cz

Najmanová Kristýna

Vedoucí PS pro obecné otázky komunitárního práva

Tel.: 224 182 309

kristyna_najmanova@mzv.cz

Králová Jana

PS pro obecné otázky komunitárního práva

Tel.: 224 182 501

jana_kralova@mzv.cz

Pešková Hana

PS pro obecné otázky komunitárního práva, komitologie

Tel.: 224 182 106

hana_peskova@mzv.cz

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2009 A VÝHLED DO BUDOUCNA

Věže budovy Soudního dvora EU s kanceláři

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie (dále jen „EU“), jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených zakládacími smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro tři soudní instance: Soudní dvůr, Tribunál (dříve Soud prvního stupně) a Soud pro veřejnou službu. Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v zakládacích smlouvách (čl. 19 SEU), zatímco Soud pro veřejnou službu vznikl jako specializovaný soud v roce 2005 na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. 11. 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Posledně jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně.

Soudní dvůr je složen v současné době z 27 soudců (jeden za každý členský stát) a z 8 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál je též složen z 27 soudců navržených vždy za každý jednotlivý členský stát, Soud pro veřejnou službu je pak tvořen 7 soudci.

Vedle těchto tří soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou tak vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora).

V řízeních jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno VLZ na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropských společenství a Soudem prvního stupně (dále jen „Statut VLZ“). Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M., který působí v rámci MZV ČR.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s Evropskou komisí (dále jen „EK“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU. VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých rezortů.

Mezi řízení, se kterými se ČR nejčastěji setkává, patří bezesporu řízení o předběžné otázce a řízení o porušení Smlouvy. Opomenout ovšem nelze ani některé další typy řízení, do kterých se ČR aktivně v rámci soudní agendy zapojuje, zejména tzv. řízení o posudku či intervence v přímých žalobách (podrobněji k jednotlivým druhům řízení viz dále).

Soudní dvůr EU prošel v roce 2009 významnými změnami, a to jak z hlediska organizace, resp. personálního obsazení, tak z hlediska své jurisdikce, přičemž posledně jmenovaná změna úzce souvisí s nabytím účinnosti tzv. Lisabonské smlouvy dne 1. 12. 2009. Některé z těchto změn se logicky přímo promítnou i do zastupování ČR před unijními soudy.

Z hlediska personálního obsazení došlo v roce 2009 k pravidelné obměně poloviny soudu (rozhodnutí zástupců vlád členských států 2009/176/ES, Euratom ze dne 25. 2. 2009 a rozhodnutí zástupců vlád členských států 2009/303/ES, Euratom ze dne 25. 3. 2009). Většina soudců a generálních advokátů Soudního dvora byla potvrzena ve svých funkcích (předseda Soudního dvora Skouris, soudci Lenaerts, Bay Larsen, Lõhmus, Ó Caoimh, Kasel, Juhász, Ilešič, Rosas, soudkyně Silva de Lapuerta a Toader, generální advokát Ruiz-Jarabo Colomer a generální advokátky Kokott a Sharpston). Pouze vlády PL a SK přistoupily k obměně svých soudců (na místo Makarczyka byl jmenován Safjan a na místo Klučky byl jmenován Šváby, do té doby soudce Soudu prvního stupně). PT přišlo o "svého" generálního advokáta (Maduro) v důsledku rotace; novým generálním advokátem se stal Jääskinen z FI. Nad rámec těchto očekávaných změn byla na konci listopadu řešena situace vzniklá náhlým úmrtím španělského generálního advokáta Dámaso Ruiz-Jarabo Colomera – dne 30. 11. 2009 byl do této funkce jmenován na zbytek funkčního období zesnulého generálního advokáta (tj. do 6. 10. 2015) Pedro Cruz Villalón, mj. bývalý předseda španělského ústavního soudu.

Ke změnám došlo také v obsazení Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu. Dne 25. 2. 2009 (rozhodnutí 2009/169/ES, Euratom) byl soudcem Soudu prvního stupně jmenován Kanninen (do té doby soudce Soudu pro veřejnou službu; dosavadní soudkyně Soudu prvního stupně Tilli rezignovala na svou funkci).

Dne 9. 6. 2009 (rozhodnutí Rady 2009/474/ES, Euratom) byla soudkyně Soudu pro veřejnou službu jmenována Rofes i Pujol ze ES (dosavadní soudce Kanninen byl jmenován soudcem Soudu prvního stupně).

Dne 8. 7. 2009 (rozhodnutí 2009/541/ES, Euratom a rozhodnutí 2009/542/ES, Euratom) byli soudcem Soudu prvního stupně jmenován Schwarz (dosavadní soudce Šváby byl jmenován soudcem Soudního dvora) a soudkyně Soudního dvora jmenována Bergerová z AT (dosavadní soudce Jann odstoupil ze své funkce).

Významnou změnu co se týče obsazování postů soudců a generálních advokátů u Soudního dvora, resp. Tribunálu, v budoucnosti přináší Lisabonská smlouva. Napříště mají být kandidáti na funkci soudce, potažmo generálního advokáta navrženi členskými státy jmenování vzájemnou dohodou vlád členských států teprve po konzultaci se zvláštním výborem (tzv. soudcovským panelem), který má zejména hodnotit odbornou úroveň navržených kandidátů a jejich vhodnost pro výkon náročné funkce.

Patrně největší novinkou co do změny příslušnosti Soudního dvora je tzv. komunitarizace III. pilíře (tedy ustanovení o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech obsažených před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost v hlavě VI SEU) a s tím spojené zrušení bývalých článků 35 SEU a 68 SES, které v minulosti omezovaly pravomoc Soudního dvora v této oblasti. Ve vztahu k justiční a policejní spolupráci tak již nebude zapotřebí prohlášení jednotlivých členských států pro výkon pravomoci Soudního dvora (v tomto ohledu se nicméně uplatní pětileté přechodné období ve smyslu čl. 10 Protokolu č. 36 o přechodných ustanoveních, jenž je připojen ke Smlouvám). Ohledně oblasti víz, azylu a migrační politiky, resp. možnosti se svobodně pohybovat bylo odstraněno pravidlo, podle kterého se na Soudní dvůr mohly obracet s předběžnými otázkami pouze nejvyšší soudy členských států. Soudní dvůr také získal kompetenci k přezkumu aktů Evropské rady, která byla Lisabonskou smlouvou zařazena bez dalšího mezi základní orgány EU. Naopak oblast zahraniční a bezpečnostní politiky zůstane nadále *de facto*, až na dvě výjimky, vyloučena z přezkumné pravomoci Soudního dvora (podrobněji k tomu viz příslušná část této zprávy).

Další novinkou, která se bezesporu odrazí v rozhodovací praxi Soudního dvora, je skutečnost, že Listina základních práv EU byla nadána stejným postavením, jaké má primární právo EU.

Opomenout nelze ani změny týkající se procesních pravidel. Významnou změnou v tomto ohledu je bezesporu zjednodušení kritérií pro přístup jednotlivců k unijním soudům – podmínka osobní dotčenosti, stanovená v původním čl. 230 SES, byla v případě aktů s obecnou působností vypuštěna a nadále tak zůstává pouze podmínka dotčenosti bezprostřední (nynější čl. 263 SFEU). Nově získávají právo napadnout platnost unijního aktu z důvodu nedodržení zásady subsidiarity též národní parlamenty, resp. jejich jednotlivé komory. Z tohoto důvodu se dočkaly již v roce 2009 odpovídající změny též jednací řády obou komor Parlamentu ČR.

Bezprostřední dopad na činnost Kanceláře VLZ budou mít bezesporu změny týkající se řízení pro porušení Smlouvy (nynější čl. 258 až 260 SFEU, býv. čl. 226 – 228 SES). V tomto ohledu

dochází jednak k možnosti uložit v určitých případech finanční sankci již v „prvním“ rozsudku, tj. nebude potřeba provést řízení pro nesplnění požadavků vyplývajících z rozsudku Soudního dvora (býv. čl. 228 SES) a dále se o jeden procesní krok zkracuje, tedy celkově i zrychluje řízení o výkonu rozsudku Soudního dvora (čl. 260 SFEU; podrobněji k tomu viz příslušná část této zprávy).

Konečně změnou, která se teprve do budoucna zásadním způsobem odrazí ve fungování Soudního dvora, bude naplnění čl. 6 odst. 2 SEU ve znění Lisabonské smlouvy, podle kterého EU přistoupí k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Jedním z klíčových bodů této přístupové smlouvy bude definice vztahu Soudního dvora na jedné straně a Evropského soudu pro lidská práva na straně druhé (dále jen „ESLP“).

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Velký sál soudního dvora po skončení ústního jednání v řízení o předběžné otázce

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2009 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2009 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Samostatný oddíl této kapitoly je věnován řízení o pomocném stanovisku (en. *advisory opinion*). Ačkoli toto řízení probíhá před Soudem ESVO, je svou povahou natolik blízké řízení o předběžné otázce a současně je jeho četnost natolik nízká, že by nemělo význam pojednat o něm v samostatné kapitole. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tématických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení a změnám po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost

Soudy členských států se obracejí na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s článkem 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005).

předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 104 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JR Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí tedy osvědčovat žádný právní zájem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Každá z předběžných otázek doručených VLZ je po zpracování krátké analýzy v podobě shrnující tabulky zaslána rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný rezort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

Vstup Lisabonské smlouvy v platnost na konci roku 2009 přinesl v řízení o předběžné otázce několik změn.

První změna se týká právního základu. Namísto čl. 234 SES (event. ve spojení s čl. 68 SES) a čl. 35 SEU je nyní v souvislosti s řízením o předběžné otázce třeba odkazovat výhradně na čl. 267 SFEU.

Další změny se týkají rozsahu pravomocí. Soudní dvůr nově získal obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva, a to v důsledku toho, že Lisabonská smlouva odstranila strukturu pilířů a zrušila čl. 35 SEU a čl. 68 SES, které dosud pravomoc Soudního dvora v této oblasti omezovaly. Pokud jde o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech podle dřívější hlavy VI SEU, pravomoc Soudního dvora již není závislá na prohlášení každého členského státu k uznání takovéto pravomoci a určení vnitrostátních soudů, které mohou předběžné otázky v této oblasti předkládat. Lisabonskou smlouvou se oblast policie a trestního soudnictví stává součástí obecného právního režimu a na Soudní dvůr se mohou obracet všechny soudy. Přechodná ustanovení nicméně stanoví, že se tato plná pravomoc uplatní teprve pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.³ Co se týče vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob podle dřívější hlavy IV SES (zejména justiční spolupráce v občanských věcech, uznávání a výkon rozsudků), nyní se mohou na Soudní dvůr obracet všechny vnitrostátní soudy – tedy nikoli pouze soudy vyšších stupňů – a Soudní dvůr je napříště příslušný rozhodovat o opatřeních veřejného pořádku v rámci přeshraničních kontrol. V důsledku toho má Soudní dvůr v této oblasti obecnou pravomoc, a to již ode dne vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288-291.

³ Protokol č. 36 o přechodných ustanoveních, článek 10. Je stanoveno, že jako přechodné opatření zůstávají pravomoci Soudního dvora stejné ohledně aktů v oblasti policejní a justiční spolupráce přijatých před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost. Použitelnost tohoto přechodného opatření končí pět let ode dne vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

Navíc, vzhledem k tomu, že Listina základních práv EU získává podle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy, je nyní zahrnuta do „souboru ústavních norem“, k němuž se může vyslovovat Soudní dvůr.

Jedinou oblastí, která stále zůstává mimo přezkumnou pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU ve znění Lisabonské smlouvy i nadále řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není proto v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

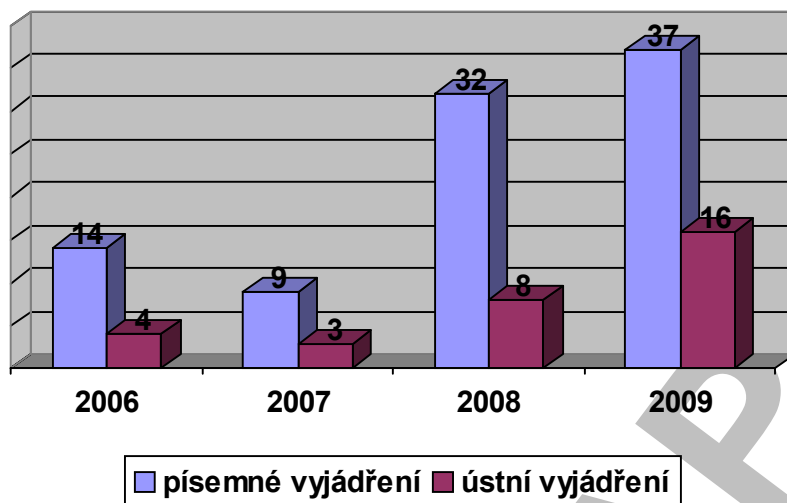
Konečně, řízení o předběžné otázce se nově týká i aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU, a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim například umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2009

Kancelář VLZ obdržela v roce 2009 cca 390 podání v cca 250 řízeních o předběžné otázce. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 48.⁴ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro legislativní a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu aplikovaného v ČR. Ve 37 případech bylo předloženo písemné vyjádření a v 16 případech se ČR prostřednictvím VLZ účastnila ústního jednání, v několika případech se ČR zapojila do obou fází řízení. Od vstupu ČR do EU můžeme sledovat trend postupného nárůstu aktivity ČR v řízení o předběžné otázce.

Přehled vyjádření VLZ v řízení o předběžné otázce v letech 2006 - 2009

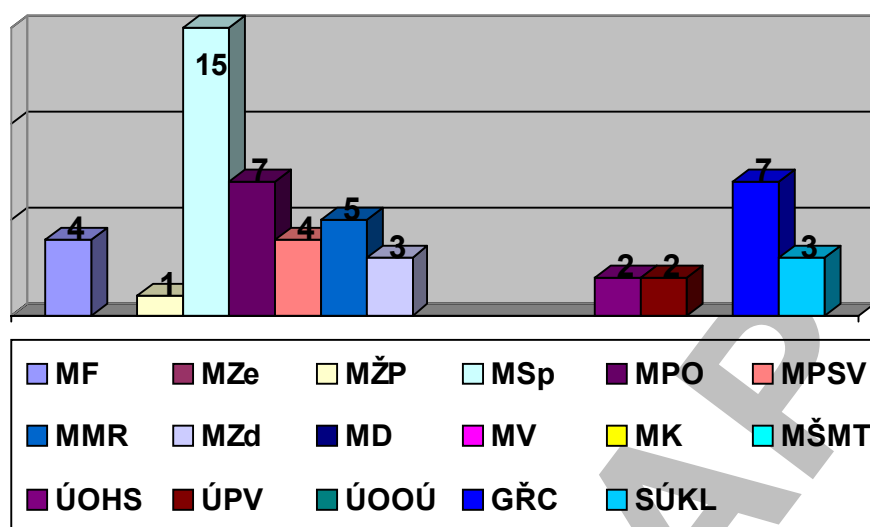
⁴ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájené řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2009, avšak k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

Vyjádření směřovala nejčastěji do oblasti obecných principů práva EU, volného pohybu zboží, služeb a osob, soudní příslušnosti, ochrany spotřebitele, hospodářské soutěže, veřejných zakázek, sociálního zabezpečení, celních otázek, uznávání kvalifikací či práva duševního vlastnictví.

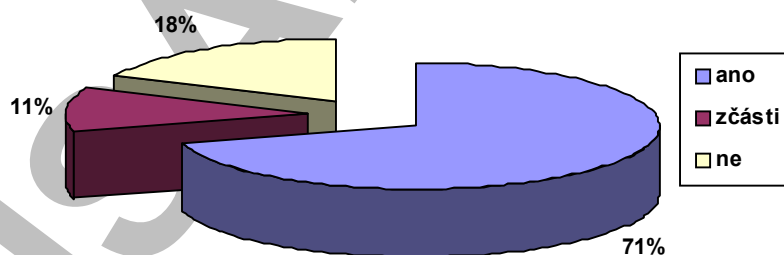
Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2009 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2009 podle gestorů

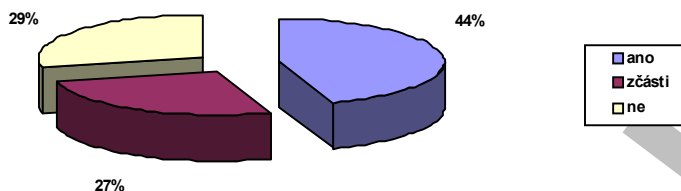

Pro účely získání zpětné vazby pro svou činnost, monitoruje Kancelář VLZ jakou odezvu nacházejí vyjádření VLZ v řízení o předběžné otázce v rozsudcích Soudního dvora a stanoviscích generálních advokátů. Výsledkem uvedeného monitoringu jsou následující grafy zohledňující ta vyjádření ČR za období od vstupu ČR do EU až do 31. 12. 2009, v nichž již bylo vydáno stanovisko generálního advokáta nebo vyneseno rozsudek.

Soulad vyjádření ČR s rozsudky Soudního dvora

Soulad vyjádření ČR se stanovisky generálních advokátů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2009

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2009 písemné vyjádření anebo se účastnila ústního jednání.⁵

1. Zemědělství

13 zahájených řízení (společná pravidla pro režim přímých podpor, režim vývozních náhrad, převod referenčního množství mléčných výrobků, nouzová opatření pro plavidla lovící tuňáka, ochranná opatření proti BSE, atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

2. Životní prostředí

15 zahájených řízení (zásada znečišťovatel platí, posuzování vlivů plánů a projektů na životní prostředí, poskytování informací o životním prostředí, GMO, atd.).

Na konci roku 2009 položil NSS ČR předběžnou otázku C-299/09 *Dar Duale Abfallwirtschaft* týkající se pomocných kritérií pro určení, zda se jedná o spalování odpadu za účelem odstranění či využití. Písemné vyjádření ČR v této věci bude odesláno v roce 2010.

ČR se vyjádřila v jedné věci.

C-105/09 a C-110/09 *Terre wallonne a další*

Všeobecné informace o případu

Případ se týká návrhu na zrušení valónského nařízení, kterým se mění zákoník o vodohospodářství tím, že jsou do něj provedena ustanovení směrnice 91/676/EHS o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských produktů v rozsahu, v němž se týkají přijímání tzv. akčních programů a vymezení území, která mají mít statut ochrany z důvodu specifických environmentálních omezení. Platnost nařízení byla napadena občanským sdružením ochrany přírody, které tvrdí, že nařízení nereflektuje skutečnost, že akční plány podle směrnice 91/676/EHS mohou být dle jejich názoru plánem nebo programem podle směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, a jako takové vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí. Položené předběžné otázky se týkají vztahu směrnice 91/676/EHS a směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí.

⁵ Případy jsou řazeny vzestupně podle spisových značek, a tak pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké případy přicházely k VLZ.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MŽP a dne 3. 7. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že není možné *a priori*, aniž by byl zkoumán obsah konkrétního programu hospodaření s dusíkem v rámci určitého právního řádu (ať již v každém jednotlivém případě či typově), určit, zda vůbec, resp. do jaké kategorie plánů a programů ve smyslu čl. 3 směrnice tento program spadá. K takovému posouzení v konkrétním případě je příslušný vnitrostátní soud.

3. Dopravní politika

5 zahájených řízení (odpovědnost leteckého přepravce, námořní kabotáž, schvalování dvoukolových a tříkolových vozidel, stanovení doby odpočinku řidičů);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

4. Energetická politika

1 zahájené řízení (C-241/09 *Fluxys*, pravidla pro vnitřní trh se zemním plynem);

ČR se ve věci nevyjádřila.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

4 zahájená řízení (směrnice 2002/22/ES a směrnice 2000/31/ES);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-108/09 *Ker Optika*

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda právo EU brání v aplikaci vnitrostátního předpisu, podle kterého lze uvádět na trh čočky pouze ve specializovaných zařízeních, v důsledku čehož není možné uvádět na trh čočky prostřednictvím internetu.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MPO a dne 13. 7. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že nelze omezit uvádění čoček na trh prostřednictvím internetu. V této souvislosti bylo zejména poukázáno na to, že nejde o službu informační společnosti, neboť takový výklad by mohl znamenat, že členský stát může na základě směrnice 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu, omezit výkon této činnosti z důvodu, že uvádění kontaktních čoček na trh spadá pod lékařskou konzultaci vyžadující fyzické ošetření pacienta. Naopak v dané věci šlo o otázku týkající se svobody volného pohybu zboží, přičemž s ohledem na rozsudek Soudního dvora ve věci C-322/01 *Deutscher Apothekerverband* lze dospět k závěru, že dotčená vnitrostátní úprava není způsobilá vhodným způsobem naplnit nějaký právem EU uznaný důvod veřejného zájmu a nelze ji proto z hlediska volného pohybu zboží odůvodnit.

6. Veřejné zakázky

7 zahájených řízení (zakázky na stavební práce, přezkumné řízení, nárok na náhradu škody, atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve čtyřech věcech.

C-570/08 Symyoulio Apochetefseos

Všeobecné informace o případě

Žalovaný je správní orgán pro přezkum správních odvolání proti rozhodnutí zadavatelů ve věci veřejných zakázek, jenž byl vytvořen za účelem splnění povinností vyplývajících pro Kypr ze směrnice 89/665/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce. Poté, co žalovaný zrušil rozhodnutí, kterým žalobkyně zadala určitou veřejnou zakázku, se žalobkyně obrátila na soud. V této souvislosti vyvstala otázka, zda žalobkyně, jakožto zadavatelka veřejných zakázek, se může odvolat na směrnici 89/665/EHS a zejména na ta ustanovení směrnice předepisující soudní přezkum zadání veřejné zakázky. Pokud příslušný orgán k přezkumu není soud – jak tomu je v dané věci v případě žalované – musí opatření tohoto orgánu podléhat soudnímu přezkumu. Podle judikatury kyperských soudů interpretujících kyperskou ústavu ale nemá zadavatel právní zájem na podání žaloby proti zrušovacímu rozhodnutí žalobkyně, což může představovat rozpor s čl. 2 odst. 8 směrnice 89/665/EHS.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MMR a dne 15. 4. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že jednak s ohledem na účel stanovený čl. 2 odst. 8 směrnice a dále z důvodu existence dostatečného právního zájmu zadavatelů na podání soudního opravného prostředku proti rozhodnutí orgánů odpovědných za přezkumná řízení, mají zadavatelé právo na soudní přezkum v případě, že tyto orgány odpovědné za přezkumná řízení nejsou soudy podle čl. 2 odst. 8 směrnice.

C-74/09 Bâtiments et Ponts Construction et Thyssenkrupp Industrieservice

Všeobecné informace o případu

Případ se týká otázky, zda belgické předpisy, které vyžadují, aby se uchazeč o veřejnou zakázku registroval jako podnikatel v BE a tak doložil, že splnil své závazky z hlediska sociálního zabezpečení a daní, neodporují volnému pohybu služeb a směrnici 93/37/EHS o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, přičemž podle této sektorové směrnice přijme zhotovitel v souvislosti s povinností doložit zaplacení příspěvků na sociální zabezpečení a daní osvědčení vydané příslušným orgánem členského státu usazení podnikatele.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MMR a dne 25. 5. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že registrační povinnost pro účely účasti v soutěži o veřejnou zakázku v Belgii odporuje dotčené sektorové směrnici a volnému pohybu služeb. Důvod je ten, že ve vztahu k dotčené sektorové směrnici stanovuje belgická právní úprava další požadavek, což je třeba považovat za nepřipustné vzhledem k taxativnímu výčtu požadavků stanovených směrnici, přičemž požadavek registrace ve své podstatě neguje uznávací mechanismus stanovený směrnici.

C-215/09 Mehiläinen et Suomen Terveystalo

Všeobecné informace o případu

Případ se týká rozhodnutí finské obce Oulu vytvořit společný podnik s veřejnou a soukromou účastí, který bude nabízet zaměstnancům obce služby v oblasti zdraví a příznivých pracovních podmínek na pracovišti. Toto rozhodnutí bylo napadeno, neboť obec nevypsala veřejnou zakázku na poskytování těchto služeb, resp. na účast v tomto podniku. Soudní dvůr je dotazován, zda k vypsání veřejné zakázky mělo podle předpisů EU v této věci dojít, a to zejména s ohledem na skutečnost, že služby v oblasti zdraví a příznivých pracovních podmínek na pracovišti pro zaměstnance obce představují pouze minoritní část činnosti tohoto společného podniku.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MMR a dne 9. 10. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že postup dané obce odporuje unijním předpisům v oblasti zadávání veřejných zakázek. Zejména se obec nemůže dovolávat výjimky tzv. *in-house* zakázky, když veřejný zadavatel zadá zakázku subjektu, kterého zcela kontroluje, neboť právě ve vztahu k soukromému společníkovi nebude mít obec tyto možnosti kontroly.

C-274/09 *Privater Rettungsdienst und Krankentransport Stadler*

Všeobecné informace o případu

Jde o případ týkající se rozlišování mezi veřejnou zakázkou vyžadující přísné dodržování všech formalit zadávacího řízení stanovených unijními předpisy a koncesí, jejíž zadávání se řídí pouze obecnými požadavky transparentnosti a rovného zacházení. Konkrétně jde o to, zda bavorská úprava týkající se výběru a odměny poskytovatelů záchranné služby představuje veřejnou zakázku, jak tvrdí neúspěšný uchazeč, nebo koncesi na služby, jak uvádí dotčená bavorská obec.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s MMR a dne 2. 11. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že v dané věci nejde o koncesi, ale o veřejnou zakázku, a tudíž je třeba postupovat dle směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce. Důvod je ten, že hospodářské riziko, které v této věci poskytovatel záchranné služby nese a které je rozhodujícím znakem pro koncesi, je až příliš nepatrné, neboť v předmětném případě jsou v zásadě pokryty všechny náklady na základě přesně stanoveného mechanismu a v případě, že stanovená odměna nevystačovala pro daný rok, má poskytovatel právo na dofinancování v příštím roce.

7. Státní podpory

4 zahájená řízení (přerušeno řízení o povinnosti vrátit vyplacenou podporu, okamžitý výkon rozhodnutí EK, vyrovnání za vyvlastnění zemědělské půdy, atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-1/09 CELF

Všeobecné informace o případu

Společnost CELF dostávala podporu, která nebyla oznámena EK, a proto byla vnitrostátním soudem prohlášena za protiprávní. EK však předmětnou podporu opakovaně vyhodnotila jako slučitelnou s vnitřním trhem. Její rozhodnutí zrušil Soud prvního stupně. Nezávisle na Soudu prvního stupně rozhodl Soudní dvůr, že národní soud není povinen nařizovat vymáhání státní podpory v případě, kdy EK přijetím konečného rozhodnutí vyslovila její soulad s právem ES. Současně ale rozhodl, že příjemce podpory má povinnost vrátit podporu neslučitelnou s vnitřním trhem a platit úroky za dobu, kdy podporu neoprávněně pobíral. Vnitrostátní soud se tedy ptá, zda může přerušit řízení až do doby, než EK vydá konečné rozhodnutí o slučitelnosti podpory s právem EU, a zda může omezit povinnost vrácení podpory v situaci, kdy EK třikrát prohlásila podporu za slučitelnou se společným trhem před tím, než byla tato rozhodnutí zrušena Soudem prvního stupně.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve spolupráci s ÚOHS a dne 15. 4. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. Dle vyjádření ČR může národní soud přerušit řízení týkající se otázky vrácení státní podpory až do doby, než EK vydá konečné rozhodnutí, pokud tento soud současně přijme v případě potřeby vhodná předběžná opatření za účelem ochrany třetích subjektů. Naopak, situaci, kdy EK třikrát prohlásila podporu za slučitelnou s vnitřním trhem před tím, než byla tato rozhodnutí zrušena Soudem prvního stupně, nelze kvalifikovat za mimořádnou okolnost, která by mohla vést vnitrostátní soud k omezení povinnosti k navrácení podpory.

8. Hospodářská soutěž

6 zahájených řízení (tarifní nůžkový efekt, klamavá reklama, program shovívavosti, zákaz internetového prodeje, atd.);

ČR se vyjádřila ve 2 věcech.

C-159/09 Lidl

Všeobecné informace o případu

Případ se týká výkladu čl. 3a směrnice 84/450/EHS, ve znění směrnice 97/55/ES, o klamavé a srovnávací reklamě, konkrétně přípustnosti srovnávací reklamy, kterou provedl provozovatel řetězce supermarketů E.Leclerc ve vztahu k provozovateli řetězce supermarketů Lidl. Na základě jeho žaloby se francouzský soud ptal Soudního dvora, zda směrnice dovoluje srovnávat potravinové výrobky různé kvality (resp. jejichž „požitelnost [...], tedy přinejmenším potěšení je konzumovat, se zásadně liší podle podmínek a místa jejich výroby, podle použitých ingrediencí či zkušenosti výrobce“).

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s MPO písemné vyjádření a dne 16. 11. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR zastávala ve svém písemném vyjádření názor, podle něhož rozdíl v kvalitě potravinových výrobků nemá vliv na srovnatelnost (zaměnitelnost) výrobků ve smyslu čl. 3a odst. 1 písm. b) směrnice, avšak srovnání potravinových výrobků (spotřebního koše) musí být provedeno tak, aby bylo v souladu také s ostatními podmínkami stanovenými v čl. 3a směrnice, zejm. v ustanovení odst. 1 písm. a) a c) směrnice.

C-360/09 *Pfleiderer*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky, do jaké míry mohou osoby poškozené kartelem za účelem přípravy žaloby na náhradu škody nahlédnout do spisů kartelového úřadu týkajících se žádosti o shovívavost jednoho z účastníků kartelové dohody. Podle předkládajícího soudu by aplikací národního předpisu, který umožňuje nahlédnutí do spisu, došlo k tomu, že by byly podniky vážně odrazeny od spolupráce v rámci programu shovívavosti a tím by zůstávaly kartely neodhaleny, neboť by se dotčené podniky obávaly, že dobrovolně vydané dokumenty a informace budou v občanskoprávních žalobách na náhradu škody použity proti nim.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s ÚOHS písemné vyjádření a dne 21. 12. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR zastávala ve svém písemném vyjádření názor, že aplikací národního předpisu umožňujícího nahlédnutí do spisu by nemělo dojít ke ztížení prosazování unijního soutěžního práva. V tomto případě by aplikací národního předpisu bylo vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž znemožněno prosazovat soutěžní právo v souladu s právem EU, tj. konkrétně v souladu se zásadou efektivity a zásadou loajální spolupráce.

9. Daně a finanční trh

42 zahájených řízení (šestá směrnice, nová směrnice o dani z přidané hodnoty, ekologická daň, pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, daň z kapitálových vkladů, běh promlčecí lhůty pro vymáhání DPH, spotřební daň, daň z kapitálových vkladů, atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-550/08 *British American Tobacco*

Všeobecné informace o případu

Předmětem tohoto případu je výklad čl. 5 odst. 2 směrnice 92/12/EHS o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani. Zejména jde o posouzení, zda je pro účely výběru spotřební daně, resp. daňového dohledu obecně, třeba, aby zboží, které vstupuje na území EU ze třetího státu jako zboží nepodléhající spotřební dani (ve sporu v původním řízení jde konkrétně o surový tabák), aby zde bylo přepracováno v celním skladu na zboží podléhající spotřební dani (řezaný tabák), bylo pro účely daňového dohledu vybaveno tzv. průvodním dokladem podle čl. 18 směrnice a nebo zda pro účely daňového dohledu postačuje, že je zboží v rámci svého pohybu v EU mezi celními sklady v režimu aktivního zušlechťovacího styku a je nad ním tudíž vykonáván celní dohled spojený s tímto režimem.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření ve věci a dne 19. 3. 2009 jej zaslal Soudním dvoru. ČR dospěla ve svém písemném vyjádření s ohledem na gramatický a účelový výklad předmětné směrnice k závěru, že předmětné zboží musí být vybaveno průvodním dokladem. Mechanismy, kterými je vybaven režim aktivního zušlechťovacího styku jsou pro účely řádného zjištění spotřební daně nedostatečné.

10. Svoboda poskytování služeb a usazování

13 zahájených řízení (sázky a hry, podmínky provozu lékáren, volný pohyb advokátů, regulovaná povolání);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

11. Volný pohyb zboží

26 zahájených řízení (ochranné známky, průmyslové vzory, autorskoprávní ochrana počítačového programu, dodatková ochranná osvědčení k léčivým přípravkům, reklama na léčivé přípravky, paralelní dovozy, atd.);

Na konci roku 2009 položil NSS ČR předběžnou otázku ve věci C-393/09 *Bezpečnostní softwarová asociace* týkající se autorskoprávní ochrany počítačových programů, zejména toho, zda grafické uživatelské rozhraní představuje vyjádření počítačového programu ve smyslu směrnice o autorskoprávní ochraně počítačových programů. Písemné vyjádření ČR v této věci bude odesláno v roce 2010.

ČR se písemně a/nebo ústně vyjadřovala v pěti věcech.

C-569/08 Internetportal und Marketing

Všeobecné informace o případě

Případ se týká určení, zda došlo ke zneužití registrace ochranné známky v případě, kdy si žalobkyně, která provozuje internetové portály a prodává výrobky na internetu, zaregistrovala ochrannou známku „&R&E&I&F&E&N&“, za účelem, aby mohla žádat o registraci domény .eu v první (přednostní) etapě registrace. Současně vycházela z toho, že při registraci domény budou použitím transkripčního pravidla znaky “&“ odstraněny a ona obdrží doménu www.reifen.eu. Obdobným způsobem si žalobkyně zaregistrovala ochrannou známku k asi 150 druhovým označením a následně žádala o jejich registraci jako domén. Další otázkou je, v případě, že jde o zneužití registrace, jaké má tato situace důsledky pro existenci oprávněného zájmu a dobré víry dle čl. 21 odst. 1 písm. a), písm. b) a odst. 3 nařízení (ES) č. 874/2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu a zásady, jimiž se řídí registrace.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s ÚPV nejprve písemné a posléze také ústní vyjádření ČR ve věci. Písemné vyjádření odešlo k Soudnímu dvoru dne 15. 4. 2009 a ústní jednání se konalo dne 10. 12. 2009.

Ve svém písemném vyjádření ČR tvrdila, že jelikož ochranná známka žalobkyně nebyla zaregistrována v dobré víře, neměla žalobkyně na základě takové ochranné známky ani právo účastnit se první etapy registrace domén. Právo k ochranné známce dle názoru ČR neexistuje, jestliže ochranná známka byla získána bez úmyslu ji používat pro výrobky a služby pouze za účelem, aby bylo možné požádat v první etapě o registraci domény. Proto je dle ČR možné registrované jméno domény zrušit, aniž by byla potřeba posuzovat splnění dalších alternativních podmínek, kterými jsou oprávněný zájem a dobrá víra registrace jména domény.

Pro účely ústního jednání ve věci požádal Soudní dvůr vyjadřující se subjekty o to, aby se v rámci svých ústních vystoupení zaměřily na otázku, v jakém rozsahu jsou závěry ohledně

existence „zlé víry“ při registraci ochranné známky učiněné v rozsudku C-529/07 *Chocoladefabriken Lindt* použitelné na výklad „zlé víry“ ve smyslu čl. 21 odst. 1 písm. b) a odst. 3 nařízení (ES) č. 874/2004.

V rámci svého ústního vystoupení odpověděla ČR na položenou otázku tak, že uvedené závěry jsou použitelné, a sice v rozsahu, v němž uvedený rozsudek stanoví, že podstatou zlé víry je nepoctivý úmysl jakožto subjektivní prvek, který je zjišťován na základě objektivních skutečností existujících v konkrétním případě.

C-62/09 Association of the British Pharmaceutical Industry

Všeobecné informace o případě

Podstatou tohoto řízení o předběžné otázce je určení, zda jsou pobídkové programy v podobě dodatečné úhrady praktickým lékařům v závislosti na tom, která konkrétně určená léčiva předepisují svým pacientům v souladu s čl. 94 směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, který zakazuje jakoukoli formu propagace ve vztahu k léčivým přípravkům. Programy podporují předepisování generik na úkor originálních léčiv a tímto se snaží dosáhnout snížení celkových výdajů za léčiva, jelikož generika zařazená do programů patří zpravidla mezi ta nejlevnější.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s MZ a SÚKL písemné a posléze také ústní vyjádření ve věci. Písemné vyjádření odešlo k Soudnímu dvoru dne 25. 5. 2009 a ústní jednání se konalo dne 10. 10. 2009. Ve svém písemném vyjádření došla ČR k závěru, že čl. 94 odst. 1 směrnice 2001/83/ES nebrání veřejnému orgánu, aby za účelem snížení svých celkových výdajů na léčiva zavedl program poskytování finančních pobídek lékařským ordinacím, o jaké jde v předmětném případě, a to zejména proto, že tyto programy nejsou zaměřeny na propagaci konkrétních výrobků a navíc sledují terapeutický účinek léčivých přípravků. Čl. 94 směrnice se tedy dle názoru ČR na předmětné pobídkové programy vůbec nepoužije.

V rámci svého ústního vystoupení doplnila ČR svůj postoj prezentovaný v písemném vyjádření, a to zejména z toho důvodu, že byla nucena čelit tvrzení, že předmětné pobídkové programy propagují nejen generika obecně, ale také některá konkrétní léčiva. Postoj ČR v rámci ústního vystoupení proto spočíval v tvrzení, že aktivita instituce začleněné do systému zdravotního pojištění členského státu činěná za účelem snižování nákladů systému zdravotního pojištění vůbec nespadá do působnosti směrnice. Důvodem vyloučení z působnosti směrnice je dle ČR především čl. 168 SFEU a v něm stanovená odpovědnost členského státu za rozdělování zdrojů vyčleněných na zdravotní péči.

C-66/09 Kirin Amgen

Všeobecné informace o případě

Navrhovatelka je držitelkou evropského patentu pro léčivý přípravek, který byl dne 8. 6. 2001 registrován ve Společenství, čímž získal povolení k uvedení na trh na celém území Společenství. Léčivý přípravek nebyl před přistoupením LT k EU ke dni 1. 5. 2004 registrován v LT. 24. 10. 2004 podala navrhovatelka u litevského úřadu průmyslového vlastnictví žádost o dodatkové ochranné osvědčení. Její žádost byla úřadem zamítnuta

s odůvodněním, že byla podána po lhůtě šesti měsíců stanovené v čl. 7 odst. 1 nařízení (EHS) č. 1768/92 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky. Předkládající soud se ptá, zda čl. 19 odst. 2 nařízení je třeba vykládat ve vztahu k LT tak, že den, ke kterému vstupuje nařízení v platnost, je den jejího přistoupení k EU a zda přistoupení nového státu lze postavit na roveň registraci ve smyslu čl. 3 písm. b) nařízení.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s ÚPV písemné vyjádření ve věci a dne 25. 5. 2009 jej zaslal k Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že ustanovení čl. 19 odst. 2 nařízení se na předmětnou situaci nevztahuje. Vstup nařízení v platnost v novém členském státě nelze postavit na roveň vlastní registraci pro účely čl. 3 písm. b) nařízení, protože tato registrace nastává objektivně pouze jedenkrát. Ve vztahu k ustanovením čl. 19a nařízení došla ČR k závěru, že jejich použitelnost na konkrétní léčivo je podmíněna neexistencí první registrace konkrétního léčiva ve Společenství před okamžikem přistoupení nového členského státu. Vzhledem k protichůdnému stanovisku EK ve věci se ČR na konci roku 2009 připravovala na ústní jednání ve věci plánované na leden 2010.

C-249/09 *Novo Nordisk*

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelka inzerovala v časopise léčivý přípravek Levemir (Insulin Detemir). Údaje uvedené v reklamě dle názoru odpůrkyně nebyly v souladu se souhrnem údajů o přípravku (SPC), který odpůrkyně schválila, resp. v tomto souhrnu chyběly. V důsledku uvedeného byla navrhovatelce uložena povinnost ukončit zveřejňování reklamy na tento léčivý přípravek pro rozpor s příslušným ustanovením estonského právního předpisu. V reklamě navrhovatelky byly uvedeny citace z lékařských časopisů a další v SPC neuvedené údaje. V následném soudním řízení vznikla pro účely vyřešení sporu potřeba zejména odpovědi na otázku, zda musí být čl. 87 odst. 2 směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků vykládán v tom smyslu, že zahrnuje rovněž citace z lékařských časopisů nebo jiných vědeckých prací, které jsou obsaženy v reklamě na léčivé přípravky, která je určena osobám způsobilým léčivý přípravek předepisovat, tj. odborníkům.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci se SÚKL písemné vyjádření ve věci a dne 21. 10. 2009 jej zaslal k Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že reklama na léčivý přípravek určená osobám způsobilým předepisovat nebo vydávat takové přípravky, včetně v ní obsažených citací z lékařských časopisů nebo jiných vědeckých prací ve smyslu čl. 92 odst. 3 směrnice, musí splňovat požadavky stanovené čl. 87 odst. 2 směrnice. Dle názoru ČR je tvrzení v souladu s údaji uvedenými v SPC ve smyslu čl. 87 odst. 2 směrnice, jestliže jej lze odvodit z informací, které byly posouzeny v rámci registračního řízení, tj. byli při tvorbě SPC zohledněny.

C-316/09 *MSD Sharp & Dome*

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelka nabízela na internetu své léčivé přípravky, které jsou na předpis, a to bez ochrany heslem, čímž veřejnosti volně zpřístupnila popis léčebného postupu, informace o

užívání a znázornění balení těchto produktů. Odpůrkyně, která je s navrhovatelkou ve vztahu hospodářské soutěže, v tom spatřuje porušení zákazu reklamy na léčivé přípravky na předpis široké veřejnosti a nepřípustné chování v hospodářské soutěži a domáhá se toho, aby bylo navrhovatelce uloženo zdržet se šíření reklamních informací tímto způsobem. Předkládající soud si nebyl jist, zda činnost prováděná navrhovatelkou je reklamou na léčivé přípravky, která je v případě, že je určena široké veřejnosti, v souladu s ustanovením čl. 88 odst. 1 písm. a) směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, zakázána.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci se SÚKL písemné vyjádření ve věci a dne 16. 11. 2009 jej zaslal k Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že činnost spočívající ve sdělování informací o léčivém přípravku na předpis na internetu, za podmínek, kdy sdělení obsahuje pouze údaje, jež měl v rámci povolovacího řízení k dispozici orgán vydávající povolení a které jsou beztak přístupné pro kohokoli, kdo přípravek získá, a jež nejsou zájemci poskytnuty automaticky, nýbrž které jsou přístupné na internetu, a to pouze tomu, kdo si je sám vyhledá, není *a priori* vyloučena z působnosti čl. 86 odst. 1 směrnice 2001/83/ES a může se tedy jednat o reklamu ve smyslu tohoto ustanovení. Je úkolem vnitrostátního soudu, aby s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu určil, zda předmětná činnost má reklamní účel, a tudíž je reklamou v uvedeném smyslu či nikoli.

12. Volný pohyb kapitálu

4 zahájená řízení (čl. 56 SES, nynější čl. 63 SFEU);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

13. Ochrana spotřebitelů

6 zahájených řízení (nekalé obchodní praktiky, smlouvy uzavírané na dálku, nepřiměřené podmínky spotřebitelských smluv, záruky na spotřební zboží);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila ve dvou věcech.

C-227/08 *Martín Martín*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o řízení o předběžné otázce španělského soudu, v němž je Soudní dvůr dotazován na výklad směrnice 85/577/EHS o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory. Konkrétně se jedná o to, zda může vnitrostátní soud prohlásit smlouvu, u níž nebyla dodavatelem splněna informační povinnost o právu spotřebitele na odstoupení, za neplatnou *ex offio*, tedy i bez návrhu ze strany spotřebitele.

Ústní vyjádření ČR

Dne 12. 3. 2009 se ČR zúčastnila ústního jednání ve věci. Ve svém vystoupení zpracovaném ve spolupráci s MPO VLZ zdůraznil, že podstatou ochrany spotřebitele dle dané směrnice je možnost spotřebitele posoudit (s určitým odstupem) ještě jednou závazky ze smlouvy, znovu se rozhodnout, zda jimi chce být vázán, a případně od této smlouvy odstoupit. Ze směrnice i z judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že v případě porušení informační povinnosti dodavatelem není toto právo časově omezeno. Pokud by tedy vnitrostátní soud mohl i bez návrhu spotřebitele rozhodovat o neplatnosti takové smlouvy, bylo by tím spotřebiteli jeho

právo rozhodnout se, zda chce být touto smlouvou vázán, upřeno. VLZ také zmínil, že úprava procesních pravidel soudních řízení v členských státech spadá do výlučné pravomoci členských států, tudíž do této oblasti nemůže být směrnicí zasahováno.

C-304/08 *Plus Warenhandelsgesellschaft*

Všeobecné informace o případu

Spor byl veden o přípustnost reklamní akce lákající potenciální spotřebitele k nákupu možností účasti na loterii s vidinou milionové výhry. Dle německého vnitrostátního předpisu představuje taková reklamní akce nekalou hospodářskou soutěž. Předkládající soud se tázal, zda není tato úprava v rozporu se směrnicí 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu, neboť jde nad rámec zde stanovené maximální harmonizace. ČR podala v této věci v roce 2008 písemné vyjádření, v němž zastávala názor, že směrnice 2005/29/ES nedopadá na vnitrostátní právní úpravu zakazující nekalé obchodní praktiky vůči soutěžitelům, což je právě případ napadaného ustanovení německého práva.

Ústní vyjádření ČR

Dne 11. 6. 2009 se ČR účastnila ústního jednání ve věci, v jehož rámci navázala na své písemné vyjádření zpracované ve spolupráci s MPO a zdůraznila, že je třeba rozlišovat důvody, pro které má být určitá obchodní praktika zakázána. Směrnice obsahuje plnou harmonizaci z hlediska důvodu ochrany spotřebitele, avšak nedopadá na posouzení obchodních praktik z jiných legitimních důvodů, včetně důvodu ochrany soutěžitelů, který je rovněž sledován zkoumanou německou právní úpravou. S podobnou argumentací vystoupilo také AT, další členské státy hájily soulad ochrany spotřebitelů dle německé právní úpravy se směrnicí, EK se naopak domnívala, že příslušná ustanovení německého práva směrnicí odporují.

14. Volný pohyb osob

23 zahájených řízení (uznávání kvalifikací, rovné zacházení v zaměstnání, uznávání příjmení, právo pohybu a pobytu rodinný příslušníků občanů EU);

ČR se písemně vyjadřovala ve dvou věcech.

C-118/09 *Koller*

Všeobecné informace o případu

Spor v původním řízení se týká výkladu směrnice 89/48/EHS o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy. Konkrétně se jedná o to, zda se tato směrnice použije v případě uznávání dokladu o kvalifikaci vydaného v jiném členském státě v důsledku toho, že byl v tomto státě uznán jiný doklad o kvalifikaci, jenž byl vydán ve státě, kde je nyní o prvně uvedené uznání žádáno.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval písemné vyjádření ve spolupráci s MSp a dne 3. 7. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že směrnice 89/48/EHS se nepoužije na doklad o dosažené kvalifikaci, který nepotvrzuje žádné vzdělání, zkoušky, ani získané odborné zkušenosti v členském státě vydání tohoto dokladu, a který tudíž nelze považovat za „diplom“

ve smyslu čl. 1 písm. a) směrnice. Takovým dokladem v tomto smyslu, na který nelze směrnici aplikovat, je rovněž doklad, který vychází ze vzdělání, zkoušek či odborných zkušeností vyplývajících z jiného dokladu.

C-359/09 *Ebert*

Všeobecné informace o případu

Spor v původním řízení se týká výkladu a vzájemného vztahu směrnice 89/48/EHS o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy a směrnice 98/5/ES o usnadnění trvalého výkonu povolání advokáta v jiném členském státě než v tom, ve kterém byla získána kvalifikace. Konkrétně se jedná o to, zda má držitel diplomu požadovaného v domovském členském státě pro přístup k regulovanému povolání advokáta právo užívat profesní označení užívané advokáty v hostitelském členském státě, aniž by byl členem profesní komory, jejímiž členy je v hostitelském členském státě toto regulované povolání vykonáváno.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 21. 12. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. Podle názoru ČR směrnice 98/5/ES doplňuje směrnici 89/48/EHS v tom smyslu, že pro oblast advokacie zavádí další postup, kterým lze nezávisle na možném uznání kvalifikace podle směrnice 89/48/EHS dosáhnout v hostitelském členském státě přístupu k výkonu činností, jež povolání advokáta obnáší. Uznání kvalifikace podle směrnice 89/48/EHS však nemůže být podmíněno předchozím postupem podle směrnice 98/5/ES. Směrnici 89/48/EHS je třeba vykládat v tom smyslu, že právo užívat profesní označení hostitelského členského státu je neoddělitelně spojeno s právem na přístup k danému povolání v tomto členském státě. Z této směrnice však nevyplývá přímo právo držitele určitého diplomu na přístup k odpovídajícímu povolání v hostitelském členském státě bez dalšího, ale právo na určitý postup orgánu, který přístup k tomuto povolání a jeho výkon povoluje. Pokud je tedy výkon určitého povolání vyhrazen členům příslušné profesní komory, má držitel odpovídajícího diplomu právo, aby nebyla jeho žádost o členství v této komoře odmítnuta z důvodu neodpovídající kvalifikace.

15. Sociální politika

21 zahájených řízení (pracovní poměry na dobu určitou, pracovní doba, ochrana těhotných zaměstnankyň, vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, atd.);

ČR se písemně vyjadřovala ve 2 věcech.

C-227/09 *Accardo*

Všeobecné informace o případu

V řízení před italským soudem se příslušníci městské policie obce Turín dožadují náhrady škody, kterou utrpěli v důsledku porušení italské ústavy a občanského zákoníku. Tyto předpisy stanoví minimální dobu odpočinku v týdnu. Obec Turín se odvolává na kolektivní smlouvy, které stanovily minimální dobu odpočinku v týdnu odchýlně od uvedených předpisů. Tyto kolektivní smlouvy jsou ovšem s nimi podle všeho v rozporu. Obec Turín se proto odvolává na ustanovení směrnice 93/104/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby (dnes směrnice 2003/88/ES), která umožňují přijmout odchylku od čl. 5 prostřednictvím

kolektivních smluv (čl. 17 odst. 3 směrnice 93/104/ES, čl. 18 směrnice 2003/88/ES). Italský soud se předběžnými otázkami ptá na přímou použitelnost ustanovení směrnic a na vztah odst. 3 k odst. 2 čl. 17 směrnice 93/104/ES.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s MPSV a dne 9. 10. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. Ve svém písemném vyjádření ČR argumentovala ve prospěch samostatné povahy čl. 17 odst. 3 směrnice, tedy v tom smyslu, že použití odst. 3 není omezeno na činnosti vyjmenované v odst. 2. Pokud jde o přímou použitelnost ustanovení směrnice 93/104/ES (čl. 5, 17 a 18), ve vztahu k řízení před vnitrostátním soudem ČR takovou možnost odmítla s tím, že podle judikatury Soudního dvora sice vnitrostátnímu soudu přísluší aplikovat kolektivní smlouvy, které jsou v souladu s čl. 17 směrnice, brání-li však aplikaci takových kolektivních smluv jiné předpisy vnitrostátního práva, nelze jejich aplikaci opřít o přímý účinek ustanovení směrnic (protože přímého účinku ustanovení směrnic se nelze dovolat proti jednotlivci). Alternativně ČR tvrdí, že pokud by měl být přímý účinek přiznán samotnému čl. 5, pak pouze v případě absence kolektivních smluv, které jsou v souladu s čl. 17 (resp. v rozsahu takových kolektivních smluv).

C-307/09 až C-309/09 *Vicoplus*

Všeobecné informace o případu

Spor vznikl v době, kdy NL ještě uplatňovalo tzv. přechodné období na volný pohyb pracovníků vůči pracovníkům z nových členských států. Na základě tohoto přechodného období mohlo NL vyžadovat pracovní povolení od občanů z nových členských států, kteří se ucházeli o práci u nizozemského zaměstnavatele. S ohledem na rozsudek Soudního dvora ve věci C-133/89 *Rush Protuguesa* vydaným v souvislosti s přístupem PT k ES, se NL rozhodlo rozšířit požadavek pracovního povolení i na pracovníky, kteří jsou do NL vysláni v rámci služby spočívající v přenechávání pracovníků nizozemskému podniku, neboť tím dochází nepřipustným způsobem k obcházení přechodného období. Spor se tak týká otázky vymezení hranice mezi volným pohybem pracovníků podléhající přechodnému období, tj. včetně případů tzv. poskytování zaměstnanců, kdy příjemce služeb (nizozemský podnik) pracovníky *de facto* úkoluje, a vysíláním pracovníků v rámci svobody poskytování služeb, které nepodléhá přechodnému období a v rámci kterého vyslání zaměstnanci vykonávají práci výlučně pro svého zahraničního zaměstnavatele, tj. poskytovatele služby.

Písemné vyjádření ČR

Ve spolupráci s MPSV připravil VLZ vyjádření, které odeslal Soudnímu dvoru dne 19. 11. 2009, v tom smyslu, že svoboda poskytování služeb brání nizozemské právní úpravě, podle které je pro vysílání pracovníků nezbytné získat povolení pro zaměstnávání osob, aniž by došlo ze strany příslušného vnitrostátního orgánu k využití mechanismů výměny informací přijatých na úrovni EU od vydání rozsudku Soudního dvora ve věci C-113/89 *Rush Portuguesa*, z jehož obecných závěrů NL při stanovení požadavku pracovního povolení vycházelo. Dále, při posouzení, zda jde o přípustné vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, je třeba vycházet z kritérií vztahujících se na oprávnění k činnosti vysílajícího podniku v domovském státě, skutečný výkon této činnosti tímto podnikem v domovském státě a obsah a rozsah smluvního ujednání mezi poskytovatelem a příjemcem služby. Pravidlo aplikováno NL v dotčeném případě týkající se použití provozních prostředků a materiálů pořízených poskytovatelem služby pro stanovení, zda jde skutečně o vysílání pracovníků v rámci poskytování služby, nepředstavuje vhodné a přiměřené kritérium pro posouzení sporné otázky.

16. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

10 zahájených řízení (nařízení (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství - sčítání dob pojištění, čl. 22 odst. 2, čl. 28, 28a a 33 nařízení, dávky ve stavu odkázanosti, dvojí zápočet doby pojištění, atd.);

Na konci roku 2009 položil NSS ČR předběžnou otázku ve věci C-399/09 *Landtová*. Řízení se týká a) výkladu přílohy III část A. bod 6 v návaznosti na čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení (EHS) č. 1408/71 ve vztahu k aplikaci vnitrostátního pravidla, podle něhož česká instituce sociálního zabezpečení v plném rozsahu hodnotí pro nárok na dávku i pro stanovení její výše dobu pojištění získanou na území bývalé ČSFR do 31. 12. 1992, i když k jejímu zhodnocení je podle uvedeného kritéria příslušná instituce sociálního zabezpečení Slovenské republiky a b) toho, zda je v souladu s právem EU, zejm. zásadou zákazu diskriminace, pokud se výše uvedený výklad použije pouze ve vztahu k občanům ČR s bydlištěm v ČR. Písemné vyjádření ČR v této věci bude odesláno v roce 2010.

ČR se písemně vyjadřovala ve 2 věcech.

C-173/09 *Elchinov*

Všeobecné informace o případu

Spor před vnitrostátním soudem se týká výkladu článku 22 odst. 2 druhý pododstavec nařízení (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství. Několika otázkami se předkládající soud dotazuje na použitelnost jím zmíněných domněnek na výklad první a druhé podmínky čl. 22 odst. 2 druhý pododstavec nařízení, další otázky se týkají slučitelnosti systému předběžného souhlasu s tímto ustanovením a s čl. 49 SES (nynější čl. 56 SFEU) a způsobu hrazení léčení v případě, že bylo protiprávně odmítnuto vydání povolení. Jedna z otázek se týká posouzení, zda musí soud nižšího stupně s ohledem na zásadu procesní autonomie zohlednit pokyny, které mu byly dány soudem vyššího stupně v rámci zrušení jeho rozhodnutí a vrácení věci k novému posouzení, pokud je důvod se domnívat, že tyto pokyny jsou v rozporu s právem EU.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve věci písemné vyjádření ve spolupráci s MZ a MSp, které dne 10. 9. 2009 zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém vyjádření došla k závěru, že ani jednu z podmínek navržených vnitrostátním soudem nelze pro účely výkladu čl. 22 odst. 2 druhý pododstavec nařízení uplatnit; „*příslušné léčení nemůže být poskytnuto dotyčné osobě na území členského státu, kde má bydliště*“, jestliže jí včas může být poskytnuta pouze léčba, která je s přihlédnutím k jejímu zdravotnímu stavu a možnému průběhu nemoci vyhodnocena v porovnání s požadovanou léčbou jako nepřiměřeně méně účinná; čl. 22 odst. 2 pododstavec druhý nařízení brání vnitrostátnímu ustanovení, podle něhož i za splnění podmínek stanovených uvedeným ustanovením nařízení podmiňuje nárok osoby podřízené režimu povinného pojištění na částečnou či plnou náhradu výdajů na zdravotní pomoc v zahraničí udělením předběžného souhlasu; čl. 49 SES (nynější čl. 56 SFEU) brání vnitrostátnímu ustanovení, které podmiňuje nárok osoby podřízené režimu povinného pojištění na částečnou či plnou náhradu výdajů na zdravotní pomoc v zahraničí udělením předběžného souhlasu paušálně, aniž by bylo zapotřebí zkoumat konkrétní a individuální okolnosti jednotlivých případů. Ve vztahu k otázce v gesci MSp byla navržena odpověď v tom smyslu, že přísluší členskému státu, aby při respektování zásady rovnocennosti a efektivity, jakož i článku 234 SES (nynější 267 SFEU), autonomně organizoval svůj soudní systém včetně jeho hierarchické struktury.

C-345/09 *Van Delft*

Všeobecné informace o případu

Navrhovatelé jsou občané NL bydlící v jiném členském státě EU. 1. 1. 2006 uplatnili nárok na důchod, resp. na dávku podle zákona o pojištění pro případ pracovní neschopnosti. Od 1. 1. 2006 se v NL stal účinným zákon o zdravotním pojištění, podle něhož jsou navrhovatelé považováni za osoby oprávněné ze smlouvy ve smyslu nařízení (EHS) 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství (prostřednictvím nizozemské pojišťovny *CVz*), což pro ně zakládá nárok na zdravotní péči v zemi pobytu na náklady NL. Tento nárok je ovšem podmíněn příspěvkem (v daném případě srážka z důchodu), jehož výše se řídí průměrnými náklady na zdravotní péči v zemi bydliště vydělenými průměrnými náklady na zdravotní péči pro každého pojištěnce v NL (faktor země bydliště). Navrhovatelé jsou toho názoru, že nizozemská pojišťovna není oprávněna provádět uvedené srážky z jejich důchodu. Namítají, že využili právo volby, zda se nechají prostřednictvím formuláře E-121 zaregistrovat u instituce vyplácející dávky v zemi svého bydliště tak, aby přicházeli v úvahu pro poskytnutí dávek v této zemi bydliště, nebo aby se postarali jiným vhodným způsobem o své zdravotní pojištění, což učinili. Předkládající soud se táže na slučitelnost dané úpravy s čl. 28 a 28a nařízení a ustanoveními čl. 18 SES (nynější čl. 21 SFEU) a 39 SES (nynější čl. 45 SFEU).

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s MPSV, které dne 16. 12. 2009 zaslal Soudnímu dvoru. Ve svém písemném vyjádření se ČR omezila na první otázku týkající se souladu s nařízením. Podle názoru ČR leží jádro sporu zcela mimo oblast nařízení, proto s ním ani nemůže být v rozporu. Právo EU totiž nezasahuje do pravomoci členských států uspořádat své systémy sociálního zabezpečení, a bylo tedy zásadně v pravomoci NL stanovit,

kdo a v jaké výši je povinen přispívat do veřejného systému zdravotního pojištění (z čehož mu následně plynou odpovídající výhody). Zda se důchodce zaregistruje či nezaregistruje ve státě bydliště, to je v tomto ohledu zcela irelevantní. Kromě toho je „exportabilita“ vnitrostátního nároku na zdravotní péči založena nařízením bez ohledu na to, zda se důchodce zaregistruje či nezaregistruje, a to mj. s ohledem na čl. 29 odst. 2 nařízení (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71.

17. Vnější vztahy

Jedno zahájené řízení (C-436/09 *Belkiran*);

ČR se nevyjadřovala v žádné věci.

18. Celní unie

8 zahájených řízení (výklad ustanovení nařízení (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství (dále jen „celní kodex“ – pojem „zboží“, podmínky vzniku celního dluhu, ukončení tranzitního režimu, celní hodnota zboží, promlčení práva na opravu platebního výměru; antidumpingové clo, atd.);

ČR se písemně vyjadřovala ve 3 věcech.

C-430/08 a C-431/08 *Terex Equipment*

Všeobecné informace o případu

V předmětném případě jde o to, že zboží vstoupilo řádně na trh Společenství v režimu aktivního zušlechťovacího styku, tj. v režimu podmíněného osvobození od cla, a následně bylo znovu vyvezeno ze Společenství. Protože v prohlášeních učiněných při zpětném vývozu zboží ze Společenství navrhovatelky chybně použily nesprávný kód celního režimu (KCR), odpůrce tvrdí, že došlo ke vzniku celního dluhu. Uvedením chybného KCR bylo totiž zboží dovezené v režimu aktivního zušlechťovacího styku v podmíněném systému, propuštěno do celního režimu „trvalý vývoz“ namísto, aby mu bylo přiděleno celně schválené určení „zpětný vývoz“. Žalobkyně se dovolávala zejména možnosti zhojení situace, tj. prokázání toho, že nedošlo ke vzniku celního dluhu, případně za jakých podmínek.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s GŘC a dne 12. 2. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření došla k závěru, že za podmínek předmětného případu ke vzniku celního dluhu v každém případě došlo, přičemž v úvahu přicházejí dvě možnosti. Buď se jedná o celní dluh dle čl. 203 celního kodexu nebo, v případě, že navrhovatelky porušily podmínky režimu (např. nepodaly oznámení dle čl. 182 odst. 3 celního kodexu) dříve než zboží opustilo území Společenství, pak vznikl celní dluh podle čl. 204 odst. 1 písm. a) celního kodexu. Celní dluh dle čl. 203 celního kodexu však dle ČR nevznikl na základě uplatnění čl. 865 nařízení (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí celní kodex, jak dovozuje ve svém vyjádření EK a částečně také UK. ČR dále tvrdila, že čl. 78 odst. 3 celního kodexu umožňuje změnu celního prohlášení za účelem opravy KCR, ovšem, celní úřad je povinen změnit prohlášení a napravit situaci pouze pokud s ohledem na zásadu legality a ochranu veřejného zájmu dospěje k závěru, že provedení změny je z hlediska nápravy závadného stavu nezbytné. Změna celního prohlášení však nemá vliv na vznik či trvání celního dluhu.

Uvedené závěry obhajoval VLZ dne 24. 9. 2009 také během ústního jednání ve věci.

C-75/09 *Agra*

Všeobecné informace o případu

Případ se týká určení, zda lze čl. 221 odst. 3 a 4 celního kodexu vykládat v tom smyslu, že právo provést opravu platebního výměru je promlčeno nebo zaniklo po uplynutí tří let od data podání celního prohlášení, nebo zda naopak může být výše uvedená lhůta přerušena nebo může být její běh staven po dobu probíhajícího trestního řízení pro neuhrazení cla. V předmětném případě italský předpis zakládá možnost druhé z nabízených interpretací.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil písemné vyjádření ve věci ve spolupráci s GŘC a dne 3. 6. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že pokud celní orgány dospějí k závěru, že jednání je „jednáním, které může být předmětem trestního stíhání před soudem“ ve smyslu ustanovení čl. 221 odst. 4 celního kodexu, lhůta stanovená čl. 221 odst. 3 celního kodexu se nepoužije. Čl. 221 odst. 4 celního kodexu je třeba interpretovat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby, vznikne-li dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, členské státy stanovily lhůtu, ve které může být výše dluhu sdělena dlužníkovi. ČR uvedla, že je na vnitrostátním soudu, aby podle zásad vnitrostátního práva týkajících se obdobných řízení a při dodržení práva EU posoudil, zda doba, která v konkrétním případě uplynula mezi okamžikem vzniku celního dluhu v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, a okamžikem, kdy byla výše dluhu sdělena dlužníkovi, je odpovídající.

C-234/09 *Skatteministeriet v. DSV Road A/S*

Všeobecné informace o případu

Zaměstnanci společnosti DSV Road A/S omylem vygenerovali dva tranzitní doklady pro jednu a tutéž fyzickou zásilku v elektronickém systému NCTS. Společnost tak zahájila v NCTS tranzitní režim pro zboží, které neexistovalo a které nemohlo být předloženo celním orgánům, a rovněž nebylo možné režim vyřídit v souladu s relevantními předpisy. Pro tranzit fyzického zboží byl použit později vytvořený tranzitní doprovodný doklad a tranzit byl řádně vyřízen předložením tohoto dokladu celnímu úřadu určení. První tranzitní doklad však zůstal v systému a tranzit nebyl vyřízen, protože neexistovalo žádné zboží, které by bylo možné předložit celním orgánům. DSV o své chybě neinformovala dánské úřady. Jelikož první tranzit nebyl ve stanovené lhůtě řádně vyřízen, dánské celní orgány vyzvaly DSV, aby předložila jiný doklad o ukončení tranzitu. Jelikož takový doklad nepředložila, bylo rozhodnuto, že jako hlavní povinná osoba v rámci tranzitu je povinna zaplatit clo a DPH ze zboží podléhající tranzitu. Podstatou položených otázek je určení, zda může být clo uloženo na neexistující zboží.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření ve věci a dne 9. 10. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že celní kodex je třeba vykládat tak, že celní dluh nevzniká v souvislosti s fyzicky neexistujícím zbožím. Chybné

vygenerování tranzitního dokladu v systému NCTS pro fyzicky neexistující zboží tedy nevede k uložení cla. ČR současně upozornila na to, že se v předmětném případě nejedná o situaci, na niž směřuje položená otázka, ale o situaci, kterou je třeba řešit v tom smyslu, že po právní stránce došlo pouze k prvnímu tranzitu zboží. Rozhodnutí o druhém tranzitu je imperfektním aktem, byť byl druhý tranzit fakticky realizován.

19. Společný celní sazebník

6 zahájených řízení (celní zařazení zboží);

ČR se písemně vyjadřovala v jedné věci, a sice v řízení, které bylo zahájeno na základě předběžné otázky položené NSS ČR.

C-339/09 *Skoma-Lux*

Všeobecné informace o případu

Jde o předběžnou otázku položenou NSS ČR, v rámci které je mezi účastníky vnitrostátního řízení veden spor o to, zda má být žalobcem dovážené zboží označované jako „červené víno dezertní Kagor VK“ zařazeno pod číslo 2204 nebo 2206 kombinované nomenklatury celního sazebníku. Dle výkladu žalovaného Celního ředitelství Olomouc je možné pod číslo 2204 zařadit víno z čerstvých hroznů s přísadou alkoholu pouze za podmínky, že přidaný alkohol vznikl destilací vína, tj. produktu z čerstvých hroznů. Není tedy možné pod něj podřadit vína s přídavkem řepného cukru a kukuřičného alkoholu (jak je tomu u vína Kagor). Dle žalobce výklad žalovaného nerespektuje zejména účel použití zboží, který tvoří spolu s povahou hmoty, z níž je zboží vyrobeno, dvě základní kritéria pro zařazení zboží do kombinované nomenklatury.

Písemné vyjádření ČR

VLZ připravil ve spolupráci s GŘC písemné vyjádření ve věci, které bylo dne 15. 12. 2009 zasláno Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že do čísla 2204 kombinované nomenklatury lze zařadit pouze nápoj, jehož základní charakterové složky jsou tvořeny výlučně z produktů majících původ ve vinných hroznech. O takový nápoj se v předmětném případě nejedná a je třeba jej zařadit do čísla 2206 kombinované nomenklatury. Vzhledem k tomu, že z celních předpisů EU nelze takovýto závěr jednoznačně vyvodit, je v písemném vyjádření odkazováno na definice hroznového vína vyplývající z unijních předpisů v oblasti společné organizace trhu se zemědělskými výrobky.

20. Justice a vnitřní věci

20 zahájených řízení (nařízení (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, dále jen „nařízení Brusel I“);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjadřovala ve 12 věcech;

C-233/08 *Kyrian*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o předběžnou otázku předloženou NSS ČR. Panu Kyrianovi (bytem v ČR) bylo v roce 1999 rozhodnutím německého celního úřadu uloženo zaplatit spotřební daň z lihu. Německý orgán v roce 2004 po vstupu ČR do EU požádal na základě směrnice 76/308/EHS o

vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření MF (GŘC) o vymáhání daňového nedoplatku podle tohoto exekučního titulu. Pan Kyrian napadá kroky českých orgánů k vymáhání pohledávky a poukazuje na to, že mu nebylo původní německé rozhodnutí řádně doručeno, neboť nebyl řádně označen jako adresát a rozhodnutí obdržel pouze v němčině. NSS si nebyl jist, zda je oprávněn tyto aspekty posuzovat.

Ústní vyjádření ČR

Dne 13. 5. 2009 se ČR účastnila ústního jednání ve věci, v jehož rámci navázala na své písemné vyjádření. Ústního jednání se dále zúčastnili zástupci DE, EL a EK. VLZ byl na jednání doprovázen zástupci MF a GŘC. ČR se ve svém ústním vystoupení zaměřila především na otázku rozdělení dělby přezkumných pravomocí mezi orgány dožádaného a dožadujícího členského státu a přednesla přesvědčivé argumenty na podporu závěru, že orgány dožádaného členského státu mohou zkoumat pouze opatření k vymáhání pohledávky vedená v tomto členském státě (mezi něž však doručení původního exekučního titulu nepatří) a veškeré námitky ohledně samotného exekučního titulu a jeho vykonatelnosti je možné uplatnit pouze před orgány dožadujícího členského státu. Stejnou pozici zastávalo také DE, naopak EL a EK míní, že orgány dožádaného členského státu mohou přezkoumat také doručování v tomto členském státě jako jednu z podmínek pro vykonatelnost exekučního titulu vydaného v jiném členském státě.

C-533/08 *TNT Express Nederland*

Všeobecné informace o případu

Strany sporu mezi sebou uzavřely smlouvu o přepravě zboží z NL do DE, které však do místa určení nebylo dopraveno. Smlouva se řídila Úmluvou o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě. Navrhovatelka podala u nizozemského soudu žalobu na určení toho, že neodpovídá odpůrkyni za žádné škody v důsledku ztráty zboží, s výjimkou částky dosahující pouze zlomku hodnoty ztraceného zboží. Za trvání tohoto řízení však podala odpůrkyně v DE žalobu na náhradu škody vzniklé v důsledku ztráty zboží, které německý soud vyhověl. Odpůrkyně následně podala návrh na prohlášení vykonatelnosti DE rozhodnutí v NL. Proti tomu navrhovatelka namítá, že by se mělo vyčkat konce řízení, které bylo již dříve zahájeno v NL. V této věci se tedy jedná o vztah pravidel pro určování příslušnosti v nařízení a v Úmluvě, zejména jde o to, jak postupovat v případě překážky litispendence. Není jasné, zda je třeba v NL zahájené řízení o určení, že navrhovatelka neodpovídá za škodu způsobenou ztrátou zboží, považovat za překážku zahájení jiného řízení v DE, v němž se jedná o náhradu škody způsobené ztrátou zboží.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 19. 3. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR se vyjádřila v tom smyslu, že jakmile nařízení Brusel I výslovně přenechalo úpravu podmínek uznání a výkonu rozhodnutí Úmluvě o zvláště vymezené věci, je zapotřebí v těchto věcech postupovat podle úpravy v dané Úmluvě, ač by se v porovnání s nařízením mohla zdát její úprava málo komplexní. Úmluva totiž obsahuje vyčerpávající úpravu podmínek uznání a výkonu rozhodnutí a nařízení je přenechána jen úprava potřebných

formalit, tedy procesních pravidel. Své stanovisko ČR dne 17. 11. 2009 obhajovala také na ústním jednání ve věci.

C-534/08 *KLG Europe Eersel*

Všeobecné informace o případu

Odpůrkyně Zeuner požádala společnost K-Line o přepravu zboží pro třetí osobu z NL do DE. K-Line touto přepravou pověřila navrhovatelku (KLG), pro kterou pak přepravu prováděly další společnosti. V průběhu přepravy bylo zboží odcizeno. Pojistitel třetí osoby, Gerling, podal v DE na odpůrkyni Zeuner žalobu na náhradu škody za odcizené zboží. Za trvání tohoto řízení podala navrhovatelka KLG v NL žalobu proti K-Line, Gerling a vůči přepravcům, kteří pro ni přepravu realizovali, přičemž předmětem žaloby bylo určení, že za vzniklou škodu vůči těmto společnostem neodpovídá, či odpovídá pouze částečně. Odpůrkyni Zeuner bylo v DE uloženo uhradit požadovanou náhradu škody. Ta však podala rovněž v DE žalobu vůči KLG, v níž se domáhala jednak zaplacení částky, kterou byla povinna uhradit na základě rozsudku z titulu náhrady škody, a jednak částky, kterou uhradila K-Line jako clo za přepravované zboží. V tomto řízení bylo KLG uloženo požadované částky uhradit. Později pak bylo v NL rozhodnuto, že KLG vůči K-Line neodpovídá. Předmětem sporu je to, zda je možné ve světle čl. 34 odst. 3 nařízení Brusel I v NL uznat tento rozsudek německého soudu a zda se jedná o řízení „mezi týmiž stranami“, jestliže v NL byla stranou řízení K-Line, zatímco v DE byla stranou řízení Zeuner.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 23. 3. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že na daný případ zřejmě dopadá Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, tudíž jsou položené otázky nepřipustné. Podpůrně bylo dále uváděno, že za tytéž strany je v této souvislosti třeba pokládat v různých řízeních ty strany, mezi nimiž je dán takový stupeň jednoty zájmů, že by rozhodnutí v jednom řízení mělo význam *res iudicata* vůči druhému. Posouzení, zda jsou tyto podmínky splněny v konkrétním případě, náleží vnitrostátnímu soudu. Pro úspěšné odvolání se na důvod neuznání rozhodnutí pro neslučitelnost s jiným rozhodnutím v dožádaném členském státě je třeba, aby druhé rozhodnutí již mělo takové účinky, že odporuje či by v budoucnu mohlo odporovat rozhodnutí, o jehož uznání je žádáno. V případě, že je dána pouze možnost budoucího rozporu rozhodnutí, by vnitrostátní soud měl rozhodnutí o důvodu neuznání rozhodnutí odložit do doby, než se uvedená možnost stane jistotou, či než tato možnost pomine. Těchto účinků musí rozhodnutí vydané v dožádaném členském státě nabýt nejpozději ke konci lhůty pro podání opravného prostředku proti doložce vykonatelnosti. Z vnitrostátních procesních předpisů však může vyplývat možnost uplatňovat po včasné podání opravného prostředku v dalším průběhu řízení také důvody v tomto opravném prostředku neuvedené.

Tato věc byla nicméně na základě stažení žádosti o rozhodnutí předkládajícím soudem vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

C-542/08 *Barth*

Všeobecné informace o případu

Spor v původním řízení navazuje na rozsudek Soudního dvora ve věci C-224/01 *Köbler*, ve kterém Soudní dvůr shledal rozpor rakouské právní úpravy s komunitárním právem. Podle napadeného právní předpisu měli univerzitní profesori, po odsloužení 15 let na rakouských univerzitách a po 4 letech ve služebním poměru, nárok na doplňkový „zvláštní příplatek“, přičemž nebyla uznávána léta odsloužená na jiných než rakouských univerzitách. Časová působnost rozhodnutí ve věci C-224/01 *Köbler* nebyla Soudem omezena. Následně došlo ke změně rakouské právní úpravy v tom smyslu, že se do potřebné doby započítávají také roky odpracované na srovnatelné pozici na univerzitách v jiném členském státě. Na základě této právní úpravy bylo možné žádat o zpětné vyplacení příplatků, ale na dřívější nároky se vztahovala obecná tříletá promlčecí lhůta. V důsledku této úpravy znamená, že prosazení nároku na zpětné vyplacení zvláštních příplatků vzniklých před 1. 10. 2000 je prakticky vyloučeno. Předkládající soud, který posuzuje stížnost proti rozhodnutí o zpětném vyplacení příplatku, má pochybnosti o slučitelnosti aplikace tříleté promlčecí lhůty s právem EU. Konkrétně jde o to, zda uplatnění promlčecí lhůty nepředstavuje nepřímou diskriminaci migrujících pracovníků nebo omezení volného pohybu pracovníků podle čl. 39 SES (nynější čl. 45 SFEU) a zda lhůta není v rozporu se zásadou efektivity.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 19. 3. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že podmínky pro uplatnění promlčecí lhůty stanovené judikaturou Soudního dvora byly v tomto případě splněny. Těmito podmínkami jsou: (1) nezbytnost odůvodnění legitimním cílem; (2) soulad se zásadou efektivity; (3) soulad se zásadou ekvivalence; a (4) přiměřenost sledovanému cíli. Z toho důvodu došla ČR k závěru, že uplatnění takové promlčecí doby nemá diskriminační účinky, není v rozporu s článkem 39 SES (nynější čl. 45 SFEU) ani se zásadou efektivity.

C-585/08 *Pammer*

Všeobecné informace o případu

Žalobce, bydlícím v AT, zakoupil u společnosti se sídlem v DE cestu na nákladní lodi z Terstu do východní Asie pro sebe a svou manželku. Cesta byla zprostředkována jinou společností sídlící rovněž v DE, která nabízela cesty tohoto druhu prostřednictvím internetové stránky také na rakouském trhu. Při nástupu na palubu však Pammerovi zjistili rozpor mezi inzerovaným zázemím a skutečností a odmítli na cestu nastoupit. V původním řízení je spornou otázkou příslušnosti rakouských soudů, konkrétně se jedná o to, zda daná smlouva „poskytuje kombinaci dopravy a ubytování zahrnutou v ceně“ ve smyslu čl. 15 odst. 3 nařízení Brusel I a zda je možné tuto smlouvu považovat za uzavřenou s osobou, jejíž činnost se „zaměřuje“ na členský stát bydliště žalobce (AT) ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I, pokud jsou předmětné služby nabízeny na internetové stránce zprostředkovatele, která je dostupná také v AT.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 15. 4. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření došla k závěru, že pro posouzení soubornosti služeb ve smyslu čl. 15 odst. 3 nařízení Brusel I je třeba vzít v potaz, zda mohl spotřebitel oprávněně očekávat, že mu v souvislosti s dopravou budou poskytnuty také další služby s dopravou nutně nesouvisející, tj. služby jdoucí nad rámec běžného chápání dopravy. Dostupnost internetových stránek zprostředkovatele v určitém členském státě představuje zaměření činnosti podnikatele na tento členský stát ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I, avšak tato skutečnost sama o sobě nestačí k tomu, aby bylo možné založit soudní příslušnost podle tohoto ustanovení. Je totiž také třeba, aby smlouva spadala do rozsahu takto zaměřené činnosti, tedy aby byla dána souvislost mezi touto činností a uzavřením smlouvy.

C-111/09 *Bilas*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o předběžnou otázku položenou Okresním soudem v Chebu, v níž se jedná o to, zda může být účastí žalovaného na řízení podle článku 24 nařízení Brusel I založena příslušnost jinak nepřislušného soudu i tehdy, pokud se jedná o spor z pojistné smlouvy, pro který jsou nařízením upravena pravidla pro určování soudní příslušnosti zvláště s ohledem na ochranu slabší strany smlouvy.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 3. 7. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření poukázala na systematiku nařízení a jím sledované cíle, z nichž vyplývá, že až na přesně vymezené výjimky je třeba respektovat smluvní volnost stran při volbě příslušného soudu, jejímž projevem je také založení příslušnosti jinak nepřislušného soudu účastí žalovaného na řízení. Mezi nařízením vymezené výjimky přitom nemožnost založit soudní příslušnost účastí žalovaného na řízení ve věcech týkajících se pojistných smluv (ani smluv spotřebitelských a zaměstnaneckých) nepatří. Smluvní volnost stran tedy musí být respektována i v tomto případě a soud musí žalovanému umožnit, aby příslušnost jinak nepřislušného soudu tímto způsobem založil. Vzhledem k nařízením rovněž sledovanému cíli ochrany slabší smluvní strany by však bylo v těchto případech zároveň třeba, aby soud učinil kroky k zajištění toho, aby byla soudní příslušnost tímto způsobem založena, pouze pokud to skutečně odpovídá vůli slabší smluvní strany, tedy pokud si je tato slabší smluvní strana vědoma důsledků, které bude její jednání (účast na řízení) mít. V těchto případech by proto měl soud zejména při zaslání žaloby a výzvy k vyjádření žalovaného v tomto ohledu poučit.

C-144/09 *Hotel Alpenhof*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o spor o zaplacení částky za využití hotelových služeb žalovaným, který má bydliště v DE. Během řízení vyvstala otázka, zda jsou rakouské soudy mezinárodně příslušné k projednání věci, tedy zda je třeba danou smlouvu považovat za spotřebitelskou ve smyslu čl. 15 nařízení Brusel I, neboť v takovém případě by byly příslušné pouze soudy členského státu bydliště žalovaného. Konkrétně jde o to, zda pro „zaměření“ činnosti ve smyslu čl. 15 odst. 1

písm. c) nařízení Brusel I postačuje skutečnost, že internetovou stránku podnikatele je možné na internetu otevřít v členském státě bydliště spotřebitele.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 29. 7. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření dospěla k závěru, že dostupnost internetových stránek zprostředkovatele v určitém členském státě představuje zaměření činnosti podnikatele na tento členský stát ve smyslu čl. 15 odst. 1 písm. c) nařízení Brusel I. Tato skutečnost však sama o sobě pro aplikaci tohoto ustanovení nepostačuje.

C-256/09 *Purrucker*

Všeobecné informace o případu

U vnitrostátního soudu probíhá spor mezi rodiči o péči o syna a dceru. Předběžným opatřením španělského soudu byla péče o obě děti přenesena na odpůrce žijícího ve ES a navrhovatelce bylo uloženo, aby odpůrci vrátila syna, s nímž pobývá v DE. Odpůrce se v DE domáhal prohlášení vykonatelnosti španělského rozhodnutí, v čemž mu bylo nižšími soudními instancemi vyhověno. Navrhovatelka však v tomto ohledu namítala, že uznávání a vykonatelnost rozhodnutí jiných členských států nepokrývá podle čl. 2 bod 4 nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti předběžná opatření ve smyslu čl. 20 tohoto nařízení, jelikož tato opatření nelze kvalifikovat jako rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti. Předmětem položené otázky je podstata námítky navrhovatelky.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 21. 10. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že je třeba odlišit předběžná opatření vydávaná soudy příslušnými k rozhodování ve věci samé od předběžných opatření ve smyslu čl. 20 nařízení, tedy předběžnými opatřeními vydávanými v naléhavých případech jinak nepříslušnými soudy vůči osobám a majetku na svém území. Zatímco prve uvedená předběžná opatření mohou být uznávána a vykonávána v jiných členských státech, nejsou-li dány podmínky pro odepření uznání a výkonu, předběžná opatření ve smyslu čl. 20 nařízení v jiném členském státě uznána a vykonána být nemohou.

C-261/09 *Mantello*

Všeobecné informace o případu

U německého soudu probíhá řízení o vydání pana Mantella do IT na základě evropského zatýkacího rozkazu. Sporným je výklad čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (2002/584/SVV), podle něž k vydání nedojde, pokud byla daná osoba již v členském státě za stejný čin pravomocně odsouzena. Je otázkou, zda má být pojem „stejný čin“ vykládán podle práva vystavujícího členského státu, podle práva vykonávajícího členského státu, či autonomně.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 21. 10. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že pojem „stejný čin“ je třeba vykládat autonomně a v souladu s výkladem, který Soudní dvůr již podal ke stejnému pojmu obsaženém v čl. 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, nicméně čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí se vztahuje právě a pouze na případy kryté čl. 54 Úmluvy, tedy na případy, kdy byla daná osoba za určitý čin odsouzena v jednom členském státě a následně je za stejný čin stíhána ve státě druhém. Čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí se však nevztahuje na případy, kdy je určitá osoba takto stíhána za stejný čin (v rámci jiné skutkové podstaty) tím členským státem, v němž již byla dříve odsouzena.

C-283/09 *Weryński*

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka vychází ze sporu předkládajícího polského soudu a irského soudu, který byl polským soudem v souladu s nařízením požádán o vyslechnutí svědka. Jedná se o to, který z těchto soudů má nést náklady svědectví podle irského práva (náhrada nákladů svědka) a zda může irský soud podmínit poskytnutí spolupráce předchozím uhrazením zálohy na tyto náklady. Otázka se týká výkladu nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 2. 11. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že ze systematiky nařízení, které zakotvuje možnost žádat o náhradu nákladů pouze v taxativně vymezených

případech, mezi nimiž však svědečné není uvedeno, jasně vyplývá, že dožádaný soud nemůže úhradu těchto nákladů požadovat. Tento závěr podporuje také účel nařízení, kterým je odstranit překážky bránící efektivnímu vyřizování žádostí o provedení dokazování, mezi něž by patřila také povinnost dožadujícího soudu hradit poplatky či náklady spojené s vyřízením žádosti, které dožádaný soud neúměrně nezatěžují. Dožádaný soud tudíž ani není oprávněn podmínit vyřízení žádosti složením zálohy na tyto náklady.

C-312/09 *Michalias*

Všeobecné informace o případu

Strany sporu jsou manželé, státní příslušníci CY, kteří mají trvalé bydliště v UK. Navrhovatel podal v dubnu 2003 návrh na rozvod manželství u kyperského soudu, odpůrkyně podala dne 1. 5. 2004 návrh na rozvod manželství u soudu v UK. Předkládající soud si není jist, zda má za této situace na řízení o rozvodu zahájeném v roce 2003 aplikovat nařízení (ES) č. 1347/2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem, či nikoliv. Článek 42 nařízení stanoví, že se použije na řízení zahájená po vstupu tohoto nařízení v platnost, což podle čl. 46 nařízení nastalo 1. 3. 2001 (pro tehdejší členské státy), avšak na CY bylo v důsledku jeho přistoupení k EU použitelné až od 1. 5. 2004.

Písemné vyjádření ČR

VLZ zpracoval ve spolupráci s MSp písemné vyjádření ve věci a dne 2. 11. 2009 jej zaslal Soudnímu dvoru. ČR ve svém písemném vyjádření zastávala názor, že nařízení se použije na řízení zahájená po vstupu nařízení v platnost na území daného členského státu, což již ostatně Soudní dvůr jasně konstatoval ve věci C-168/08 *Hadadi*. Nicméně i řízení zahájené před tímto dnem může zakládat překážku litispendence u soudu v jiném členském státě, pokud byla příslušnost soudu v prve uvedeném členském státě založena podle pravidel odpovídajících pravidlům nařízení nebo vycházejících z mezinárodní dohody mezi těmito členskými státy.

C-403/09 PPU *Detiček*

Všeobecné informace o případu

V rámci rozvodového řízení probíhajícího v IT je rozhodováno také o úpravě rodičovské zodpovědnosti k dceři stran sporu. Daný soud vydal v červenci 2007 rozhodnutí v podobě zajišťovacího opatření, kterým svěřil dceru rozvádějícího se páru do výlučné péče otce a současně rozhodl o jejím dočasném umístění do pečovatelského domu řádových sester. V den vydání tohoto rozhodnutí však matka s dcerou odcestovala do SI. Otec dítěte se ve SI domáhal uznání a výkonu italského rozhodnutí, matka dítěte naopak podala slovinskému soudu (v listopadu 2008) žádost o vydání zajišťovacího opatření, kterým by bylo dítě svěřeno do péče jí. Slovinský soud se na základě čl. 20 nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 a čl. 13 Haagské úmluvy uznal příslušným rozhodovat ve věci a žádosti vyhověl s odkazem na změnu okolností a zájem dítěte. Otázkou bylo, zda může jinak nepřislušný slovinský soud s poukazem na změnu okolností a zájem dítěte vydat rozhodnutí, kterým by bránil výkonu rozhodnutí soudu jiného

členského státu, který je příslušný rozhodovat ve věci samé. Řízení před Soudním dvorem probíhalo z důvodu naléhavosti ve zrychleném režimu.

Ústní vyjádření ČR

ČR se dne 7. 12. 2009 účastnila ústní části řízení v této věci, v níž zastávala názor, že účelem čl. 20 nařízení, který umožňuje přijetí určitých opatření jinak nepřislušnému soudu vůči dítěti na území daného členského státu, je umožnit v naléhavých případech z časových a vzdálenostních důvodů zastoupit soud příslušný k rozhodnutí ve věci samé, dokud nebude moci přijmout potřebné rozhodnutí sám. Účelem tohoto ustanovení naopak není vytvořit prostor pro soupeření s právním názorem či s faktickým posouzením věci tímto soudem. Je navíc v nejlepším zájmu dítěte, aby bylo rozhodnutí o jeho svěření do péče bezodkladně uznáno a vykonáno také v jiném členském státě, tedy aby do rozhodování o této věci nezasahoval soud, který k tomu podle nařízení není oprávněn. V opačném případě by totiž byla prodlužována doba, po kterou se dítě nachází v nejisté situaci, což by jistě jeho blahu neprospělo.

21. Právo institucí a jejich zaměstnanců

žádné zahájené řízení;

22. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

žádné zahájené řízení;

23. Průřezové otázky

2 zahájená řízení (C-236/09 *Association Belge des Consommateurs Test-Achats e.a.*, C-279/09 *DEB*);

C-

ČR se nevyjadřovala v žádné věci.

K řízení o pomocném stanovisku Soudu ESVO

Zleva vládní zmocněnci za ČR, DE a ET v jednací síni soudu ESVO

V roce 2009 se ČR vůbec poprvé účastnila řízení o pomocném stanovisku, tzv. „*advisory opinion*“, před Soudem ESVO. Členské státy EU mají stejně jako v řízení o předběžné otázce právo zapojit se jako účastník do zahájeného řízení⁶, a to jak v jeho písemné, tak v ústní fázi. Na rozdíl od řízení před Soudním dvorem EU probíhají všechna řízení před Soudem ESVO v angličtině, a také písemná a ústní vyjádření členských států jsou prezentována v angličtině. Komunikace mezi Soudem ESVO a účastníky řízení probíhá velice efektivně elektronickou cestou.

E-4/09 *Inconsult Anstalt*

Všeobecné informace o případu

Soud ESVO je v tomto případě povolán k výkladu pojmu „trvanlivé médium“ (angl. „*durable medium*“ ve smyslu čl. 2 odst. 12 směrnice 2002/92/ES o zprostředkování pojištění. Lichtenštejnský soud předkládající žádost o tzv. „*advisory opinion*“ se konkrétně ptá na to, za jakých podmínek může být webová stránka považována za trvanlivé médium ve smyslu uvedeného ustanovení směrnice.

⁶ Srov. čl. 36 Protokolu č. 5 o statutu Soudu ESVO k Dohodě mezi státy ESVO o zřízení Kontrolního úřadu ESVO a Soudu ESVO.

Písemné a ústní vyjádření ČR

VLZ zpracoval písemné vyjádření ve spolupráci s MF a dne 3. 7. 2009 jej zaslal Soudu ESVO. Ve svém písemném vyjádření navrhla ČR odpovědět na položené otázky v tom smyslu, že internetová stránka může představovat „trvanlivé médium“ ve smyslu čl. 2 odst. 12 směrnice. Pod tento pojem patří dle ČR nejen internetová stránka chráněná heslem, nýbrž každá veřejně přístupná internetová stránka, jestliže spotřebitel udělí předchozí souhlas k tomu, aby mu informace dle čl. 12 směrnice byla poskytována prostřednictvím takových internetových stránek a jsou mu poskytnuty nezbytné informace pro to, aby věděl, kde přesně jsou tyto informace dostupné, k čemuž typicky postačí informace o konkrétním internetovém odkazu (adrese) a místě na internetové stránce, kde je tato informace přístupná. K tomu, aby předmětná informace byla pro spotřebitele dostupná v nezměněné podobě, postačí, pokud po změně informace je na internetové stránce stále dostupná také originální verze informace s informací, kdy byla změněna.

Ve svém ústním vystoupení dne 7. 10. 2009 se VLZ ČR zaměřil na dva body, které se na základě písemných vyjádření jednotlivých účastníků ukázaly být nejproblematictější. Jednalo se konkrétně o tvrzení DE a EK v tom smyslu, že webové stránky nesplňují podmínky „osobní adresace“ a „reprodukce původních informací“. ČR upozorňovala na potřebu vyložit pojem „trvanlivé médium“ s ohledem na povahu informací, na které se vztahuje informační povinnost zprostředkovatele pojištění, jakož i na hospodářské dopady používání webových stránek (snížení nákladů, zvýšení konkurence).

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2009

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2009 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tématických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.

1. Zemědělství

12 rozsudků (vývozní náhrady, jednotné platby, prevence omezení znečištění drůbeže, financování veterinárních inspekcí, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-278/07, C-279/07, C-280/07 *Josef Vosding Schlacht-, Kühl-, und Zerlegebetrieb* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případě

Případ se týkal počítání promlčecích lhůt v případě vrácení neoprávněně vyplacených vývozních náhrad. Společnost Josef Vosding vyvezla v r. 1993 zemědělské produkty a získala za ně náhradu, kterou však získat neměla. V DE pro zpětné vymáhání tehdy platila 30-letá promlčecí lhůta. V roce 1995 vstoupilo v platnost nařízení (ES, Euratom) č. 2988/95 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, podle kterého činí promlčecí lhůta v případě navrácení neoprávněně vyplacených prostředků 4 roky s tím, že členské státy mají možnost ponechat si delší vnitrostátní lhůtu. V roce 1998 se DE rozhodlo náhrady vymáhat zpět s tím, že uplatňuje svoji 30-letou lhůtu, která platila v době, kdy k nesrovnalosti došlo. Naopak společnost Josef Vosding se bránila tím, že se na případ použije uvedené nařízení,

podle kterého je již nárok DE promlčen a že DE nemůže uplatňovat svoji lhůtu proto, že ji neupravilo po přijetí nařízení nebo že výslovně nestanovilo, že využívá možnosti nařízení si ji ponechat.

ČR se v této věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že promlčecí doba dle nařízení se použije také na nesrovnalosti vzniklé před vstupem tohoto nařízení v platnost, avšak počítá se již od data vzniku dotčených nesrovnalostí. Tato promlčecí doba se vztahuje také na taková správní opatření, jakým je vrácení vývozcem neoprávněně získané vývozní náhrady z důvodu nesrovnalostí jím způsobených. Konečně pak Soudní dvůr naznal, že delší promlčecí doby, které mohou členské státy uplatňovat, mohou vyplývat z obecných předpisů, které existovaly před datem přijetí tohoto nařízení.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

2. Životní prostředí

9 rozsudků (uvolňování GMO, řízení o posuzování vlivů, právo veřejnosti na informace o životním prostředí, přístup k právní ochraně v záležitostech životního prostředí);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-263/08 *Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening* (rozsudek druhého senátu ze dne 15. 10. 2009, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Obec uzavřela smlouvu s energetickou společností za účelem výstavby tunelu pro elektrické vedení. Jednalo se o záměr ve smyslu směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“). Povinnosti obce byly následně vymezeny rozhodnutím soudu. Sdružení na ochranu životního prostředí se proti rozhodnutí soudu odvolalo. Odvolání bylo kvalifikováno jako nepřípustné, neboť švédská právní úprava vyhrazuje právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí o činnosti, která spadá do rozsahu působnosti směrnice EIA, pouze sdružením na ochranu životního prostředí, která mají alespoň 2000 členů. Sdružení namítalo porušení Aarhuské úmluvy, resp. čl. 10a směrnice EIA.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že osoby z řad dotčené veřejnosti ve smyslu čl. 1 odst. 2 a článku 10a směrnice EIA, musí mít možnost dosáhnout přezkoumání rozhodnutí, kterým soud, který je součástí soudní soustavy členského státu, rozhodl o žádosti o povolení záměru, bez ohledu na to, jakou roli mohly mít v projednávání uvedené žádosti díky své účasti v řízení před uvedeným soudem a možnosti uplatnit při té příležitosti své stanovisko. I když platí, že článek 10a tím, že odkazuje na čl. 1 odst. 2 této směrnice, ponechává na vnitrostátním zákonodárci, aby určil podmínky, „které mohou být požadovány“ k tomu, aby nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí jakožto sdružení mohla mít právo dosáhnout přezkumu za výše uvedených podmínek, musí vnitrostátní pravidla takto stanovená jednak zajistit „široký přístup k právní ochraně“ a jednak zajistit ustanovením směrnice EIA týkajícím se práva dosáhnout přezkoumání soudem jejich užitečný účinek. Z tohoto úhlu pohledu může vnitrostátní zákon např. požadovat, aby sdružení, které chce napadnout soudní cestou záměr spadající pod směrnici EIA, mělo předmět činnosti související s ochranou přírody a životního prostředí. Nelze vyloučit, že podmínka minimálního počtu členů sdružení se může ukázat jako relevantní pro ověření jeho existence a činnosti. Požadovaný počet členů však nemůže být stanoven vnitrostátním zákonem na takové úrovni, jaká by odporovala cílům směrnice EIA, zejména pak cíli umožnit snadný soudní přezkum činností, na něž se vztahuje. V konkrétním případě Soudní dvůr seznal, že vzhledem k tomu, že v praxi splňují v celém SE podmínky právní úpravy jen 2 sdružení, je tato právní úprava v rozporu s článkem 10a směrnice EIA.

3. Dopravní politika

2 rozsudky (náhrady cestujícím v letecké dopravě, odpovědnost leteckého dopravce za nehody);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-402/07 a C-432/07 *Sturgeon a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. 11. 2009, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Věc se týkala rozlišení mezi zpožděním a zrušením letu dle nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů, neboť takové odlišení je podstatné pro účely souvisejícího nároku na náhradu škody.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr uvedl, že ke zpoždění letu dojde, pokud je uskutečněn v souladu s původně stanoveným plánem a skutečný čas odletu je oproti plánovanému zpožděn, tedy pokud zůstaly nezměněny ostatní prvky ovlivňující let, a to bez ohledu na to, jak významná je celková doba zpoždění. O zrušený let se tedy jedná pouze tehdy, pokud letecký dopravce zajistí přepravu cestujících jiným letem, jehož původní plán se liší od původního plánu původního letu. Soudní dvůr však dále konstatoval, že ačkoliv v nařízení není obsaženo výslovné přiznání práva na náhradu škody v případě zpoždění letu, mohou být cestující letů „zpožděných“ ve srovnatelně nepohodlné situaci jako cestující letů „zrušených“, tudíž s nimi dle zásady rovného zacházení nemůže být zacházeno rozdílně. Proto mají nárok na náhradu škody cestující i v případě letu, který je zpožděn o více než tři hodiny. Soudní dvůr rovněž připomněl, že technická závada na letadle nespadá pod pojem „mimořádné okolnosti“, které představují liberační důvod z odpovědnosti za škodu způsobenou zpožděním či zrušením letu, ledaže byla závada způsobena událostmi, které svou povahou či původem nejsou vlastní běžnému výkonu činnosti leteckého dopravce a vymykají se jeho účinné kontrole.

4. Energetická politika

žádný evidovaný rozsudek;

5. Regionální politika

žádný evidovaný rozsudek;

6. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

1 rozsudek (C-192/08 *TeliaSonera Finland*, přístup k sítím elektronických komunikací);

7. Veřejné zakázky

6 rozsudků (PPP projekty a veřejné zakázky, vyloučení z účasti v soutěži z důvodů propojení, vztah zakázky a koncese, přezkumné řízení);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-196/08 *Acoset* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. 10. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně, která se úspěšně účastnila výběrového řízení na výběr soukromého společníka pro provoz vodohospodářské služby formou smíšené společnosti s většinovou veřejnou kapitálovou účastí, soudně napadla rozhodnutí zadavatele, kterým tento předmětné výběrové řízení v jeho průběhu zrušil z důvodu, že výkon takovéto veřejné služby smíšenou společností odporuje právu Společenství. Předběžná otázka se tedy týkala dosud nejudikované otázky přípustnosti tzv. Public Privat Partnership (PPP - partnerství veřejného a soukromého sektoru) z hlediska práva EU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr přijal závěry GA, podle kterých zadávání veřejné služby smíšené společnosti s veřejným a soukromým kapitálem založené zvláště pro výkon určité veřejné služby

neodporuje právu EU, pokud je ovšem soukromý společník vybrán v nabídkovém řízení v souladu se zásadami svobodné hospodářské soutěže, transparentnosti a rovného zacházení. V tomto ohledu Soudní dvůr nejprve konstatoval, že v předmětné věci patrně jde o koncesi na služby, a dále stanovil pravidla a zásady, podle kterých se musí udělení koncesí z hlediska práva EU řídit, jako je zásada dodržování svobodné soutěže a zásada rovného zacházení. V této souvislosti podotknul, že výjimku z dodržování těchto pravidel lze připustit pouze v případě, že zadavatel vykonává nad dotčeným subjektem tzv. analogickou kontrolu (tj. kontrolu obdobnou té, kterou zadavatel vykonává nad svými organizačními složkami). S odkazem zejména na rozsudek ve věci C-26/03 *Stadt Halle* Soudní dvůr zdůraznil, že přímé udělení zakázky podniku se smíšenou majetkovou účastí je v rozporu s cílem svobodné soutěže a zásadou rovného zacházení. Nicméně Soudní dvůr uznal, že by tak docházelo k dvojímu zadávání (jednou ve fázi výběru soukromého společníka a pak ve fázi samotného zadávání služby), což by odrazovalo veřejné a soukromoprávní subjekty od zakládání PPP podniků. Přímé zadávání služby PPP podniku je tedy přípustné, pokud jsou kritéria výběru soukromého společníka založena nikoliv na vloženém kapitálu, ale v rámci zadávacího řízení na technické způsobilosti.

C-206/08 *Gotha* (rozsudek třetího senátu ze dne 10. 9. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Žalobce svěřil veřejnoprávní úkol distribuce vody a odvádění odpadních vod externímu provozovateli. Za tímto účelem vypsál neformální nabídkové řízení. Žalovaná napadla postup zadavatele, neboť se domnívala, že mělo být vypsáno řádné výběrové řízení na veřejnou zakázku. V rámci soudního přezkumu vyvstala otázka, zda jde o koncesi na služby nebo o veřejnou zakázku, a to zejména z důvodu, že německé právo nepřipouští možnost obrátit se na komoru pro veřejné zakázky v případě koncese na služby.

ČR se v této věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudní dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že skutečnost, že v rámci smlouvy na služby není smluvní partner přímo odměňován veřejným zadavatelem, ale má právo vybírat odměnu od třetích osob, postačuje k tomu, aby tato smlouva byla kvalifikována jako „koncese na služby“ ve smyslu čl. 1 odst. 3 písm. b) směrnice 2004/17 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb, pokud smluvní partner zcela nebo přinejmenším ve významném rozsahu převezme provozní riziko, kterému je vystaven veřejný zadavatel, i když je toto riziko od začátku velmi omezené díky veřejnoprávním podmínkám, za nichž je služba zajišťována. Za zcela pozoruhodné lze považovat tvrzení Soudního dvora, který odmítl argument EK, že se musí jednat o významné riziko, přičemž explicitně připustil, že některá odvětví, zejména odvětví, která se zabývají činnostmi ve veřejném zájmu, jako je distribuce vody a odvádění odpadních vod, jsou předmětem právní úpravy, která může vést k omezení vzniklých hospodářských rizik. Z toho Soudní dvůr vyvodil, že veřejný zadavatel ani nemůže převést (větší) rizikové faktory, které jsou na základě dotčené právní úpravy vyloučeny.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

8. Státní podpory

2 rozsudky;

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-504/07 *Antrop* (rozsudek druhého senátu ze dne 7. 5. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Žalobce v původním soudním řízení byl provozovatelem meziměstské osobní dopravy a tuto službu provozoval výlučně z výnosů z prodeje lístků, jejichž výše byla dána stanoveným tarifem. Žalobce namítal narušení hospodářské soutěže a porušení nařízení (EHS) č. 1191/69 o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitrozemských vodních cestách dvěma provozovateli městské dopravy, kteří – vedle veřejné služby související s městskou dopravou - rovněž provozovali meziměstskou dopravu na stejných trasách jako žalobce, přičemž oproti žalobci dostávali na základě nařízení kompenzaci za ztráty a náklady na investice související s jejich celkovou činností.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora brání nařízení udělení vyrovnávacích náhrad, jestliže není možné určit výši nákladů připadajících na činnost dotčených podniků vykonávanou v rámci plnění jejich závazků veřejné služby. Je tedy na vnitrostátním soudu, aby zjistil, zda byla žalovaným městským dopravcům poskytnuta i kompenzace za meziměstskou dopravu. V takovém případě je dále na vnitrostátním soudci, aby z toho vyvodil všechny důsledky v souladu s vnitrostátním právem, pokud jde o platnost aktů, na základě kterých se provádí kompenzace.

9. Hospodářská soutěž

5 rozsudků (čl. 81 a 82 SES, nyní čl. 101 a 102 SFEU, prováděcí nařízení);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-8/08 *T-Mobile Netherlands* (rozsudek třetího senátu ze dne 4. 6. 2009, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Nizozemský soutěžní úřad uložil čtyřem mobilním operátorům (T-Mobile, KPN, Orange a Vodafone) pokutu za porušení čl. 81 SES (nynější čl. 101 SFEU) a čl. 6 odst. 1 zákona o hospodářské soutěži, konkrétně za jednání ve vzájemné shodě spočívající ve snížení provizí smluvním prodejcům operátorů. Nizozemský soud Soudnímu dvoru položil tři předběžné otázky. První otázkou soud požádal o vymezení kritérií pro posouzení, zda jednání ve vzájemné shodě má za cíl vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže. Dále se dotázal, zda při použití článku 81 SES (nynější čl. 101 SFEU) vnitrostátním soudem musí být důkaz příčinné souvislosti mezi jednáním ve vzájemné shodě a chováním na trhu podán a posouzen podle pravidel vnitrostátního práva. Poslední otázka soudu směřovala k upřesnění dosavadní judikatury Soudního dvora v otázce, zda platí domněnka příčinné souvislosti mezi vzájemnou shodou a chováním na trhu i v případě, kdy jednání ve vzájemné shodě bylo ojedinelé – došlo-li k jediné schůzce mezi operátory.

Rozhodnutí Soudního dvora

Soudní dvůr na položené předběžné otázky odpověděl následovně: Jednání ve vzájemné shodě má protisoutěžní cíl, jestliže z důvodu svých znaků a účelu a s ohledem na hospodářský a právní kontext, do kterého spadá, je prakticky způsobilé vyloučit, omezit nebo narušit hospodářskou soutěž na společném trhu. Není nezbytné, aby hospodářská soutěž byla skutečně vyloučena, omezena nebo narušena, ani aby existovala přímá souvislost mezi tímto jednáním ve vzájemné shodě a spotřebitelskými cenami. Výměna informací mezi soutěžiteli sleduje protisoutěžní cíl, jestliže může odstranit nejistoty ohledně chování zamýšleného dotýcnými podniky. V rámci přezkumu příčinné souvislosti mezi vzájemnou shodou a chováním podniků na trhu je vnitrostátní soud povinen, neexistuje-li důkaz o opaku, jehož předložení přísluší těmto podnikům, použít domněnku příčinné souvislosti uvedenou v judikatuře Soudního dvora, podle které uvedené podniky, jestliže zůstávají na tomto trhu aktivní, zohledňují informace, které si vyměnily se svými soutěžiteli. Tato domněnka platí i v případě, kdy se jednání ve vzájemné shodě zakládá pouze na jediné schůzce dotýcných podniků.

10. Daně

29 rozsudků (směrnice 77/388/EHS o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu - Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (dále jen „šestá směrnice“), společné zdanění matek a dcer, spotřební daň, daň za provozování letecké a lodní dopravy, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-572/07 *RLRE Tellmer Property* (rozsudek druhého senátu ze dne 11. 6. 2009, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Podstatou otázky bylo posouzení, zda plnění úklidu společných částí domu tvoří spolu s plněním nájmu bytu tzv. souborné plnění, které je jako celek osvobozeno od DPH, nebo je samostatným plněním, na které se výjimka nevztahuje.

ČR se v této věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že pro účely použití čl. 13 části B písm. b) šesté směrnice je třeba považovat nájem nemovitého majetku a službu spočívající v úklidu společných prostor této nemovitosti – za takových okolností, jaké nastaly ve věci v původním řízení, tj. služba spočívající v úklidu společných prostor může být poskytována za různých podmínek, například třetí osobou, která ji vyúčtuje přímo nájemcům, nebo pronajímatelem, který k tomuto účelu využije vlastních zaměstnanců nebo pověří úklidovou firmu a společnost *RLRE Tellmer Property* účtuje nájemcům úklidové služby a nájemné odděleně – za samostatná a navzájem oddělitelná plnění, takže se toto ustanovení na uvedenou službu nevztahuje.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

11. Svoboda poskytování služeb a usazování

7 rozsudků (sázky a hry, podmínky provozování lékáren, uznávání kvalifikací, provozování televizního vysílání);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-171/07 a C-172/07 *Apothekerkammer des Saarlandes* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. 5. 2009, GA Y. Bot)

Všeobecné informace o případu

Německé správní orgány udělily povolení k provozování lékárny zahraniční akciové společnosti, čímž neaplikovaly ustanovení německého právního předpisu, který s ohledem na zásadu osobního vedení lékárny zakazuje cizí vlastnictví lékárny. Tento svůj postup odůvodnily správní orgány tím, že dle jejich přesvědčení vycházejícího z rozhodnutí Soudního dvora ve věci C-140/03, je zákaz činnosti pro lékárny, které jsou provozovány v jiném členském státě EU formou kapitálové společnosti neslučitelný se svobodou usazování kapitálových společností dle čl. 43 SES (nynější čl. 49 SFEU) a 48 SES (nynější čl. 54 SFEU).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že vnitrostátní právní úprava, která nedovoluje, aby lékárnou vlastnily nebo provozovaly osoby, které nejsou lékárníky, je v souladu s čl. 43 a 48 SES (resp. čl. 49 a 54 SFEU). Omezení svobody usazování, které je touto úpravou způsobeno, je odůvodněné legitimním zájmem na ochraně veřejného zdraví, je přiměřené a nezbytné. Vyšel přitom ze zvláštní povahy léčiv a trhu s nimi a prostoru, který má členský stát pro uvážení při rozhodování o úrovni, na které zamýšlí zajistit ochranu veřejného zdraví, a způsobu, jímž má být této úrovni dosaženo. Soudní dvůr dokonce výslovně uvedl, že členský stát může mít v rámci svého uvážení za to, že provozování lékárny osobou, která není lékárníkem, může na rozdíl od lékárny provozované lékárníkem představovat riziko pro veřejné zdraví.

C-42/07 *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2009, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu je žaloba proti rozhodnutím o pokutách udělených žalobkyním za uvedení, organizaci a podíl na provozování elektronických sázkových her a reklamy na ně. Pokuty byly společností uloženy v souvislosti s uzavřením sponzorské smlouvy mezi uvedenými společnostmi, když: a) portugalská fotbalová „Super Liga“ byla přejmenována na „Liga betandwin.com“, b) loga betandwin byla uváděna na dresech hráčů, fotbalových stadionech a oficiálních stránkách ligy (včetně odkazu na stránky sponzora), c) na internetových stránkách sponzora bylo možné sázet peněžité částky na výsledky utkání ligy stejně jako dalších sportovních akcí v zahraničí. Příslušná portugalská právní úprava přitom uděluje výlučnou pravomoc provozovat loterijní a sázkové hry na území Portugalska Santa Casa (společnost je výlučným držitelem koncese již po dobu 5 století).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že právní úprava členského státu, která hospodářským subjektům usazeným v jiných členských státech, v nichž legálně poskytují obdobné služby, zakazuje nabízet hazardní hry prostřednictvím internetu na území uvedeného členského státu, je slučitelná s čl. 49 SES (nynější čl. 56 SFEU). Soudní dvůr vyšel ve svých úvahách ze skutečnosti, že předmětný zákaz směřuje k ochraně naléhavého důvodu obecného zájmu, kterým je v tomto případě ochrana spotřebitelů hazardních her před podvody a trestnou činností. Následně Soudní dvůr provedl klasický test přiměřenosti, přičemž zjistil, že opatření je vhodné i nezbytné k dosažení stanoveného cíle. Nezbytnost předmětného zákazu je odůvodněna neexistencí harmonizace hazardních her nabízených prostřednictvím internetu, což vede k tomu, že členský stát je oprávněn mít za to, že pouhá skutečnost, že hospodářský subjekt poskytuje legálně obdobné služby v jiném členském státu, v němž je usazen a v němž již v zásadě podléhá podmínkám stanoveným právními předpisy a dohledu ze strany příslušných orgánů tohoto členského státu, nelze považovat za dostatečnou záruku ochrany vnitrostátních spotřebitelů. Předmětný zákaz je tedy s ohledem na zvláštnosti související s nabízením hazardních her prostřednictvím internetu skutečně odůvodněný cílem boje proti podvodům a trestné činnosti.

12. Volný pohyb zboží

25 rozsudků (ochranné známky, zeměpisné označení původu, obchod léčivy, dodatková ochranná osvědčení, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-421/07 *Damgaard* (rozsudek druhého senátu ze dne 2. 4. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Dánská právní úprava zakazuje reklamu na léčiva, která nelze legálně uvádět na trh. Žalovaný byl odsouzen za inzerování léčivého přípravku na internetu, který nelze v DK legálně uvádět na trh. Žalobce tvrdí, že „reklama“ podle směrnice musí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje také na situace, kdy nezávislá třetí osoba provádí činnosti, které mají podpořit předepisování, výdej, prodej nebo spotřebu léčivých přípravků. Žalovaný se brání, že je

nevinen, protože předmětný přípravek není léčivý a navíc je žalobce zcela nezávislý na výrobci. Bylo by tedy rozporu s čl. 86 směrnice 2001/83 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, kdyby bylo za reklamu považováno také informování třetími osobami. Žalovaný dále tvrdí, že důvod rozdílnosti definice reklamy ve směrnici o léčivých přípravcích a definice v jiných směrniciích není zjevný, nelze jej tedy uplatňovat.

ČR se ve věci ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 86 směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že šíření informací týkajících se léčivého přípravku, zejména jeho léčebných nebo preventivních účinků, třetí osobou může být považováno za reklamu ve smyslu tohoto článku i tehdy, jestliže tato třetí osoba jedná z vlastního podnětu a právně i fakticky zcela nezávisle na výrobci nebo na prodejci takového přípravku. Je na vnitrostátním soudu, aby určil, zda toto šíření představuje formu informování, průzkumu nebo pobídek, které mají za účel podpořit předepisování, výdej, prodej nebo spotřebu léčivých přípravků.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-478/07 *Budějovický Budvar* (rozsudek velkého senátu ze dne 8. 9. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Řízení se týkalo vyjasnění otázky zachování národní ochrany zeměpisného označení „Bud“, jakož i ochrany tohoto označení bilaterálně rozšířené na území jiného členského státu EU (AT), tedy toho, zda má nařízení 510/2006 výlučný účinek a není tedy možné uplatňovat souběžně ochranu označení produktů spadajících do jeho věcné působnosti.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se zabýval dvěma okruhy otázek, přičemž každý okruh se týkal jiné situace podle toho, jakým způsobem je označení „Bud“ v ČR chráněno. V prvním okruhu otázek předpokládal, že označení „Bud“ je v ČR chráněno jako „pouhý“ prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, tedy jako označení výrobku, u kterého není dána přímá spojitost mezi jeho vlastnostmi a zvláštním zeměpisným původem. Zcela v souladu s vyjádřením ČR Soudní dvůr konstatoval, že takováto označení mohou být na základě článku 30 SES (nynější čl. 36 SFEU) chráněna v členském státě původu, potažmo v dalších členských státech, i když nejsou přesným zeměpisným názvem určitého místa. Postačuje, pokud je dané označení způsobilé informovat spotřebitele v členském státě původu o tom, že takto označený výrobek (pivo) z určitého místa pochází, a pokud toto označení v členském státě původu není zdruhovělé. Není přitom podstatné, zda toto označení v členském státě původu užívá pouze jeden podnik či více podniků. Záleží na vnitrostátním soudu, aby podle svého vnitrostátního práva zvolil vhodné důkazní prostředky ke zjištění, zda jsou uvedené podmínky naplněny (např. anketa mezi spotřebiteli v ČR).

Ve druhém okruhu otázek Soudní dvůr předpokládal, že označení „Bud“ je v ČR chráněno jako označení výrobku, u kterého je dána souvislosti mezi jeho vlastnostmi a zeměpisným původem. Zde se bohužel v rozporu s názorem ČR a bez vyjádření k předloženým relevantním argumentům Soudní dvůr vyslovil, že nařízení č. 510/2006 o ochraně

zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin má výlučnou povahu, a tedy brání existenci národních systémů ochrany těchto označení (stejně jako bilaterálnímu rozšíření této ochrany do jiného členského státu). Tento svůj závěr Soudní dvůr opřel o argumenty týkající se fungování vnitřního trhu, konkrétně snahy o zajištění jakosti označených zemědělských produktů, která by údajně mohla být narušena, pokud by byly zachovány také národní systémy ochrany těchto označení (fungující za jiných podmínek, které mohou být méně přísné).

Závěry Soudního dvora jsou zčásti v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-495/07 *Silberquelle* (rozsudek prvního senátu ze dne 13. 1. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Odpůrkyně ve vnitrostátním řízení byla majitelkou slovní ochranné známky „WELLNESS“ zapsané mj. pro oděvy a nealkoholické nápoje. Svou ochrannou známku však odpůrkyně po pět let nepoužívala u samostatně prodávaného zboží, ale označovala jí nealkoholické nápoje, které přikládala zdarma jako dárek k textilním výrobkům, které prodávala. Navrhovatelka navrhla částečný výmaz ochranné známky odpůrkyně z důvodu neužívání. Žádosti bylo vyhověno. Odpůrkyně napadla rozhodnutí o částečném výmazu její ochranné známky. Klíčem k vyřešení sporu se stala otázka, zda má být čl. 10 odst. 1 a čl. 12 odst. 1 první směrnice 89/104/EHS sblížíjí právní předpisy členských států o ochranných známkách, vykládán v tom smyslu, že ochranná známka je skutečně užívána, pokud je používána pro výrobky, které majitel ochranné známky po uzavření kupní smlouvy zdarma dává kupujícímu spolu s jinými výrobky, které prodává.

ČR se v této věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora z pojmu „skutečné užívání“ vyplývá, že ochrana ochranné známky a účinky, jichž se lze na základě zápisu ochranné známky dovolávat vůči třetím osobám nemohou přetrvávat, pokud ochranná známka ztratila své obchodní odůvodnění spočívající ve vytvoření nebo zachování odbytu pro výrobky nesoucí označení, které ji tvoří, ve vztahu k výrobkům jiných podniků. Zachovávaní práv z ochranné známky pro danou třídu výrobků a služeb je nutné přiznávat jen tehdy, byla-li tato ochranná známka užívána na trhu výrobků a služeb této třídy. Uvedené podmínky však v předmětném případě nejsou splněny, a proto, označuje-li majitel ochranné známky touto známkou předměty, které zdarma dává kupujícím svých výrobků, nejedná se o skutečné užívání této ochranné známky pro třídu, do které uvedené předměty spadají ve smyslu čl. 10 odst. 1 a čl. 12 odst. 1 směrnice.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-529/07 *Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG* (rozsudek prvního senátu ze dne 11. 6. 2009, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Řízení se týkalo ochranné známky zobrazující sedícího čokoládového zajíce zlaté barvy s červenou stuhou a rolničkou s nápisem „Lindt GOLDHASE“, s dobou ochrany od 8. 6. 2000. Žalovaná ve vnitrostátním sporu dodávala na trh rovněž čokoládové zajíce podobného

tvaru a barvy, kteří nemají zvoneček a označení výrobce je uvedeno samolepkou na spodní straně. Existovalo nebezpečí záměny se zajícem žalobkyně. Účastníci byly ve sporu, zda žalobkyně při podání přihlášky ochranné známky byla v dobré víře.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že pro účely posouzení neexistence dobré víry přihlašovatele ve smyslu čl. 51 odst. 1 písm. b) nařízení č. 40/94 o ochranné známce Společenství je vnitrostátní soud povinen vzít v úvahu všechny relevantní faktory, které se týkají projednávaného případu a které existují v době podání přihlášky k zápisu označení jako ochranné známky Společenství, a to zejména: 1) skutečnost, že si je přihlašovatel vědom nebo si musí být vědom toho, že třetí osoba používá přinejmenším v jednom členském státě totožné nebo podobné označení pro totožné nebo podobné výrobky, které je zaměnitelné s označením, o jehož zápis žádá, nicméně toto kritérium není výlučné, protože je možné, aby i za takových okolností sledoval přihlašovatel zápisem označení legitimní cíl; 2) úmysl přihlašovatele zabránit této třetí osobě v dalším používání takového označení, přičemž v tomto ohledu může být relevantní také povaha ochranné známky; a 3) úroveň právní ochrany, které požívají označení třetích osob a označení, jehož zápis je požadován, tj. např. stupeň proslulosti.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

13. Volný pohyb kapitálu

žádný evidovaný rozsudek;

14. Ochrana spotřebitele

6 rozsudků (spotřebitelské smlouvy uzavřené na dálku, nepřiměřené smluvní podmínky, zneužívající klauzule);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-489/07 *Pia Messner* (rozsudek prvního senátu ze dne 3. 9. 2009, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Na základě internetové nabídky žalované, která provozuje zásilkový obchod po internetu, získala žalobkyně použitý notebook. Všeobecné obchodní podmínky žalované stanoví možnost zakoupené zboží ve lhůtě 14 dnů vrátit, zároveň také ukládají povinnost uhradit náhradu za poškození zboží, ke kterému došlo běžným opotřebením věci. Na základě závady na displeji počítače odstoupila žalobkyně po 8 měsících od kupní smlouvy a požadovala vrácení kupní ceny. Žalovaná tvrdí, že by žalobkyně měla za užívání notebooku zaplatit náhradu. Předkládající soud by toto vykládal podle vnitrostátního zákona v tom smyslu, že v rámci uzavření smlouvy nadálku je v případě odstoupení možné po spotřebiteli požadovat náhradu za užívání, má však pochybnosti, zda je takový výklad v souladu se směrnicí 97/7/ES o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr vyšel z účelu ustanovení čl. 6 odst. 1 druhé věty a odst. 2 směrnice, kterým je zajistit, aby právo odstoupit od smlouvy zaručené touto směrnicí nemělo „*pouze formální charakter*“. Došel tak k závěru, že toto ustanovení brání tomu, aby vnitrostátní právní úprava obecně stanovila, že prodávající může požadovat od spotřebitele kompenzační náhradu za

užívání zboží nabytého na základě smlouvy uzavřené na dálku v případě, že spotřebitel ve stanovené lhůtě uplatní své právo odstoupit od smlouvy. Tatáž ustanovení nicméně nebrání tomu, aby byla spotřebiteli uložena povinnost zaplatit kompenzační náhradu za užívání tohoto zboží, pokud užíval uvedené zboží způsobem neslučitelným se zásadami občanského práva, jako jsou zásady dobré víry nebo bezdůvodného obohacení, za podmínky, že nebude ohrožen cíl uvedené směrnice a zejména účinnost a efektivita práva odstoupit od smlouvy; je věcí vnitrostátního soudu určit, zda tomu tak je.

C-243/08 *Pannon GSM* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 4. 6. 2009, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Jednalo se o výklad směrnice Rady 93/13/EHS o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, konkrétně o to, zda prorogační klauzule, která je nepřiměřenou smluvní podmínkou ve smyslu směrnice, je pro spotřebitele nezávazná automaticky, nebo pouze pokud ji úspěšně napadne příslušným návrhem. Rovněž bylo otázkou, zda je národní soud povinen přezkoumat nepřiměřenost smluvních podmínek z úřední povinnosti, tedy i bez návrhu.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve zdůraznil důležitost ochrany spotřebitele, dosavadní judikaturu a skutečnost, že článkem 6 odst. 1 směrnice je spotřebiteli přiznáno právo nebýt vázán nepřiměřenou smluvní klauzulí. Soudní dvůr odmítl, že by zmínka o vnitrostátních právních předpisech členských států v tomto ustanovení znamenala, že členské státy mohou podrobit nezávaznost těchto klauzulí určité podmínce (včetně té, aby se sám spotřebitel musel nezávaznosti dovolávat). Čl. 6 odst. 1 směrnice je třeba vykládat tak, že nepřiměřená klauzule nezavazuje spotřebitele, aniž by byla její platnost spotřebitelem nejprve úspěšně napadena.

Ohledně druhé otázky se Soudní dvůr neomezil pouze na přezkum prorogačních klauzulí a obecně uvedl, že povaha a důležitost veřejného zájmu na ochraně, kterou směrnice přiznává spotřebitelům, odůvodňuje nejen možnost, ale přímo povinnost národního soudu posoudit z vlastní iniciativy, zda smluvní klauzule není zneužívající, aby tak bylo kompenzováno nerovné postavení spotřebitele a podnikatele.

Národní soud je tedy povinen, má-li k dispozici potřebné právní a skutkové okolnosti, posoudit z úřední povinnosti případnou nepřiměřenost smluvní klauzule, a v případě zjištění její nepřiměřenosti ji neaplikovat.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

15. Volný pohyb osob

13 rozsudků (uznávání kvalifikací, ochrana osobních údajů, práva rodinných příslušníků občanů EU, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-311/06 *Consiglio Nazionale degli Ingegneri* (rozsudek druhého senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Žalobce, italský státní příslušník, získal v roce 1999 v IT po třiletem vysokoškolském studiu titul Ing. V roce 2001 požádal španělské Ministerstvo školství o uznání, že titul získaný studiem v IT odpovídá španělskému univerzitnímu titulu. Zároveň byl také zapsán do Komory inženýrů Katalánska. Odbornou činnost ale v ES nikdy nevykonával. Následně v roce 2002 podal na italské MSp žádost o uznání španělského titulu pro účely zápisu do rejstříku inženýrů v IT. Tato žádost byla přijata a žalobce byl na jejím základě zapsán do italské komory inženýrů. Touto cestou dosáhl zápisu bez toho, aby složil státní zkoušku, která je jinak povinná pro zápis držitelů příslušného italského titulu.

Italská komora inženýrů uvedené rozhodnutí MSp napadla a odvolací soud položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku, zda se jedná se o případ týkající se uznávání vysokoškolských diplomů podle směrnice 89/48/EHS o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů pro účely výkonu povolání strojního inženýra.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Ustanovení směrnice 89/48/EHS se pro účely přístupu k regulovanému povolání v hostitelském členském státě nemůže dovolávat držitel dokladu o dosažené kvalifikaci vydaného orgánem jiného členského státu, který nepotvrzuje žádné vzdělání, které je součástí vzdělávacího systému tohoto členského státu, a nespočívá ani na zkoušce, ani na odborné zkušenosti získané v uvedeném členském státě.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-553/07 *Rijkeboer* (rozsudek třetího senátu ze dne 7. 5. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

NL ukládá obecním orgánům povinnost sdělit na žádost subjektu osobních údajů, zda v roce předcházejícím žádosti byly údaje o něm sděleny příjemci nebo třetí osobě. Podstatou předběžné otázky je posouzení, zda je omezení sdělení údajů na jeden rok před podáním dotyčné žádosti v souladu s čl. 12 písm. a) ve spojení s čl. 6 odst. 1 písm. e) směrnice 95/46/ES a se zásadou rovnosti.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že článek 12 písm. a) směrnice ukládá členským státům, aby stanovily právo na přístup k informacím o příjemcích nebo kategoriích příjemců údajů, jakož i k obsahu sdělovaných informací, a to jak ohledně přítomnosti, tak i o minulosti. Současně však zdůraznil, že členským státům přísluší stanovit lhůtu pro uchování těchto informací, jakož i odpovídající přístup k nim, které zajistí spravedlivou rovnováhu mezi zájmem subjektu údajů na ochraně jeho soukromí, zejména uplatněním práv a opravných prostředků stanovených směrnicí 95/46, a jednak zátěží, kterou pro správce představuje povinnost tyto informace uchovávat. Lhůta jednoho roku, o kterou šlo v předmětném případě, tedy v situaci,

kdy základní údaje jsou uchovávané mnohem déle, tuto spravedlivou rovnováhu mezi daným zájmem a danou povinností nezajišťuje, není-li prokázáno, že delší uchovávaní těchto informací představuje nadměrnou zátěž pro správce.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-19/08 *Petrosian a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 29. 1. 2009, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Otázka se týkala výkladu čl. 20 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Předkládající soud se v podstatě ptal, zda je třeba text nařízení „[p]řemístění se provádí [...] nejpozději šest měsíců po přijetí žádosti o přijetí zpět členským státem nebo po přijetí rozhodnutí o oprávněném prostředku nebo přezkumu, pokud má odkladný účinek“ vykládat tak, že lhůta šesti měsíců běží ode dne přijetí rozhodnutí o přiznání odkladného účinku nebo od okamžiku, kdy se rozhodnutí o přemístění stane znovu vykonatelným.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v souladu s názorem ČR, EK i všech ostatních vyjádřivších se členských států, dospěl k závěru, že má-li mít oprávný prostředek podle vnitrostátních právních předpisů odkladný účinek, počítá se lhůta k provedení přemístění až od soudního rozhodnutí, kterým je definitivně rozhodnuto o opodstatněnosti řízení o přemístění, a nikoliv již od předběžného soudního rozhodnutí v této věci.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

16. Sociální politika

11 rozsudků (dohody UNICE, CEEP a EKOS, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti, ochrana těhotných zaměstnankyň, pracovní doba, hromadné propouštění, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-520/06 *Stringer e.a.* (rozsudek velkého senátu ze dne 20. 1. 2009, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Spor se týkal britského nařízení, které provádí směrnici 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby. Paní Khan byla po dobu několika měsíců nepřítomna v práci na základě volna z důvodu nemoci na dobu neurčitou a pobírala nemocenskou. Během tohoto volna oznámila zaměstnavateli, že má v úmyslu čerpat 20 dnů placené dovolené. Pan Aisworth, Thwaites a paní Kilic měli dlouhodobé volno z důvodu nemoci, na základě tohoto volna byli po celý referenční rok nepřítomni v práci, v průběhu tohoto období jim byla dána výpověď. Během tohoto roku nečerпали dovolenou a domáhali se náhrady za nečerpanou dovolenou. Zaměstnavatel požadavky všech zaměstnanců zamítl.

Sněmovna lordů se ptala na výklad čl. 7 odst. 1 a 2 směrnice 2003/88/ES, konkrétně na to, zda má pracovník, který není z důvodu nemoci přítomen v zaměstnání, právo požádat o placenou dovolenou během nemoci a zda má právo během nemoci čerpat placenou dovolenou

za kalendářní rok. Dále, pokud členský stát uplatní svou pravomoc nahradit minimální dobu placené dovolené za kalendářní rok finanční náhradou při ukončení pracovního poměru, zda směrnice stanoví jakákoli kritéria pokud jde o nárok na finanční náhradu nebo způsob jejího výpočtu v případě nepřítomnosti pracovníka z důvodu nemoci trvající po celý referenční rok, v jehož průběhu byl pracovní poměr ukončen, nebo po jeho část.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v odpovědi na první předběžnou otázku konstatoval, že čl. 7 odst. 1 směrnice nebrání vnitrostátním právním předpisům, které stanoví, že pracovník, který má pracovní volno z důvodu nemoci, nemá nárok čerpat placenou dovolenou za kalendářní rok během období, které spadá do pracovního volna z důvodu nemoci, jelikož tato dovolená neztrácí svůj význam, pokud je čerpána později (např. v průběhu následujícího roku).

V případě druhé předběžné otázky však Soudní dvůr zdůraznil význam nároku na placenou dovolenou za kalendářní rok, který musí být považován za zásadu sociálního práva Společenství, přičemž tento nárok nezaniká ani tehdy, pokud měl pracovník z důvodu nemoci pracovní volno během celého referenčního období, přičemž tato skutečnost se odpovídajícím způsobem vztahuje také na finanční náhradu vyplácenou místo čerpání dovolené z důvodu ukončení pracovního poměru. Článek 7 odst. 2 směrnice tedy brání vnitrostátním právním předpisům, které stanoví, že se daná finanční náhrada nevyplácí, pokud měl daný pracovník po celé referenční období pracovní volno z důvodu nemoci.

Závěry Soudního dvora jsou zčásti v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

3 rozsudky (nařízení (EHS) č. 1408/71, C-208/07 *von Chamier-Gliszcinski*, C-3/08 *Leyman*, C-363/08 *Slanina*);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-217/08 *Mariano* (usnesení sedmého senátu ze dne 17. 3. 2009, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně, italská státní občanka žijící v IT, zpochybňovala v řízení v původním sporu italskou vnitrostátní právní úpravu, na základě které bylo možné přiznat pozůstalostní dávku pro případ úmrtí v důsledku pracovního úrazu pouze manželovi/manželce zemřelé osoby a jeho dětem, nikoli však druhovi/družce zemřelé osoby, a to pro rozpor této právní úpravy s články 12 a 13 SES (nynější čl. 18 a 19 SFEU). Žalobkyně spatřovala svou diskriminaci na základě státní příslušnosti podle čl. 12 SES v okolnosti, že právní řády jiných států hypoteticky umožňují předmětnou pozůstalostní dávku druhům/družkám zemřelé osoby vyplatit. Otázka položená vnitrostátním soudem směřovala v tomto ohledu rovněž k výkladu článku 13 SES.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr ve smyslu své dřívější judikatury (srov. např. rozhodnutí ve věci C-403/03 *Schempp* či ve věci C-427/06 *Bartsch*) konstatoval, že právo EU nezakládá zákaz jakékoli diskriminace, který musí jurisdikce členských států zajistit, jestliže případné diskriminační chování nepředstavuje žádnou spojitost s právem EU. Soudní dvůr dospěl k závěru, že za okolností věci v původním řízení nemůže být tato spojitost vytvořena na základě samotných čl. 12 a 13 SES. Za uvedených okolností tudíž tyto články Smlouvy nebrání shora uvedené vnitrostátní právní úpravě.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

18. Vnější vztahy

3 rozsudky (dohody o přidružení mezi EHS a Tureckem, dohoda o volném pohybu osob mezi ES, členskými státy a Švýcarskem);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-242/06 *Sahin* (rozsudek prvního senátu ze dne 17. 9 2009, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Řízení se týkalo sporu pana Sahina, tureckého státního příslušníka, a ministra pro otázky cizinců a integraci před nizozemským kasačním soudem, ve kterém se pan Sahin domáhal nařízení přezkumu své žádosti o prodloužení doby platnosti řádného povolení k pobytu, které mu bylo uděleno na omezenou dobu. Tato žádost byla původně ministrem zamítnuta pro nezaplacení poplatků. O následné žalobě pana Sahina rozhodl nižší nizozemský soud tak, že tento cizinec spadá pod čl. 13 rozhodnutí č. 1/80 o vývoji přidružení, přijatého Radou přidružení EHS-Turecko, a dále že zavedení vybírání poplatků za žádost o prodloužení doby platnosti povolení k pobytu a následné zvýšení částky porušuje zmíněný článek. Proti tomuto výkladu se ministr bránil v hlavním řízení před kasačním soudem.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že čl. 13 rozhodnutí č. 1/80 brání tomu, aby od vstupu tohoto rozhodnutí v platnost ve vztahu k určitému členskému státu byla v tomto členském státě zavedena taková vnitrostátní právní úprava, která podmiňuje udělení povolení k pobytu nebo prodloužení jeho platnosti zaplacením poplatku, pokud je výše těchto poplatků vybíraných od tureckých státních příslušníků nepřiměřená vůči výši poplatků požadovaných od občanů EU.

19. Celní unie

8 rozsudků (celní kodex a nařízení (ES) č. 1383/2003, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-93/08 *Schenker* (rozsudek druhého senátu ze dne 12. 2. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Expediční společnost Schenker v tomto případě na základě smlouvy se společností Nokia žádala v celním prohlášení o propuštění mobilních telefonů Nokia do volného oběhu, aby je mohla dodat společnosti Rovens. Při celní kontrole se zjistilo, že zboží je padělkem. Na základě dohody mezi Nokia a Rovens bylo domluveno, že zboží bude zničeno, čímž bude

využito tzv. zjednodušeného postupu podle nařízení (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví. Vedle toho byla společnosti Schenker uložena pokuta za spáchání správního deliktu. Podstatou otázky položené v tomto případě Soudnímu dvoru je posouzení, zda uzavření dohody o zničení padělků mezi osobou, které svědčí právo duševního vlastnictví a deklarantem nebo vlastníkem zboží (zahájení zjednodušeného postupu) vylučuje možnost správního (celního) úřadu uznat deklaranta odpovědným ze správního deliktu v celní oblasti.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se zcela ztotožnil s argumenty a závěry ČR prezentované v písemném vyjádření. Uvedl, že uplatnění zjednodušeného postupu, jehož zavedení navíc nařízení stanoví pouze fakultativně, nemůže zbavit celní orgány zmíněného státu možnosti uložit subjektům odpovědným za dovoz takového zboží sankci (nejčastěji pokutu) ve smyslu čl. 18 nařízení.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-302/08 *Zino Davidoff* (rozsudek šestého senátu ze dne 2. 7. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

Vnitrostátní spor na pozadí položené předběžné otázky vznikl poté, co žalované finanční ředitelství zamítlo žádost žalobkyně o zabavení zboží na hranici, podanou pro dvanáct ochranných známek zapsaných na základě mezinárodní přihlášky. Žalovaná tvrdila, že čl. 5 odst. 4 nařízení (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení určitých práv duševního vlastnictví obsahuje taxativní výčet titulů opravňujících držitele práva k podání žádosti o přijetí opatření celních orgánů. Mezinárodní ochranná známka však mezi nimi není uvedena. Žalobkyně uplatňovala, že po přistoupení ES k protokolu k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek platí čl. 5 odst. 4 nařízení nad rámec svého pouhého znění také pro držitele mezinárodních ochranných známek zapsaných na základě mezinárodní přihlášky.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel v souladu s vyjádřením ČR k závěru, že uplatnění čl. 5 odst. 4 nařízení č. 1383/2003 může být, v souladu se záměrem, s nímž zákonodárce Společenství přijal nařízení č. 1992/2003, požadováno i majitelem ochranné známky, která je předmětem mezinárodního zápisu. Ochranné známky, které jsou předmětem mezinárodního zápisu jsou totiž postaveny na roveň ochranným známkám Společenství. Ustanovení čl. 5 odst. 4 nařízení č. 1992/2003 ve spojení s čl. 146 nařízení Rady 40/94 musí být tedy vykládán tak, aby bylo umožněno majiteli ochranné známky, která je předmětem mezinárodního zápisu, stejně jako majiteli ochranné známky Společenství požadovat přijetí opatření celních orgánů členských států i mimo členský stát, v němž je žádost podána.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

20. Společný celní sazebník

9 rozsudků (celní zařazení zboží);

21. Justice a vnitřní věci

19 rozsudků (Brusel I, Brusel IIa, Římská úmluva, *rei iudicata*, pojištění právní ochrany, doručování mimosoudních písemností, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-339/07 *Deko Marty* (rozsudek prvního senátu ze dne 12. 2. 2009, GA Colomer)

Všeobecné informace o případu

V případě se jednalo o otázku, zda se mezinárodní příslušnost odpůřících žalob v úpadkovém řízení řídí nařízením o úpadku, nařízením Brusel I nebo vnitrostátním právem.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr s odvoláním na případ 133/78 *Gourdain* konstatoval, že soudy státu, v němž bylo zahájeno úpadkové řízení, jsou rovněž příslušné rozhodovat o žalobách, které z tohoto řízení přímo vyplývají a úzce s ním souvisí. Tato podmínka je v tomto případě dána, jelikož odpůřící žaloba směřující proti dlužníkovi sleduje navýšení aktiv společnosti v úpadku a ochranu práv věřitelů. Čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1346/2000 je tedy třeba vykládat tak, že soudy členského státu, na jehož území bylo zahájeno úpadkové řízení, jsou příslušné rozhodovat o odpůřící žalobě podané v úpadkovém řízení a směřující proti žalovanému, který má statutární sídlo v jiném členském státě.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-420/07 *Apostolides* (rozsudek velkého senátu ze dne 28. 4. 2009, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Řízení se týkalo uznání a výkonu rozsudku kyperského soudu (nacházejícího se na jižní části Kypru) o nemovitosti nacházející se na severní části CY, nad kterou vláda CY nevykonává skutečnou kontrolu, v UK. Podle protokolu č. 10 ke Smlouvě o přistoupení ČR a dalších zemí k EU je však uplatňování *acquis communautaire* ve vztahu k severnímu území CY pozastaveno. Otázkou bylo, zda tato skutečnost brání použití nařízení Brusel I v předmětném řízení, případně zda brání uznání rozhodnutí dle tohoto nařízení.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že ustanovení protokolu č. 10 je třeba v tomto ohledu vykládat striktně a omezit je na to, co je nezbytně nutné k dosažení sledovaného cíle. Jelikož se v tomto případě jedná o rozsudek vydaný na jižní části CY, není důvod neuplatnit pro jeho uznání nařízení Brusel I, na čemž nic nemění ani to, že se tento rozsudek týká nemovitosti na severní části ostrova. Soudní dvůr rovněž uvedl, že skutečnost, že daný rozsudek nemůže být v praxi vykonán v místě, kde se nemovitost nachází, není důvodem pro odmítnutí jeho uznání či výkonu na základě čl. 34 odst. 1 nařízení Brusel I (rozpor s veřejným pořádkem) a nezpůsobuje ani nedostatek vykonatelnosti rozhodnutí ve smyslu čl. 38 odst. 1 nařízení Brusel I. Ohledně čl. 38 odst. 1 nařízení Brusel I Soudní dvůr odkazuje na to, že dané rozhodnutí je doplněno osvědčením o vykonatelnosti v členském státě původu a že „[o]kolnost, že by se navrhovatelé při výkonu dotčených rozsudků v severní oblasti mohli

setkat s obtížemi, nemůže tyto rozsudky zbavit jejich vykonatelnosti, a tudíž nebrání soudům členského státu, v němž se o uznání žádá, aby takové rozsudky prohlásil za vykonatelné“.

C-168/08 *Hadadi* (rozsudek třetího senátu ze dne 16. 7. 2009, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Laszlo Hadadi a Csilla Marta Mesko, maďarské státní příslušnosti, byli oddáni v HU v roce 1979. O rok později emigrovali do FR, kde v roce 1985 nabyli naturalizací francouzské státní občanství. L. Hadadi podal v r. 2002 v HU návrh na rozvod a v r. 2004 bylo tamtéž manželství rozvedeno. V původním řízení byl veden spor o to, zda může být rozsudek o rozvodu vydaný maďarským soudem uznán ve FR. Položené otázky směřovaly k posouzení státního občanství jako relevantního kritéria pro určení mezinárodní soudní pravomoci, resp. mezinárodní soudní příslušnosti.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr došel k závěru, že v případě, kdy soud dožádaného členského státu musí na základě čl. 64 odst. 4 nařízení č. 2201/03 zkoumat, zda by byl soud členského státu původu soudního rozhodnutí příslušný podle čl. 3 odst. 1 písm. b) téhož nařízení, brání posledně uvedené ustanovení tomu, aby soud dožádaného členského státu považoval manžele, kteří jsou oba státními příslušníky jak tohoto členského státu, tak i členského státu původu, výlučně za státní příslušníky dožádaného členského státu. Tento soud musí naopak přihlídnout k tomu, že manželé jsou rovněž státními příslušníky členského státu původu, a že tamní soudy by proto mohly být příslušné k projednání věci. Nařízení, alespoň v zásadě, nerozlišuje podle toho, zda má určitá osoba jednu, či více státních příslušností a v případech dvojí společné státní příslušnosti soud tudíž nemůže pominout skutečnost, že dotčené osoby jsou státními příslušníky také jiného členského státu. Jsou-li tedy oba manželé státními příslušníky dvou stejných členských států, brání čl. 3 odst. 1 písm. b) nařízení tomu, aby byla příslušnost soudů jednoho z těchto členských států vyloučena z důvodu, že navrhovatele k tomuto členskému státu neváže žádné další pouto. Soudy členských států, s nimiž manželé pojí státní příslušnost, jsou naopak na základě tohoto ustanovení příslušné k projednání věci, takže si manželé mohou podle svého uvážení zvolit soud členského státu, jemuž bude spor předložen.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-204/08 *Rehder* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 9. 7. 2009, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Spor se týkal výkladu nařízení Brusel I. Pan Rehder bydlící v Mnichově koupil od letecké společnosti se sídlem v LV letenky z Mnichova do Vilniusu v LT. Poté, co byl let krátce před odletem zrušen a pan Rehder doletěl do LT se šestihodinovým zpožděním, se tento domáhá od letecké společnosti náhrady škody dle nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Z důvodů existence více míst dodání letové služby bylo pro předkládací soud otázkou, zda jsou německé soudy příslušné pro vedení předmětného řízení podle nařízení Brusel I. V této souvislosti se jednalo zejména o

použitelnost závěrů Soudního dvora ve věci C-386/05 *Color Drack*, kde bylo pro případ více míst plnění v jednom členském státě stanoveno, že je třeba určit hlavní místo plnění podle hospodářských kritérií.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že úvahy v rozsudku ve věci *Color Drack* se použijí také pro smlouvy o poskytování služeb a i v případě, že tyto služby nejsou poskytovány pouze v jediném členském státě. Upozornil, že k cílům úzkého vztahu a předvídatelnosti nelze u poskytování služeb ve více členských státech přistupovat odlišně, a je tedy rovněž třeba najít místo zajišťující nejužší vztah mezi dotčenou smlouvou a příslušným soudem, kterým bude zejména místo hlavního poskytování služeb. Jedinými místy, které mají přímou vazbu se službami poskytovanými při letecké dopravě osob, jsou sjednaná místa příletu a odletu. Soudní dvůr přitom zdůraznil, že na rozdíl od dodání zboží, u nichž lze vycházet z kvantifikovatelných hospodářských kritérií, služba letecké dopravy je poskytována nedělitelným a jednotným způsobem, takže není možné rozlišit určitou část poskytování služby, která by představovala hlavní plnění, jež bylo poskytnuto v konkrétním místě. V takovém případě je třeba považovat za hlavní místo poskytování služeb jak místo odletu, tak místo příletu, přičemž volba mezi nimi náleží žalobci. Tato možnost volby přitom splňuje nejen požadavek úzkého vztahu, ale také požadavek předvídatelnosti, neboť žalovaný může snadno určit soudy, kterým může být věc předložena. Rovněž je splněn požadavek právní jistoty, jelikož výběr žalobce je omezen pouze na dva soudy v rámci čl. 5 odst. 1 písm. b) druhé odrážky nařízení Brusel I (a na soud místa sídla žalovaného podle čl. 2 tohoto nařízení).

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-347/08 *Vorarlberger Gebietskrankenkasse* (rozsudek třetího senátu ze dne 17. 9. 2009, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Jednalo se o otázku soudní příslušnosti ve věcech pojištění dle nařízení Brusel I. Spor vyvstal v návaznosti na dopravní nehodu. Rakouská pojišťovací společnost poskytla v souvislosti s poskytnutou lékařskou péčí odpovídající pojistné plnění své klientce (poškozené), čímž na ni ze zákona přešly nároky poškozené. Klientka se domáhala u rakouských soudů vůči německé pojišťovací společnosti, jejíž klientkou je druhá účastnice dopravní nehody, která ji také zavinila. Otázkou bylo, zda se může pojišťovací společnost z hlediska soudní příslušnosti dovolávat příznivějších ustanovení čl. 9 nařízení, když není ve sporu slabší stranou, jejíž ochrana je smyslem tohoto ustanovení.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že pravidla pro určení příslušnosti, která se odchyľují od obecných pravidel nařízení, nedovolují výklad, který by šel nad rámec výslovně upravených případů. Cílem zkoumaného ustanovení je přitom ochrana slabší strany pojistné smlouvy. Jelikož instituci sociálního pojištění nelze za slabší stranu považovat, nemůže se tato instituce čl. 9 nařízení Brusel I a v něm zakotvené ochranné příslušnosti dovolávat. Naopak např.

zákonní nabyvatelé nároků poškozeného (dědicové oběti dopravní nehody) by mohli být považováni za slabší stranu, tedy by se mohli čl. 9 nařízení dovolat.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

1 rozsudek;

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-345/06 *Heinrich* (rozsudek velkého senátu ze dne 10. 3. 2009, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Spor v tomto případě vznikl poté, co byl panu Heinrichovi z bezpečnostních důvodů odepřen vstup na palubu letadla s tenisovou raketou. Zasahující orgán odůvodnil zákaz odkazem na část právní normy (nařízení EK č. 622/2003, kterým se stanoví prováděcí opatření ke společným základním normám letecké bezpečnosti), která nebyla, v rozporu se zásadou publicity práva, publikována. Předběžná otázka se týkala posouzení, zda lze vůči jednotlivci aplikovat právní předpis ES (nyní EU), který mu ukládá konkrétní povinnosti, pokud tento předpis nebyl řádně zveřejněn, a jednotlivec tedy neměl možnost seznámit se s jeho obsahem a přizpůsobit mu tak své jednání.

ČR se ve věci písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Na rozdíl od GA, která ve svém stanovisku konstatovala, že nezveřejnění předpisu ES (nyní EU) v Úředním věstníku v rozporu s čl. 254 odst. 2 SES (nynější čl. 297 SFEU) je závažnou vadou právního úkonu, která má za následek, že tento právní předpis vůbec nevznikl (nicotnost právního předpisu), a podpůrně navrhovala, aby Soudní dvůr přinejmenším konstatoval neplatnost takového právního předpisu. Soudní dvůr ovšem v dané věci nedovodil neplatnost nařízení EK jako celku, ale pouze jeho přílohy, v důsledku čehož konstatoval, že není v rozsahu, ve kterém má ukládat povinnosti jednotlivcům, závazná. Ve vztahu k nezávaznosti přílohy nařízení EK v rozsahu, ve kterém tato příloha nařízení ukládá povinnosti jednotlivcům, Soudní dvůr konstatoval, že nejsou dotčeny povinnosti uložené členským státům nařízením č. 2320/2002, kterým se stanoví společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví, zejména povinnosti související s ochranou před vnesením zakázaných předmětů do bezpečnostních prostor letišť nebo na palubu letadel. Uvedené závěry Soudního dvora se však jeví jako nepřesvědčivé v tom ohledu, že příloha, kterou se stanoví seznam zakázaných předmětů, je nedílnou součástí nařízení EK, a spíše než nezávaznost části přílohy měla být, v souladu se stanoviskem GA, konstatována neplatnost nařízení EK jako takového.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

žádný evidovaný rozsudek;

24. Principiální a průřezové otázky

2 rozsudky;

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-445/06 *Danske Slagterier* (rozsudek velkého senátu ze dne 24. 3. 2009, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Rozsudkem Soudního dvora ve věci C-102/96 *Komise proti Německu* byla DE odsouzena za porušení povinnosti vyplývající z čl. 5 odst. 1 písm. o) a čl. 6. odst. 1 písm. b) směrnice o hygienických podmínkách produkce čerstvého masa a jeho uvádění na trh. Porušení povinnosti DE spočívalo ve špatné transpozici a aplikaci předmětných ustanovení směrnice, neboť zakázala dovoz čerstvého kančího masa, které překračovalo hodnotu 0,5 µg/g androstenonu. V řízení před německým soudem se asociace zastupující dánské chovatele prasat a společnosti provozující jatka domáhala náhrady škody vyplývající z odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, která vznikla v důsledku porušení unijního práva. Škoda vznikla žalobkyni tím, že musela v důsledku jednání DE nejprve snížit produkci nekastrovaných kanců a následně ji zcela zastavit.

ČR se ve věci písemně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že jednotlivci, kterým byla způsobena újma nesprávným provedením předmětné směrnice, se mohou opřít o právo na volný pohyb zboží, domáhají-li se na státu náhrady škody za porušení práva EU. Podle Soudního dvora unijní právo nevyžaduje, aby v případě, že EK podá návrh na zahájení řízení pro nesplnění povinnosti podle článku 226 SES (nynější čl. 258 SFEU), byl po dobu trvání tohoto řízení přerušen nebo zastaven běh lhůty, v níž se promlčuje nárok na náhradu škody plynoucí z odpovědnosti státu za porušení práva EU, která je stanovena vnitrostátní právní úpravou. Právo EU nebrání ani tomu, aby lhůta, v níž se promlčuje právo podat žalobu na náhradu škody, za niž je odpovědný stát z důvodu nesprávného provedení směrnice, začala běžet dnem, kdy došlo k prvním škodlivým následkům tohoto nesprávného provedení a jsou předvídatelné jeho pozdější škodlivé následky. To platí i v případě, že tento den předchází řádnému provedení této směrnice do vnitrostátního práva. Nakonec Soudní dvůr rozhodl, že není v rozporu s právem EU, aby vnitrostátní právní úprava stanovila, že jednotlivci nemůže být nahrazena škoda, kterou úmyslně nebo z nedbalosti neodvrátil pomocí právních prostředků, pod podmínkou, že využití tohoto právního prostředku může být na poškozeném spravedlivě požadováno. Pravděpodobnost, že vnitrostátní soud položí Soudnímu dvoru předběžnou otázku, ani skutečnost, že před Soudním dvorem probíhá řízení o žalobě pro nesplnění povinnosti, však nemohou být samy o sobě dostatečným důvodem pro závěr, že využití právního prostředku nelze spravedlivě požadovat.

Závěry Soudního dvora jsou zčásti v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

C-115/08 *ČEZ* (rozsudek velkého senátu ze dne 27. 10. 2009, GA Maduro)

Všeobecné informace o případu

Podstatou tohoto řízení bylo určení, zda by bylo slučitelné s unijním právem (konkrétně se zásadou volného pohybu zboží, svobodou usazování, zákazem diskriminace a zásadou loajální spolupráce), pokud by hornorakouský soud vyhověl žalobě spolkové země Horní Rakousko a nařídil ČEZ, aby přizpůsobila Jadernou elektrárnu Temelín technickým předpisům AT nebo zastavila její provoz.

Jednalo se o klíčový případ z hlediska zájmů ČR, v němž se ČR písemně i ústně vyjadřovala.

Závěry Soudního dvora

Z rozsudku Soudního dvora vyplývá, že rozhodnutí rakouského soudu, kterým by bylo vyhověno žalobě na zastavení provozu (zdržení se činnosti) zařízení úředně povoleného v jiném členském státě (v ČR) by bylo v rozporu s unijním právem - konkrétně se zásadou zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti, která se vztahuje také na Smlouvu o EURATOM, do jejíž působnosti povolování výstavby a fungování jaderných zařízení spadá. Důsledkem rozsudku Soudního dvora je, že rakouský soud musí žalobu proti společnosti ČEZ zamítnout a případné odvolání protistrany k Nejvyššímu soudu AT nemůže uspět. Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR ve věci.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ SMLOUVY

Hlavní budova Soudního dvora EU, v níž se nacházejí soudní síně

Průběh řízení o porušení Smlouvy

Řízení o porušení Smlouvy je mechanismem, jehož prostřednictvím vykonává EK svoji povinnost dbát nad dodržováním práva EU. Poruší-li podle názoru EK členský stát povinnosti, které mu plynou z práva EU, má EK právo zahájit proti tomuto státu zvláštní několikastupňové řízení, jehož cílem je dosáhnout nápravy porušení ze strany členského státu, příp. uložení sankce. Řízení o porušení Smlouvy má dvě fáze. První částí je řízení před EK,

tzv. prejudiciální, které má dvě stádia – zaslání tzv. formálního upozornění EK a vydání odůvodněného stanoviska EK. Druhou částí je pak samotné řízení před Soudním dvorem.

Řízení o porušení Smlouvy bylo zachováno i po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost, byť došlo k některým změnám, které budou dále popsány.

Podle znění Smlouvy o založení ES před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost EK v případě, že podle jejího názoru došlo k porušení práva EU ze strany členského státu, mohla zahájit řízení o porušení Smlouvy podle čl. 226 SES. Prvním krokem bylo zaslání tzv. formálního upozornění, ve kterém EK vyzvala členský stát k vyjádření (zpravidla ve lhůtě 2 měsíců) k výtkám uvedeným ve formálním upozornění. V případě, že nebyla EK spokojena s odpovědí členského státu, vydala odůvodněné stanovisko, ve kterém dále specifikovala své výtky tak, aby již odpovídaly případným žalobním důvodům, a zároveň dala členskému státu lhůtu pro nápravu (zpravidla také 2 měsíce) těchto výtek. Po marném uplynutí této lhůty mohla EK podat žalobu k Soudnímu dvoru, který mohl vydat odsuzující rozsudek proti členskému státu ve smyslu čl. 226 SES.

V případě, že členský stát nesplnil povinnosti pro něj vyplývající z odsuzujícího rozsudku Soudního dvora dle čl. 226 SES, mohla EK opět zahájit další řízení o porušení Smlouvy proti dotčenému členskému státu, a to již podle čl. 228 SES, jehož cílem bylo vymoci předchozí rozsudek a případně uložit sankci. Toto řízení mělo stejný průběh jako řízení dle čl. 226 SES – tj. EK nejprve zaslala formální upozornění a následně vydala odůvodněné stanovisko. Poté mohla následovat žaloba k Soudnímu dvoru, ve které již EK navrhovala také peněžitou sankci. Řízení dle čl. 228 SES tedy bylo možné nazvat „sankční“ částí řízení o porušení Smlouvy. Sankcí mohlo být jednak uložení penále za každý následující den prodlení, v němž stát nevyhověl rozsudku podle ustanovení čl. 228 SES, a jednak zaplacení paušální částky, která představovala sankci za pokračování v porušování práva v období mezi prvním rozsudkem pro porušení práva a rozsudkem podle čl. 228 SES. Nicméně Soudní dvůr nebyl návrhem EK na uložení sankce vázán.

Ke způsobu stanovení výše sankcí

Při navrhování výše sankce v rámci podání žaloby dle čl. 228 SES EK vycházela ze *Sdělení Komise – Použití článku 228 SES* (SEK(2005)1658) s ohledem na zachování předvídanosti sankcí a zásadu proporcionality a rovného zacházení s členskými státy. Základními kritérii při stanovení sankce pak jsou: (a) závažnost porušení práva, (b) doba trvání tohoto porušení a (c) odstrašující účinek sankce postačující k zamezení recidivy. Sankce musejí být pro členské státy předvídatelné a jejich výše musí být stanovena postupem uplatňujícím zásadu proporcionality a rovného zacházení se všemi členskými státy. Soudní dvůr však není návrhem EK vázán.

Příklady Soudním dvorem uložených sankcí:

C-304/02 *Komise proti Francii* - penále ve výši 57 761 250 eur za každé šestiměsíční období + paušální částka ve výši 20 milionů eur.

C- 177/04 *Komise proti Francii* - penále ve výši 31 650 eur za každý den prodlení

C-70/06 *Komise proti Portugalsku* - penále ve výši 19 392 eur za každý den

C-121/07 *Komise proti Francii* - paušální částka ve výši 10 milionů eur.

C-568/07 *Komise proti Řecku* - paušální částka ve výši 1 milionu eur.

C-109/08 *Komise proti Řecku* - penále ve výši 31 536 eur za každý den prodlení + paušální částka ve výši tří milionů eur.

Podobně probíhala též řízení zahájená z podnětu jiného členského státu dle čl. 227 SES.

Změny v řízení o porušení Smlouvy zavedené v důsledku vstupu Lisabonské smlouvy v platnost

Přestože Lisabonská smlouva v čl. 258 až 260 SFEU zachovala řízení o porušení Smlouvy, včetně jeho procedury, došlo k některým změnám, které mohou ve svém důsledku znamenat jednak urychlení celého řízení, jednak zvýšení pravděpodobnosti uložení finanční sankce členskému státu, který se porušení práva EU dopustil.

První podstatnou změnou je, že k tomu, aby byla uložena peněžní sankce členskému státu, který porušil Smlouvu, není vždy nutné zahájit tzv. sankční část řízení, resp. není nutný druhý odsuzující rozsudek Soudního dvora. Nová úprava v čl. 260 odst. 3 SFEU umožňuje, aby EK v případě, že předmětem řízení je nesplnění tzv. notifikační povinnosti (povinnosti sdělit opatření provádějící směrnici EU) u směrnic EU přijatých legislativním postupem (viz čl. 294 SFEU), navrhla uložení paušální částky nebo penále již při prvním předložení věci dle čl. 258 SFEU. Tato možnost je sice dána toliko pro nesplnění notifikační povinnosti, a to ještě toliko v případě směrnic přijatých legislativním postupem, nicméně vzhledem k tomu, že právě nesplnění této povinnosti je nejčastějším typem porušení práva EU, lze očekávat, že tato úprava bude mít značné důsledky pro členské státy, včetně ČR.

Další změna spočívá ve zkrácení tzv. sankční části řízení, tj. řízení zahájených pro nepřijetí potřebných opatření vyplývajících z rozhodnutí Soudního dvora dotčeným členským státem. Nově dle čl. 260 odst. 2 SFEU může EK předložit věc Soudnímu dvoru, aniž by musela vydat odůvodněné stanovisko, jako tomu bylo dle čl. 228 SES.

V důsledku komunitarizace třetího pilíře (policejní a justiční spolupráce v trestních věcech) může EK zahájit řízení o porušení Smlouvy také pro akty policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, byť je zde stanoveno pětileté přechodné období, kdy nemůže být ohledně aktů tzv. třetího pilíře zahájeno řízení o porušení Smlouvy. Je-li však právní akt v průběhu přechodného období změněn, končí ohledně tohoto aktu přechodné období okamžikem změny.

Druhy řízení o porušení Smlouvy

Základním hlediskem pro dělení řízení o porušení Smlouvy je typ povinnosti, jejíž porušení je v daném řízení namítáno. Proto lze rozlišovat tzv. notifikační řízení o porušení Smlouvy a tzv. věcná řízení.

V případě tzv. nenotifikačních infringementů⁷ jde o případy, kdy je ČR vytýkáno neprovedení včasné transpozice určité směrnice EU, kterou zajišťuje příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy ČR, popřípadě absence včasného oznámení transpozice náležitým způsobem (tzv. notifikace), kterou provádí elektronicky ÚV na základě podkladů příslušného ministerstva či jiného ústředního orgánu státní správy.

V tzv. věcných infringementech se jedná o porušení konkrétního ustanovení Smlouvy nebo jiného aktu práva EU (mezinárodní smlouvy uzavřené Unií, směrnice, nařízení apod.). Věcný infringement může být dvojího druhu: (a) nesprávné provedení unijní normy do vnitrostátního

⁷ Z anglického názvu pro řízení o porušení Smlouvy „*infringement procedure*“.

práva nebo (b) chybná aplikace unijní normy, resp. požadavků z ní vyplývajících, kdy unijní předpis je sice implementován v rámci vnitrostátního právního řádu správně, avšak aplikace této právní úpravy státními orgány je s ním v rozporu.

Výše uvedené rozlišení má také vliv na proceduru řízení o porušení Smlouvy. Nenotifikační infringementy mají zpravidla rychlejší průběh, což potvrdily také změny zavedené Lisabonskou smlouvou, v jejichž důsledku dochází k urychlení tohoto typu řízení, resp. uložení sankce.

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení Smlouvy

VLZ přijímá v souvislosti s řízením o porušení Smlouvy oznámení EK o zahájení řízení, resp. o jeho další fázi, a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem získání informací o vývoji v transpozici, resp. praktické aplikaci těchto předpisů. Na základě podkladů poskytnutých oslovenými rezorty vypracovává VLZ odpověď EK jak na formální upozornění, tak na odůvodněné stanovisko. Následně také činí všechny úkony v případě, že je věc předložena Soudnímu dvoru.

Příslušnost VLZ v řízení o porušení Smlouvy již ve fázi před EK, tj. fázi před podáním žaloby k Soudnímu dvoru, má nesporné výhody. V řízení o porušení Smlouvy totiž Soudní dvůr zkoumá, do jaké míry členský stát splnil své povinnosti k datu uplynutí lhůty stanovené EK v odůvodněném stanovisku.⁸ Komunikace, kterou členský stát s EK v této fázi vede, je pak důležitým podkladem v řízení před Soudním dvorem. VLZ zajišťuje komunikaci s EK ve spolupráci s rezortem, který je za danou problematiku odpovědný, již v prejudiciální fázi řízení o porušení Smlouvy, a zná tak kontext celého případu. V okamžiku, kdy EK přistoupí k soudní fázi řízení, je tak VLZ s případem v podstatě již seznámen, a neomezuje jej proto poměrně krátká lhůta jednoho měsíce, která je stanovena pro žalobní odpověď ČR.

Oproti předchozím rokům došlo k nárůstu tzv. věcných řízení o porušení Smlouvy, ve kterých je ČR vytýkána nesprávná implementace nebo aplikace unijního aktu. Zároveň se již tato tzv. věcná řízení dostala do fáze řízení před Soudním dvorem, kdy EK žaluje ČR (viz žaloby ve věcech C-294/08 nebo C-343/08). Podobně jako v předcházejících fázích řízení před EK přijímá VLZ příslušná podání Soudního dvora a vypracovává žalobní odpověď, resp. žalobní dupliku na repliku EK.

S nárůstem odsuzujících rozsudků proti ČR, zejména v případech neprovedení směrnice EU do českého právního řádu, lze očekávat, že EK bude častěji⁹ zahajovat také druhý typ řízení o porušení Smlouvy podle 260 SFEU, což může mít závažnější dopady pro ČR. Jeho výsledkem totiž může být uložení peněžité sankce, a to ve formě paušální částky či opakovaného penále. V případě nesplnění tzv. notifikační povinnosti u směrnic EU přijatých legislativním postupem budou dopady o to závažnější, neboť sankce může být uložena již při prvním předložení věci Soudnímu dvoru.

⁸ Srov. např. rozsudek Soudního dvora ze dne 27. 10. 2005 ve věci C-525/03 *Komise proti Itálii*, Sbirka rozhodnutí 2005, str. I-9405, bod 14.

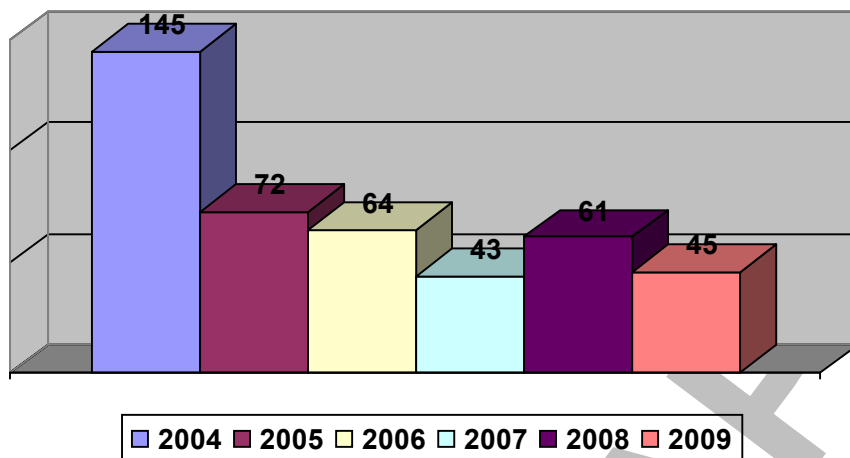
⁹ Dosud bylo řízení podle čl. 228 SES proti ČR zahájeno v jednom případě, a sice z důvodu nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku ve věci C-117/07 *Komise proti České republice*.

Řízení o porušení Smlouvy v roce 2009

Úvodem nutno podotknout, že všechna řízení zahájená v roce 2009 proti ČR byla zahájena ještě podle původní úpravy Smlouvy o založení ES, tj. před vstupem změn zavedených Lisabonskou smlouvou v platnost.

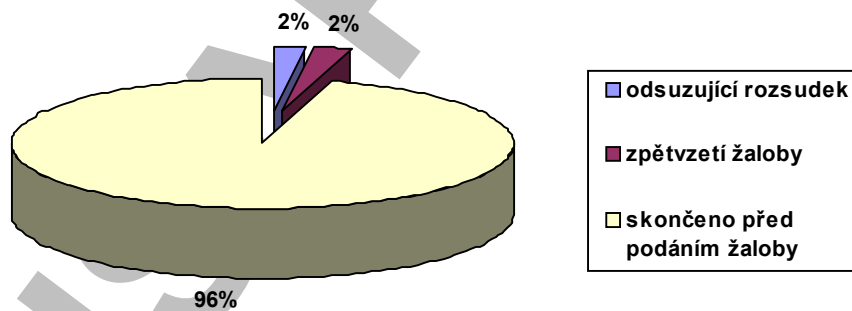
V roce 2009 bylo proti ČR nově zahájeno 45 řízení o porušení Smlouvy. Oproti roku 2008 se jedná o pokles nově započatých řízení asi o pětinu. Do fáze odůvodněného stanoviska postoupilo v roce 2009 celkem 16 případů. Celkový počet řízení zahájených proti ČR od doby přistoupení k EU do 31. 12. 2009 tak činil 450 případů.

Graf 1: Přehled počtu řízení zahájených proti ČR dle let

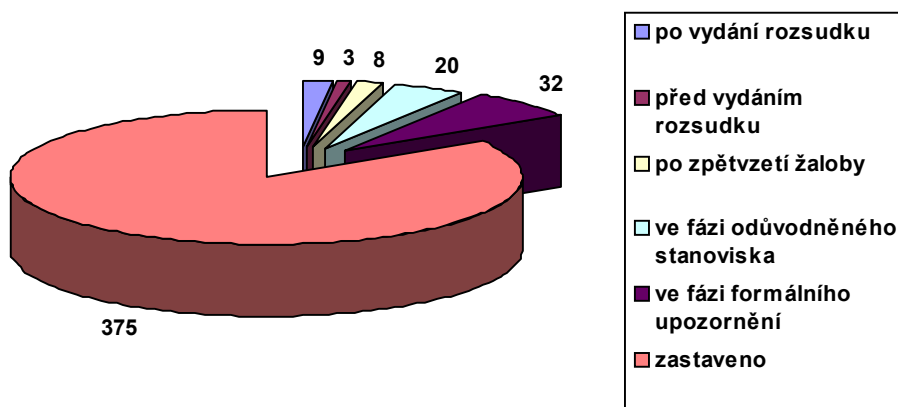
Z uvedeného počtu 450 řízení zahájených proti ČR bylo k 31. 12. 2009 úspěšně ukončeno před podáním žaloby 375 řízení (51 věcných a 324 nenotifikačních řízení) a v 8 případech byla žaloba předložená Soudnímu dvoru vzata zpět; celkově bylo vydáno 9 odsuzujících rozsudků proti ČR. Jak plyne z grafu č. 2, úspěšnost ČR v zastavování řízení před podáním žaloby, resp. vynesení odsuzujícího rozsudku, dosahuje 96%, resp. 98 %.

Graf 2 : Poměr fáze skončení řízení zahájených proti ČR

Ke dni 31. 12. 2009 probíhalo aktuálně 52 řízení, z toho 32 ve fázi formálního upozornění (z toho se jednalo ve 14 případech o nenotifikační a v 18 případech o věcná řízení) a 20 ve fázi odůvodněného stanoviska (z toho 5 případů nenotifikačních a 15 případů věcných řízení).

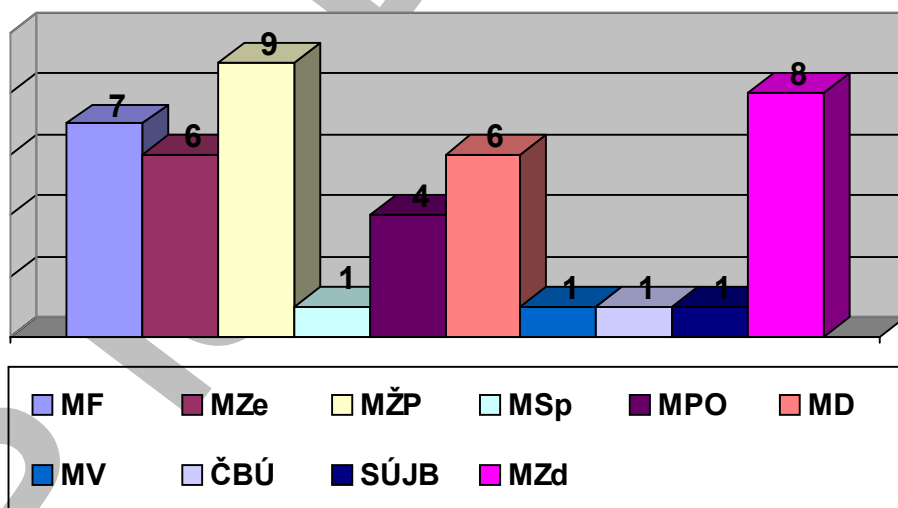
Graf 3: Stav řízení k 31. 12. 2009 dle fáze řízení

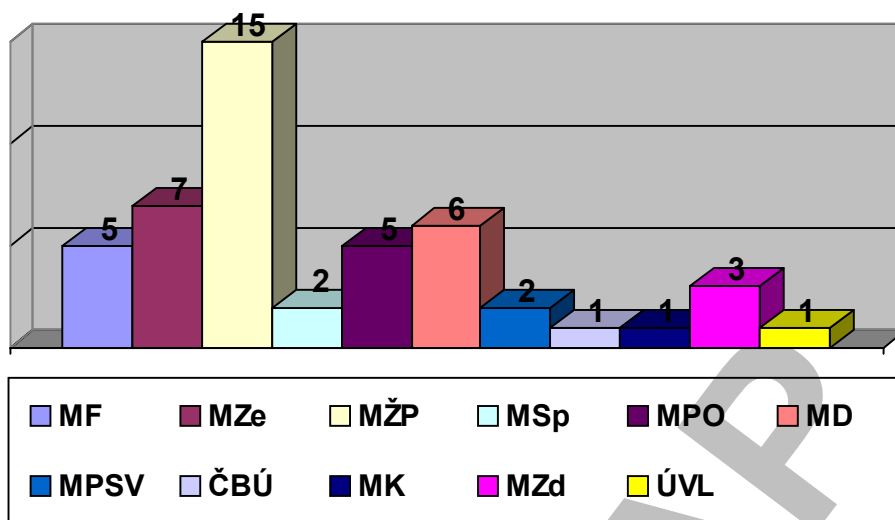
Důvodem nově zahájených řízení proti ČR v roce 2009 bylo neprovedení včasné transpozice unijních předpisů, tzv. nenotifikační infringementy (viz výše), celkem 29 případů. Pro namítaný věcný rozpor s unijním právem, tzv. věcné infringementy (viz výše), bylo zahájeno celkem 16 případů. Do fáze odůvodněného stanoviska dospělo v roce 2009 celkem 16 řízení, z toho 8 věcných a 8 nenotifikačních řízení. Zároveň z těchto 16 řízení byla 4 řízení ukončena ještě v roce 2009.

V roce 2009 podala EK proti ČR 4 nové žaloby k Soudnímu dvoru, přičemž ve 3 případech šlo o nenotifikační infringementy, ve věci C-378/09 pak šlo o nesprávné provedení směrnice. Soudní dvůr v roce 2009 proti ČR vynesl 1 odsuzující rozsudek.

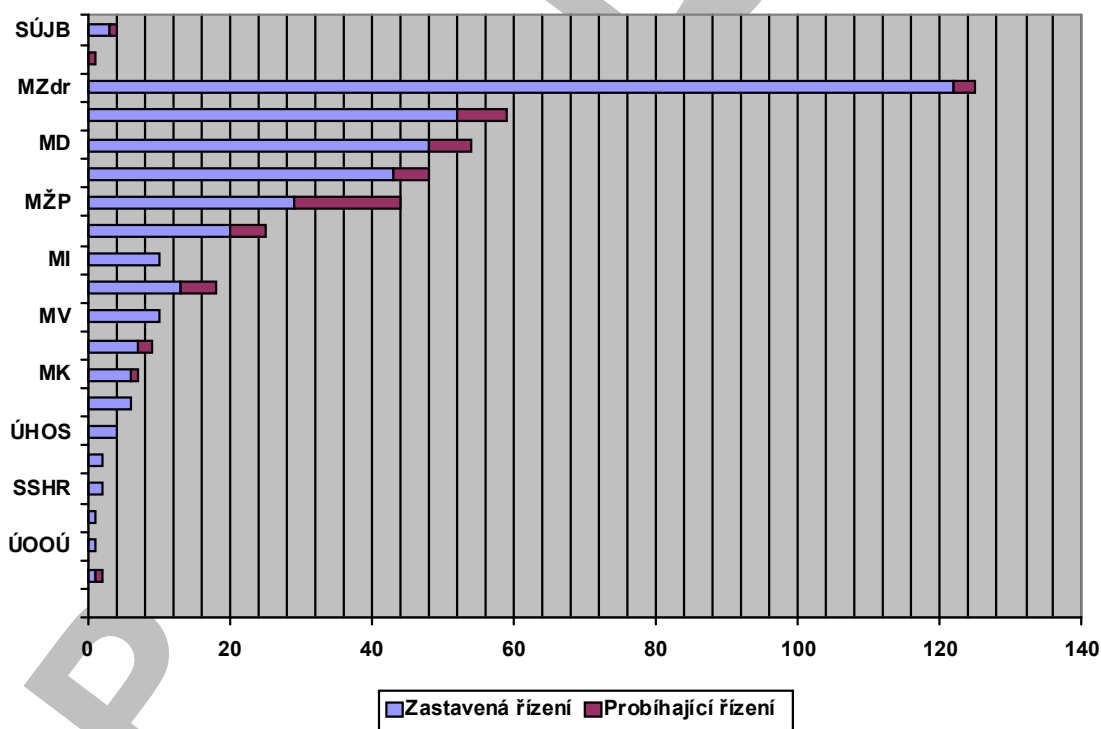
Graf 4: Přehled řízení zahájených v roce 2009 podle rezortů

Graf 5: Přehled řízení probíhajících k 31. 12. 2009 – stav dle gestora

Graf 6: Přehled poměru řízení zastavených/probíhajících podle rezortů- stav k 31. 12. 2009

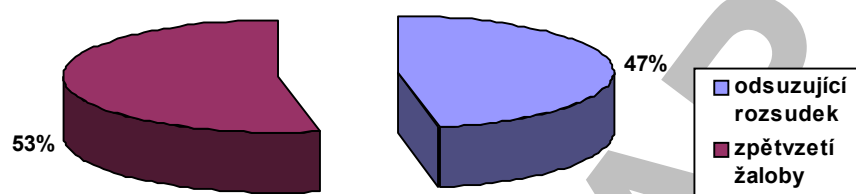
Řízení pro porušení Smlouvy ve fázi žaloby před Soudním dvorem proti ČR a rozsudky

EK podala k Soudnímu dvoru v období od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2009 celkem 20 žalob proti ČR z důvodu porušení Smlouvy. Z tohoto počtu bylo 15 žalob podáno z důvodu neprovedení úplné transpozice dotčených směrnic, 5 z důvodu nesprávného provedení předpisu EU do

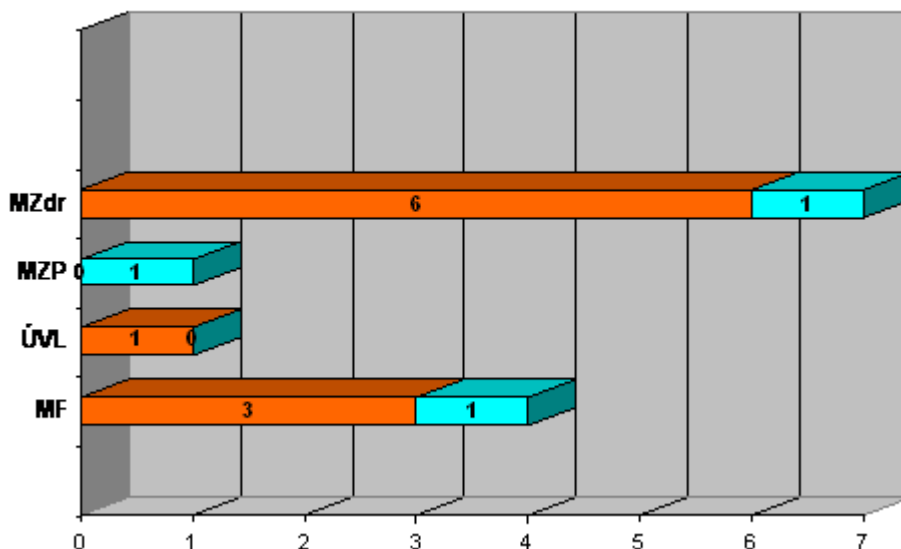
českého práva, resp. pro rozpor české právní úpravy s právem EU. Celkově ke konci roku 2009 byla ČR odsouzena pro porušení práva EU v 9 případech, v 8 případech se jí podařilo dosáhnout zpětvzetí žaloby, zejména z důvodu přijetí příslušné právní úpravy, kterou byly odstraněny výtky EK.

Ke konci roku 2009 tak stále probíhala 3 řízení před Soudním dvorem ve věcech C-343/08, C-378/09 a C-481/09.

Graf 7: Celkový poměr odsuzujících rozsudků proti ČR ke zpětvzetí žaloby

Graf 8: Poměr odsuzujících rozsudků k probíhajícím řízením před Soudním dvorem – k 31. 12. 2009 – dle gestorů

V roce 2009 EK podala 4 nové žaloby proti ČR k Soudnímu dvoru proti ČR, přičemž ve všech případech šlo o nenotifikační infringementy. Byla zahájena řízení ve věci C-15/09 v gesci ÚV, C-100/09 v gesci MF, C-378/09 v gesci MŽP a C-481/09 v gesci MZ. Řízení ve věci C-378/09 bylo zahájeno z důvodu nesprávné transpozice směrnice, ostatní řízení pak z důvodu neprovedení notifikace směrnic EU.

Řízení ve věci C-15/09 bylo ještě v průběhu roku 2009 ukončeno zpětvzetím žaloby, ve věci C-100/09 byl vynesena odsuzující rozsudek proti ČR. Během roku 2009 byla dále vzata žaloba

zpět v dalších 3 řízeních zahájených v předchozích letech – jednalo se o řízení ve věcech C-496/07, C-294/08 a C-544/08.

Níže je uveden přehled všech žalob a rozsudků (řízení, ve kterých byl vydán rozsudek, jsou označena podtržením).

Věc C-46/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2001/29/ES ze dne 22. 5. 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (vnitrostátním gestorem transpozice je MK). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0589), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 7. 2. 2006. S ohledem na přijetí transpoziční novely autorského zákona č. 216/2006 Sb. byla EK požádána o zpětvzetí žaloby¹⁰. EK této žádosti vyhověla, dne 10. 10. 2006 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtnuta z registru Soudního dvora.¹¹

Věc C-140/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice EP a Rady 2002/49/ES ze dne 25. 6. 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0599), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 28. 3. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 25. 4. 2006. Z důvodu dokončení transpozice přijetím prováděcí vyhlášky č. 523/2006 Sb. k zákonu č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, dne 30. 11. 2006 byla EK v prosinci 2006 požádána o zpětvzetí žaloby. EK této žádosti vyhověla, dne 13. 6. 2007 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtnuta z registru Soudního dvora ES.

Věc C-203/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice Rady 93/16/EHS ze dne 5. 4. 1993 o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0549), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 17. 5. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 15. 7. 2006. Dne 18. 1. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek v této věci.

Za účelem plné transpozice požadavků vyplývajících z dotčené směrnice do vnitrostátního právního řádu byla navržena změna zákona č. 220/1991 Sb., o lékařské komoře. Tento návrh změny zákona č. 220/1991 Sb. byl přijat Parlamentem ČR v rámci novely zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, dne 23. 5. 2006 (usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 2478). Dne 25. 5. 2006 byl schválený zákon předložen prezidentu ČR k podpisu. Prezident republiky však využil své pravomoci dané čl. 50 odst. 1 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, ve znění pozdějších změn, a dne 9. 6. 2006 vrátil přijatý zákon Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (dále jen „Poslanecká sněmovna“). S ohledem na skutečnost, že v mezidobí od předložení zákona k podpisu prezidentu republiky do jeho vrácení proběhly volby do Poslanecké sněmovny, nebylo možné hlasovat o vráceném zákonu znovu. Dne 9. 11.

¹⁰ V případě řízení podle čl. 226 SES (nynější čl. 258 SFEU) Soudní dvůr rozhoduje s ohledem na stav existující ke dni uplynutí lhůty pro nápravu stavu neslučitelného s komunitárním (nyní unijním) právem, která je stanovena v odůvodněném stanovisku. Po podání žaloby tak je možné zastavit řízení před vynesením rozsudku pouze, pokud EK vezme žalobu zpět.

¹¹ Blíže k jednotlivým případům viz www.curia.europa.eu.

2006 předložila vláda ČR Poslanecké sněmovně nový návrh zákona, kterým se mění zákon o péči o zdraví lidu, jehož součástí byla rovněž novela zákona o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře (sněmovní tisk 83/0). Poslanecká sněmovna novelu přijala 21. 3. 2007 a Senát Parlamentu ČR (dále jen „Senát“) dne 19. 4. 2007. Prezident pak novelu podepsal dne 2. 5. 2007 a dne 15. 5. 2007 byla uveřejněna ve Sbírce zákonů v částce 41 pod číslem 111/2007 Sb. Tím bylo odstraněno porušení unijního práva konstatované v rozsudcích Soudního dvora ve věcech C-203/06 a C-204/06 *Komise proti ČR*. Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení, t.j. 15. 5. 2007.

Věc C-204/06 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice Rady 78/686/EHS ze dne 25. 7. 1978 o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření pro usnadnění účinného výkonu práva podnikání a volného pohybu služeb (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 13. 12. 2004 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/0507), odůvodněné stanovisko dne 13. 7. 2005 a žaloba dne 17. 5. 2006. Žalobní odpověď předložila ČR dne 15. 7. 2006. Odsuzující rozsudek proti ČR v této věci byl vynesena dne 18. 1. 2007. Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u předcházejícího řízení C-203/06.

Věc C-60/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2004/33/ES ze dne 22. 3. 2004, kterou se provádí směrnice EP a Rady 2002/98/ES, pokud jde o určité technické požadavky na krev a krevní složky (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 4. 10. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0751), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 16. 2. 2007. Dne 8. 11. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek.

Relevantním transpozicičním předpisem je zákon o léčivech, který byl přijat Poslaneckou sněmovnou dne 31. 10. 2007 a Senátem dne 6. 12. 2007. Prezident pak zákon podepsal dne 19. 12. 2007 a dne 31. 12. 2007 byl nový zákon o léčivech uveřejněn ve Sbírce zákonů v částce 115 pod číslem 378/2007 Sb. Zákon o léčivech nabyl účinnosti dnem vyhlášení ve Sbírce zákonů. Řízení bylo EK ukončeno dne 26. 6. 2008.

Věc C-114/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/24/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o tradiční rostlinné léčivé přípravky (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0917), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 25. 10. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek. Řízení bylo EK ukončeno dne 5. 6. 2008.

Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u řízení C-60/07.

Věc C-115/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/27/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0918), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 27. 9. 2007 byl vynesena odsuzující rozsudek. Řízení bylo Komisí formálně ukončeno dne 18. 9. 2008.

Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u řízení C-60/07.

Věc C-116/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2004/28/ES ze dne 31. 3. 2004, kterou se mění směrnice 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZe). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 5. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/0919), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Žalobní odpověď předložila ČR dne 4. 4. 2007. S ohledem na přijetí příslušné transpoziční úpravy požádala ČR EK o zpětvzetí žaloby. EK této žádosti vyhověla. Dne 23. 4. 2008 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z registru Soudního dvora .

Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u řízení C-60/07.

Věc C-117/07 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2005/28/ES ze dne 8. 4. 2005, kterou se stanoví zásady a podrobné pokyny pro správnou klinickou praxi týkající se hodnocených humánních léčivých přípravků a také požadavky na povolení výroby či dovozu takových přípravků (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 27. 3. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/0209), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006 a žaloba dne 28. 2. 2007. Dne 27. 9. 2007 byl vyneset odsuzující rozsudek.

S ohledem na skutečnost, že ČR nepřijala chybějící prováděcí právní předpis k zákonu o léčivech ani poté, co byl vyneset odsuzující rozsudek, zaslala EK dne 6. 6. 2008 ČR formální upozornění podle čl. 228 SES. ČR ve lhůtě stanovené ve formálním upozornění napravila vytýkaný nedostatek a přijala vyhlášku č. 226/2008 Sb., o správné klinické praxi a bližších podmínkách klinického hodnocení léčivých přípravků. Vyhláška nabyla účinnosti dne 1. 7. 2008. Tento transpoziční předpis byl notifikován EK dne 1. 7. 2008. ČR tak splnila transpoziční povinnost, která pro ni z dotčené směrnice vyplývala.

Věc C-496/07 Komise proti ČR: Řízení se týká podmínky st. občanství pro kapitány námořních lodí (vnitrostátním gestorem je MD). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 19. 12. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2005/2298), odůvodněné stanovisko dne 18. 12. 2006 a žaloba dne 15. 11. 2007. Žalobní odpověď předložila ČR dne 4. 4. 2007. Problém byl odstraněn zákonem č. 310/2008 Sb., kterým se mění zákon 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů. Na základě žádosti ČR EK vzala žalobu zpět a dne 6. 3. 2009 byla vyškrtuta z registru Soudního dvora.

Věc C-41/08 Komise proti ČR: V tomto soudním řízení došlo ke spojení dvou řízení o porušení Smlouvy a to za namítanou neúplnou transpozici směrnic z oblasti rovného zacházení. Řízení č. 2005/0284 bylo zahájeno pro neúplné provedení směrnice Rady 86/378/EHS ze dne 24. 7. 1986 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků (vnitrostátním gestorem transpozice je ÚV). Řízení č. 2005/0286 pak bylo zahájeno pro neúplné provedení směrnice Rady 96/97/ES ze dne 20. prosince 1996, kterou se mění směrnice 86/378/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků (vnitrostátním gestorem transpozice je ÚV). Obě řízení měla i stejný průběh - formální upozornění byla ČR doručena dne 22. 3. 2005, odůvodněné stanovisko dne 18. 10. 2006 a žaloba dne 6. 2. 2008. Obě směrnice byly provedeny zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační

zákon), který byl publikován ve Sbírce zákonů až 29. června 2009. Dne 4. 12. 2008 byl vynesena odsuzující rozsudek proti ČR.

Věc C-71/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neprovedení směrnice EP a Rady 2004/39/ES ze dne 21. 4. 2004 o trzích finančních nástrojů, o změně směrnice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a směrnice EP a Rady 2000/12/ES a o zrušení směrnice Rady 93/22/EHS (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 4. 2007 (řízení bylo registrováno pod č. 2007/0294), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba dne 26. 2. 2008. Relevantními transpozičními předpisy jsou: 1) zákon č. 230/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, 2) vyhláška č. 237/2008 Sb., o podrobnostech některých pravidel při poskytování investičních služeb. ČR plně notifikovala směrnici EK dne 8. 7. 2008. S ohledem na výše uvedené požádala ČR Komisi o zpětvzetí žaloby. EK této žádosti vyhověla, dne 14. 10. 2008 bylo řízení zastaveno a žaloba vyškrtuta z registru Soudního dvora.

Věc C-87/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EK 2006/73/ES ze dne 10. 8. 2006, kterou se provádí směrnice EP a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 4. 2007 (řízení bylo registrováno pod č. 2007/0299), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba dne 3. 3. 2008. Dne 25. 9. 2008 byl vynesena odsuzující rozsudek. Situace ohledně vnitrostátní transpozice byla totožná jako u řízení C-71/08. ČR plně notifikovala směrnici EK dne 7. 7. 2008. Řízení bylo Komisí formálně ukončeno dne 16. 10. 2008.

Věc C-294/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného rozporu zákona o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích s čl. 28 SES, upravujícím volný pohyb zboží (vnitrostátním gestorem je MD). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 22. 3. 2005 (řízení bylo registrováno pod č. 2004/5151), odůvodněné stanovisko dne 4. 7. 2006, dodatečné odůvodněné stanovisko dne 18. 12. 2006 a žaloba dne 10. 7. 2008. Na základě nově přijaté právní úpravy, kterou byla vyhláška č. 388/2008 Sb., kterou se mění vyhláška MD a spojů č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, vzala EK žalobu zpět. Dne 2. 3. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-343/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného neúplného provedení směrnice EP a Rady 2003/41/ES ze dne 3. 6. 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 18. 10. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/2353), odůvodněné stanovisko dne 26. 3. 2007 a žaloba dne 28. 7. 2008. Dne 6. 10. 2009 bylo vyneseno stanovisko generálního advokáta.

Věc C-544/08 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice EP a Rady 2005/68/ES ze dne 16. 11. 2005 o zajištění a o změně směrnic Rady 73/239/EHS, 92/49/EHS, jakož i směrnic 98/78/ES a 2002/83/ES (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 29. 1. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0037), odůvodněné stanovisko dne 27. 6. 2008 a žaloba dne 9. 12. 2008. S ohledem na přijetí transpoziční úpravy, kterou je zákon č. 277/2009 Sb., o

pojišťovnictví a související změnový zákon č. 279/2009 Sb., vzala EK žalobu zpět a dne 4. 12. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-15/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice Rady 2004/113/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování (vnitrostátním gestorem transpozice je ÚV). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 29. 1. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0034), odůvodněné stanovisko dne 27. 6. 2008 a žaloba dne 12. 1. 2009. S ohledem na přijetí transpoziční úpravy, kterou je zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), vzala EK žalobu zpět a dne 26. 11. 2009 byla žaloba vyškrtuta z rejstříku Soudního dvora.

Věc C-100/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice EK 2007/14/ES ze dne 8. března 2007 kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu (vnitrostátním gestorem transpozice je MF). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 05. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0384), odůvodněné stanovisko dne 17. 10. 2008 a žaloba dne 12. 03. 2009. Odsuzující rozsudek proti ČR byl vynesena dne 1. 10. 2009.

Věc C-378/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítaného nesprávného či neúplného provedení směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Rady 97/11/ES a směrnice EP a Rady 2003/35/ES (vnitrostátním gestorem transpozice je MŽP). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 4. 7. 2006 (řízení bylo registrováno pod č. 2006/2271), odůvodněné stanovisko dne 2. 7. 2007 a žaloba byla ČR doručena dne 5. 10. 2009.

Věc C-378/09 Komise proti ČR: Řízení bylo zahájeno z důvodu namítané netranspozice směrnice EP a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS (vnitrostátním gestorem transpozice je MZ). Formální upozornění bylo ČR doručeno dne 23. 05. 2008 (řízení bylo registrováno pod č. 2008/0382), odůvodněné stanovisko dne 23. 03. 2009 a žaloba byla ČR doručena dne 1. 12. 2009.

Aktuálně probíhající řízení

K datu 31. 12. 2009 probíhalo celkem 52 řízení, z toho 32 ve fázi formálního upozornění a 20 ve fázi odůvodněného stanoviska. V následujícím přehledu jsou uvedena jednotlivá řízení se stručným shrnutím skutečností, které jsou EK ČR vytýkány. Řízení jsou rozdělena na věcné a notifikační infringementy a jsou řazena chronologicky podle jejich zahájení.

Řízení ve fázi formálního upozornění - věcná řízení

Řízení č. 2005/2039: Řízení navazuje na rozsudky Soudního dvora nazývané „Otevřené nebe“¹², ve kterých Soudní dvůr napadl ustanovení obdobných bilaterálních dohod starých členských států se Spojenými státy, tzv. „designation clauses“, gesce: MD.

Řízení č. 2005/2105: EK namítá, že ČR chybně aplikuje výjimku podle Šesté směrnice 77/388/EHS o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu (harmonizace DPH) ve vztahu k dětským plenám, gesce: MF.

Řízení č. 2006/2524: EK namítá chybnou implementaci článku 1 směrnice 2002/73/ES, kterou se mění směrnice 76/207/EHS o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a pracovní podmínky, gesce: MPSV.

Řízení č. 2007/2219: EK se domnívá, že ČR porušila směrnici 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků a směrnici 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, tím, že schválila záměr projektu stavby rychlostní silnice R55, který prochází zvláště chráněnou oblastí navrženou jako lokalita významná pro Společenství, a tím, že nezajistila příslušníkům dotčené veřejnosti, aby měli možnost dosáhnout přezkoumání rozhodnutí EIA, gesce: MŽP.

Řízení č. 2007/2504: EK namítá, že ČR nesplnila některé povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 39 SES (nynější čl. 45 SFEU) z důvodu neposkytnutí peněžitých dávek v nemoci a v mateřství migrujícím pracovníkům v ochranné lhůtě po ukončení pracovní činnosti v ČR, gesce: MPSV.

Řízení č. 2008/0748: Směrnice EK 2008/49/ES ze dne 16. dubna 2008, kterou se mění příloha II směrnice EP a Rady 2004/36/ES, pokud jde o provádění prohlídek na odbavovací ploše u letadel, která používají letiště Společenství, gesce: MD.

Řízení č. 2008/2174: EK namítá, že ČR nesprávně nebo neúplně provedla několik článků směrnice 2002/96/ES o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ), gesce: MŽP.

Řízení č. 2008/2176: EK namítá, že ČR nesprávně nebo neúplně provedla několik článků směrnice 2002/95/ES o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních, gesce: MŽP.

Řízení č. 2009/2136: EK namítá, že ČR překračuje mezní hodnoty pro oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice a olovo ve vnějším ovzduší stanovených směrnicí 1999/30/ES, ve spojení se směrnicí 96/62/ES o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší, gesce: MŽP.

Řízení č. 2008/4656: EK namítá nesprávnou aplikaci předpisů EU o veřejných zakázkách ze strany MO, gesce: MO.

Řízení č. 2009/2119: EK namítá špatnou transpozici směrnice EP a Rady 1999/44/ES o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží, gesce: MPO.

Řízení č. 2009/2203: EK namítá neprovedení povinností plynoucích z nařízení (ES) č. 1775/2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a směrnice 2003/55/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, gesce: MPO.

Řízení č. 2009/2210: EK namítá neprovádění nařízení (ES) č. 1228/2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a nezavedení opatření k ochraně spotřebitele stanovených směrnicí 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, gesce: MPO.

Řízení č. 2008/2336: EK namítá nesplnění povinnosti předložit EK zprávy podle směrnice 2004/8/ES o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple a vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS, gesce: MPO.

¹² Rozsudky ze dne 5. 11. 2002, Komise proti Dánsku, C-467/98, Recueil, s. I-9519; Komise proti Švédsku, C-468/98, Recueil, s. I-9575; Komise proti Finsku C-469/98, Recueil, s. I-9627; Komise proti Belgii, C-471/98, Recueil, s. I-9681; Komise proti Lucembursku, C-472/98, Recueil, s. I-9741; Komise proti Rakousku C-475/98, Recueil, s. I-9797 a Komise proti Německu (C-476/98, Recueil, s. I-9855, bod 82). Srov. P. Eeckhout, *External relations of the European Union – legal and constitutional Foundations* (Oxford University Press, 2004) na s. 87-94.

Řízení č. 2009/2220: EK namítá nesprávnou aplikaci nařízení (ES) č. 2320/2002, kterým se stanoví společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví a nařízení (ES) č. 1217/2003, kterým se stanoví společné specifikace pro národní programy kontroly kvality bezpečnosti civilního letectví, gesce: MD.

Řízení č. 2009/2265: EK namítá nesprávné/neúplné provedení směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, gesce: MŽP.

Řízení č. 2009/2130: EK namítá nesplnění povinnosti plynoucí ze SES a Dohody o EHP v oblasti národní úpravy příspěvků na penzijní připojištění (namítané zvýhodnění pro příspěvky placené do domácích systémů penzijního připojištění oproti příspěvkům placeným do obdobných systémů v zahraničí), gesce: MF.

Řízení č. 2007/4447: EK namítá porušení směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (povolení splouvání Teplé Vltavy), gesce: MŽP.

Řízení ve fázi formálního upozornění – nenotifikační řízení

Řízení č. 2009/0022: Směrnice EP a Rady 2007/47/ES ze dne 5. září 2007, kterou se mění směrnice Rady 90/385/EHS o sblížování právních předpisů členských států týkajících se aktivních implantabilních zdravotnických prostředků, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0142: Směrnice EP a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu, gesce: MŽP.

Řízení č. 2009/0145: Směrnice EP a Rady 2008/103/ES ze dne 19. listopadu 2008, kterou se mění směrnice 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech, pokud jde o uvádění baterií a akumulátorů na trh, gesce: MŽP.

Řízení č. 2009/0233: Směrnice EK 2008/75/ES ze dne 24. července 2008, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky oxidu uhličitého do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZe.

Řízení č. 2009/0234: Směrnice EK 2008/78/ES, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky propikonazol do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0235: Směrnice EK 2008/81/ES ze dne 29. července 2008, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky difenakum do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0320: Směrnice EP a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE), gesce: MŽP.

Řízení č. 2009/0322: Směrnice EK 2008/62/ES ze dne 20. června 2008, kterou se stanovují některé odchylky pro povolování zemědělských krajových odrůd a odrůd, které jsou přirozeně adaptovány na místní a regionální podmínky a ohroženy genetickou erozí, a pro uvádění osiva a sadby brambor těchto odrůd na trh, gesce: MZe.

Řízení č. 2009/0324: Směrnice EK 2008/77/ES ze dne 25. července 2008, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky thiamethoxam do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0325: Směrnice EK 2008/79/ES ze dne 28. července 2008, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky IPBC do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0326: Směrnice EK 2008/80/ES ze dne 28. července 2008, kterou se mění směrnice EP a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky cyklohexyl(hydroxy)diazen-1-oxid, draselná sůl (K-HDO) do přílohy I uvedené směrnice, gesce: MZ.

Řízení č. 2009/0327: Směrnice EP a Rady 2009/14/ES ze dne 11. března 2009, kterou se mění směrnice 94/19/ES o systémech pojištění vkladů, pokud jde o výši pojištění a lhůtu k výplatě, gesce: MF.

Řízení č. 2009/0439: Směrnice EP a Rady 2007/36/ES ze dne 11. července 2007 o výkonu některých práv akcionářů ve společnostech s kótovanými akciemi, gesce: MSp.

Řízení č. 2009/0440: Směrnice EK 2008/43/ES ze dne 4. dubna 2008, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití, gesce: ČBÚ.

Řízení č. 2009/0442: Směrnice EK 2009/6/ES ze dne 4. února 2009, kterou se mění směrnice Rady 76/768/EHS týkající se kosmetických prostředků za účelem přizpůsobení jejich příloh II a III technickému pokroku, gesce: MZ.

Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska - věcná řízení

Řízení č. 2005/4404: Podle EK je systém tvorby cen a úhrad léčiv v rozporu se směrnicí Rady 89/105/EHS, o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění; kromě toho je pro svou nedostatečnou průhlednost pravděpodobně i v rozporu s článkem 28 SES, mj. vyloženého rozsudkem ve věci 238/82 *Duphar BV*, gesce: MZ.

Řízení č. 2006/2130: EK namítá, že ČR nesprávně, resp. neúplně transponovala do vnitrostátního právního řádu některá ustanovení směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků - jedná se např. o čl. 2 směrnice, podle něhož mají být přijata opatření nezbytná k zachování ptačích populací na úrovni odpovídající zejména ekologickým, vědeckým a kulturním požadavkům, nebo o čl. 4 směrnice, podle kterého je stanovena povinnost členského státu usilovat o předcházení znečišťování nebo poškození stanovišť mimo chráněné oblasti, gesce: MŽP.

Řízení č. 2006/2143: Řízení úzce souvisí z řízením týkajícím se transpozice směrnice o ochraně volně žijících ptáků. EK v předmětném řízení namítá, že ČR nesprávně, resp. neúplně transponovala do vnitrostátního právního řádu některá ustanovení směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin – jedná se např. o výjimku stanovenou ve vztahu k posuzování dopadu lesních plánů na chráněné lokality (viz § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny) či o nedostatečně provedenou povinnost sledovat nahodilý odchyt a usmrcování živočišných druhů podle čl. 12 odst. 4 směrnice, gesce: MŽP.

Řízení č. 2006/2230: EK namítá, že podmínka státního občanství pro výkon povolání notáře je v rozporu s čl. 43 SES (nynější čl. 49 SFEU) ve spojení s čl. 45 SES (51 SFEU), které upravují svobodu usazování, gesce: MSp.

Řízení č. 2006/2262: EK namítá chybnou implementaci některých ustanovení směrnice 2000/43/ES o rovném zacházení s osobami bez ohledu na rasu., gesce: ÚV.

Řízení č. 2006/2434: EK namítá, že ČR nesprávně provedla v rámci vnitrostátního právního řádu směrnicí 2000/78/ES týkající se rovného zacházení v zaměstnání. Problém je dle názoru EK ve 4 oblastech: nedostatečně podrobná definice diskriminace, neslučitelnost podmínky týkající se absence poruch sexuální preference pro nábor příslušníků celní správy, omezený rozsah působnosti vnitrostátních transpozičních předpisů ve vztahu k rozsahu působnosti směrnice a nedostatečná transpozice ustanovení týkající se rozdílu v zacházení na základě věku, gesce: MPSV.

Řízení č. 2006/2478: EK namítá, že ČR zcela a/nebo řádně neprovedla některá ustanovení směrnice 1999/31/EHS o skládkách odpadů, gesce: MŽP.

Řízení č. 2006/2555: Podle EK ČR řádně neprovedla ustanovení článků 306 až 310 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty. EK tvrdí, že povinnost vyplývající z uvedených článků má spočívat v aplikaci zvláštního režimu výpočtu daně výlučně na prodej cestovních služeb uskutečněných mezi cestovní kanceláří a konečným zákazníkem a nikoli i na prodej těchto služeb mezi cestovními kancelářemi navzájem, gesce: MF.

Řízení č. 2006/4091: EK vytýká ČR, že některá ustanovení zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, jež upravují kolektivní správu, omezují svobodu usazování a volný pohyb služeb podle čl. 43 SES (nynější čl. 49 SFEU) a čl. 49 SES (nynější čl. 56 SFEU), gesce: MK.

Řízení č. 2007/2168: EK vytýká nesprávnou transpozici některých ustanovení směrnice o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek, tzv. SEVESO II, gesce: MŽP.

Řízení č. 2007/2497: EK namítá nesprávnou transpozici směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, gesce: MPO.

Řízení č. 2008/2086: EK namítá nesprávnou transpozici směrnic tzv. prvního železničního balíčku, gesce: MD.

Řízení č. 2006/4465: EK namítá nesprávnou aplikaci nařízení Rady ES č. 2991/94, kterým se stanoví normy pro roztíratelné tuky v důsledku používání označení pomazánkové máslo, gesce: MZe.

Řízení č. 2007/2234: EK namítá nesprávné/neúplné provedení Rámcové směrnice 2000/60/ES o vodách, gesce : MŽP.

Řízení č. 2008/2146: EK namítá nesprávné provedení směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. 11. 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, když ČR umožnila účast na skupinové registraci pro účely DPH také osobám nepovinným k dani, gesce: MF.

Řízení ve fázi odůvodněného stanoviska - nenotifikační řízení

Řízení č. 2009/0023: Směrnice EK 2007/72/ES ze dne 13. 12. 2007, kterou se mění směrnice Rady 66/401/EHS, pokud jde o zahrnutí druhu *Galega orientalis* Lam, gesce: MZe.

Řízení č. 2008/0749: Směrnice EK 2008/65/ES ze dne 27. 6. 2008, kterou se mění směrnice 91/439/EHS o řidičských průkazech, gesce: MD.

Řízení č. 2008/0383: Směrnice EP a Rady 2006/21/ES ze dne 15. 3. 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES, gesce: ČBÚ.

Řízení č. 2009/0142: Směrnice EP a Rady 2006/118/ES ze dne 12. 12. 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu, gesce: MŽP.

Řízení č. 2008/0504: Směrnice EP a Rady 2006/23/ES ze dne 5. 4. 2006 o licenci řídicího letového provozu Společenství, gesce: MD.

Řízení zastavená v roce 2009

V roce 2009 bylo zastaveno celkem 52 řízení, z toho 17 věcných řízení a 35 nenotifikačních řízení. Jednalo se o tato řízení.

Řízení č. 2008/0258: Směrnice EP a Rady 2006/40/ES ze dne 17. 5. 2006 o emisích z klimatizačních systémů motorových vozidel a o změně směrnice Rady 70/156/EHS, gesce: MD, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0385: Směrnice EK 2007/15/ES ze dne 14. 3. 2007, kterou se pro účely přizpůsobení technickému pokroku mění příloha I směrnice Rady 74/483/EHS týkající se vnějších výčelnků motorových vozidel, gesce: MD, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0643: Směrnice EK 2007/34/ES ze dne 14. 6. 2007, kterou se pro účely přizpůsobení technickému pokroku mění směrnice Rady 70/157/EHS o přípustné hladině akustického tlaku a výfukovém systému motorových vozidel, gesce: MD, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0644: Směrnice EK 2007/35/ES ze dne 18. 6. 2007, kterou se pro účely přizpůsobení technickému pokroku mění směrnice Rady 76/756/EHS o montáži zařízení pro osvětlení a světelnou signalizaci motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, gesce: MD, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2031: Nařízení (ES) č. 1781/2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků, neprovedení článku 15 (sankce apod.), gesce: MF, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0647: Směrnice EK 2008/4/ES ze dne 9. 1. 2008, kterou se mění směrnice 94/39/ES, pokud jde o krmiva určená pro snížení rizika horečky při poporodním ulehnutí, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2005/2412: Neúplná/chybná transpozice směrnice 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0645: Směrnice EP a Rady 2007/38/ES ze dne 11. 7. 2007 o dovybavení těžkých nákladních vozidel registrovaných ve Společenství zrcátky, gesce: MD, řízení zastaveno dne 29. 1. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0039: Směrnice EK 2006/51/ES ze dne 6. 6. 2006, kterou se za účelem přizpůsobení technickému pokroku mění příloha I směrnice EP a Rady 2005/55/ES a přílohy IV a V směrnice 2005/78/ES, pokud jde o požadavky na monitorovací systém regulace emisí vozidel a výjimky pro plynové motory, gesce: MD, řízení zastaveno dne 19. 2. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0509: Směrnice EP a Rady 2006/121/ES ze dne 18. 12. 2006, kterou se mění směrnice Rady 67/548/EHS o sblížování právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek za účelem jejího přizpůsobení nařízení (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zařízení Evropské agentury pro chemické látky, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 19. 2. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2149: Řízení bylo zahájené z důvodu namítaného diskriminačního daňového zacházení se zahraničními penzijními fondy, gesce: MF, řízení zastaveno dne 19. 2. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2007/4619: porušení čl. 12 SES (nynější čl. 18 SFEU) v důsledku diskriminace v rámci systému ErgoNet, gesce: MD, řízení zastaveno dne 19. 2. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0646: Řízení bylo zahájeno za netranspozici směrnice Rady 2007/61/ES ze dne 26. 9. 2007, kterou se mění směrnice 2001/114/ES o některých druzích zahuštěného a sušeného mléka určeného k lidské spotřebě, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 19. 3. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2007/0301: Řízení bylo zahájeno za netranspozici směrnice Rady 2006/106/ES ze dne 20. listopadu 2006, kterou se z důvodu přistoupení Bulharska a Rumunska upravuje směrnice 94/80/ES, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a práva být volen v obecních volbách pro občany Unie s bydlištěm v členském státě, jehož nejsou státními příslušníky, gesce: Ministerstvo vnitra, řízení zastaveno dne 19. 3. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2006/4544: Řízení v gesci MD bylo zahájeno za netransparentní postup při udělování koncesí v autobusové dopravě v Ústeckém kraji. Konkrétně EK namítala, že smlouvy o závazku veřejné služby v autobusové dopravě uzavřené Ústeckým krajem na základě zadávacího řízení ze dne 16. 8. 2006 byly uzavřeny

v rozporu s právem ES, neboť tyto smlouvy nepředstavují tzv. koncese na služby, ale veřejné zakázky na služby, a tudíž měly být zadány v souladu s pravidly směrnice 2004/17/ES. ČR se podařilo EK přesvědčit o tom, že nejde o veřejnou zakázku ale o koncesi na služby, gesce: MD, řízení zastaveno dne 19. 3. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2006/4102: Řízení bylo zahájeno za údajné diskriminační zdaňování plateb dividend a úroků a příjmu z nemovitostí zahraničním penzijním fondům, gesce: MF, řízení zastaveno dne 19. 3. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2006/2038: Řízení bylo zahájeno za to, že ČR nepřistoupila k dohodě mezi Evropským společenstvím pro atomovou energii, členskými státy tohoto společenství, které nemají jaderné zbraně, a Mezinárodní agenturou pro atomovou energii, pokud jde o provádění čl. III odst. 1 a 4 Smlouvy o nešíření jaderných zbraní z roku 1997 doplněné Dodatkovým protokolem k této smlouvě, gesce: Státní úřad pro jadernou bezpečnost, řízení zastaveno dne 19. 3. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/2316: Řízení bylo zahájeno z důvodu nedodání výroční zprávy podle nařízení Rady (EHS) č. 259/1993 o dozoru nad přepravou odpadů v rámci ES, do něj a z něj a o její kontrole, dále nařízení EP a Rady (ES) č.1013/2006 o přepravě odpadů, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 14. 4. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0750: Směrnice EK 2008/83/ES ze dne 13. 8. 2008, kterou se mění směrnice 2003/91/ES, kterou se stanoví prováděcí opatření k článku 7 směrnice Rady 2002/55/ES, pokud jde o minimum znaků, na které se zkoušky vztahují, a minimální podmínky pro zkoušení určitých druhů odrůd zeleniny, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 14. 5. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2006/0209: Směrnice EK 2005/28/ES ze dne 8. 4. 2005, kterou se stanoví zásady a podrobné pokyny pro správnou klinickou praxi týkající se hodnocených humánních léčivých přípravků a také požadavky na povolení výroby či dovozu takových přípravků, gesce: MZ, řízení zastaveno dne 14. 5. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0507: Směrnice EP a Rady 2006/43/ES ze dne 17. 5. 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS, gesce: MF, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0144: Směrnice EP a Rady 2008/97/ES ze dne 19. 9. 2008, kterou se mění směrnice Rady 96/22/ES o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2007/2272: Nesprávná aplikace směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty ohledně sazby DPH pro dostihové koně, gesce: MF, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0024: Směrnice Rady 2007/74/ES ze dne 20. 12. 2007 o osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od daně z přidané hodnoty a spotřební daně, gesce: MF, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0143: Směrnice Rady 2008/8/ES ze dne 12. 2. 2008, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o místo poskytnutí služby, gesce: MF, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2005/4752: Nesprávný postup při zdaňování některých dividend vyplácených do zahraničí, gesce: MF, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/2005: Nesprávná aplikace směrnice Rady 2006/117/Euratom ze dne 20. listopadu 2006 o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu a vyhořelého paliva a o její kontrole, gesce: SÚJB, řízení zastaveno dne 25. 6. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0384: Směrnice EK 2007/14/ES ze dne 8. 3. 2007 kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, gesce: MF, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 na základě vydaného rozsudku ve věci C-100/09 <i>Komise proti ČR</i> .
Řízení č. 2006/4902: porušení směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. 5. 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin v důsledku povolení stavby větrných elektráren v oblasti východní Krušné hory, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2007/0730: Směrnice EP a Rady 2005/33/ES ze dne 6. 7. 2005, kterou se mění směrnice 1999/32/ES, pokud jde o obsah síry v ložních palivech, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2007/2485: nesprávná transpozice směrnice EP a Rady 2001/42/ES ze dne 27. 6. 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi

formálního upozornění.
Řízení č. 2007/0295: Směrnice EP a Rady 2004/109/ES ze dne 15. 12. 2004 o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu, a o změně směrnice 2001/34/ES, gesce: MF, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0386: Směrnice EK 2007/16/ES ze dne 19. 3. 2007, kterou se provádí směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), pokud jde o vyjasnění některých definic, gesce: MF, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0746: Směrnice EP a Rady 2006/46/ES ze dne 14. 6. 2006, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností, 83/349/EHS o konsolidovaných účetních závěrkách, 86/635/EHS o ročních účetních závěrkách a konsolidovaných účetních závěrkách bank a ostatních finančních institucí a 91/674/EHS o ročních účetních závěrkách a konsolidovaných účetních závěrkách pojišťoven, gesce: MF, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0026: Směrnice EK 2008/109/ES ze dne 28. 11. 2008, kterou se mění příloha IV směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0232: Směrnice EK 2008/39/ES ze dne 6. 3. 2008, kterou se mění směrnice 2002/72/ES o materiálech a předmětech z plastů určených pro styk s potravinami, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0257: Směrnice EP a Rady 2005/89/ES ze dne 18. 1. 2006 o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/0505: Směrnice EP a Rady 2006/32/ES ze dne 5. 4. 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS, gesce: MPO, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2009/0021: Směrnice EP a Rady 2006/87/ES ze dne 12. 12. 2006, kterou se stanoví technické požadavky pro pravidla vnitrozemské plavby a zrušuje směrnice Rady 82/714/EHS, gesce: MD, řízení zastaveno dne 8. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/0642: Směrnice Rady 2005/47/ES ze dne 18. 7. 2005 o dohodě mezi Společenstvím evropských železnic (CER) a Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF) o některých aspektech pracovních podmínek mobilních pracovníků poskytujících interoperabilní přeshraniční služby v železniční dopravě, gesce: MPSV, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2291: Nesprávné provedení směrnice 2008/1/ES ze dne 15. 1. 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/2109: Nesplnění povinnosti podle čl. 3 odst. 1 písm. f), g) a j) rozhodnutí 280/2004/ES ve spojení s čl. 4 odst. 1 písm. b), d), e) a g), článkem 5 a čl. 7 písm. b) rozhodnutí EK 2005/166/ES, gesce: MŽP, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0236: Směrnice EK 2009/7/ES ze dne 10. 2. 2009, kterou se mění přílohy I, II, IV a V směrnice Rady 2000/29/ES o ochranných opatřeních proti zavlékání organismů škodlivých rostlinám nebo rostlinným produktům do Společenství a proti jejich rozšiřování na území Společenství, gesce: MZe, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2163: EK namítala nesprávný postup ČR při zdaňování nerezidentů srážkovou daní, gesce: MF, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi odůvodněného stanoviska.
Řízení č. 2008/2267: EK namítala diskriminační postup ČR při zdaňování kapitálových zisků plynoucích společníkům usazeným v jiných členských státech EU nebo EHP/ESVO, gesce: MF, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2309: EK namítala porušení čl. 43 SES, resp. čl. 31 Dohody o Evropském hospodářském prostoru, který spočíval v přiznání výhod ze smluv o zamezení dvojího zdanění toliko rezidentům, gesce: MF, řízení zastaveno dne 29. 10. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0141: Směrnice Rady 2001/40/ES ze dne 28. 5. 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí, gesce: MV, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0231: Směrnice EP a Rady 2007/44/ES ze dne 5. 9. 2007, kterou se mění směrnice Rady

92/49/EHS a směrnice 2002/83/ES, 2004/39/ES, 2005/68/ES a 2006/48/ES, pokud jde o procesní pravidla a hodnotící kritéria pro obezřetnostní posuzování nabývání a zvyšování účastí ve finančním sektoru, gesce: MF, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2008/2353: EK namítala porušení čl. 12, 43, 49 SES (nynější čl. 18, 49 a 56 SFEU) a čl. 4, 31, 36 Dohody o Evropském hospodářském prostoru v důsledku požadavku české právní úpravy pro stanovení zástupce <i>ad litem</i> pro účely daňového řízení, gesce: MF, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0321: Směrnice EP a Rady 2007/58/ES ze dne 23. 10. 2007, kterou se mění směrnice Rady 91/440/EHS o rozvoji železnic Společenství a směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury a zpoplatnění železniční infrastruktury, gesce: MD, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0323: Směrnice EP a Rady 2008/68/ES ze dne 24. 9. 2008 o pozemní přepravě nebezpečných věcí, gesce: MD, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.
Řízení č. 2009/0441: Směrnice EK 2008/67/ES ze dne 30. 6. 2008, kterou se mění směrnice Rady 96/98/ES o námořním zařízení, gesce: MD, řízení zastaveno dne 20. 11. 2009 ve fázi formálního upozornění.

Zapojení ČR do tzv. Pilotního projektu EU

VLZ je také národním kontaktním místem pro tzv. Pilotní projekt EU¹³, jehož hlavním cílem je podpořit správnou aplikaci práva EU prostřednictvím spolupráce mezi EK a členskými státy při řešení stížností na provádění a uplatňování práva EU. Jedná se o prostředek, který včasnou identifikací problému při implementaci práva EU a adekvátní reakcí kontaktního místa přispívá ke snížení počtu řízení o porušení Smlouvy. V závislosti na okolnostech konkrétního případu národní kontaktní místo iniciuje nápravu, poskytuje vysvětlení či další informace.

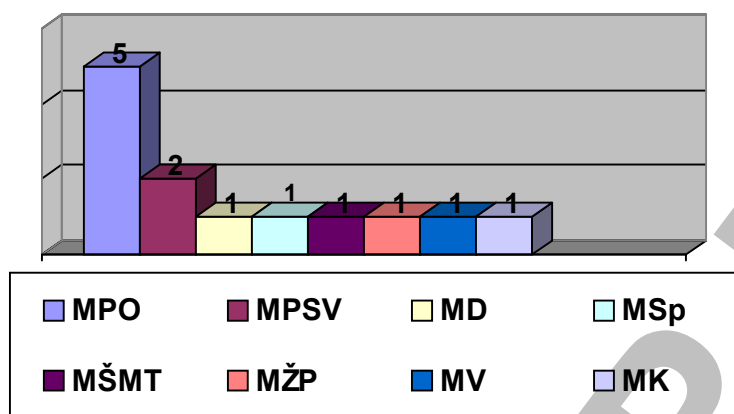
Proces zpracování případů Pilotního projektu EU v ČR začíná tím, že EK vloží stížnost, resp. dotaz, do zvláštní databáze a národním kontaktním místu, tj. VLZ, je zasláno upozornění o zahájení řízení. VLZ v úzké spolupráci s resortem, kterého se problematika týká, vypracuje vyjádření podobně jako v případě samotného řízení o porušení Smlouvy. Ve vyjádření, na jehož vypracování je stanovena lhůta deseti týdnů, VLZ sdělí EK způsob řešení (tj. oznámí přijetí nápravných kroků nebo sdělí argumentačně podložený závěr, že k porušení práva EU nedošlo), resp. další informace. EK vyjádření vyhodnotí, zejména posoudí nezbytnost zahájení řízení o porušení Smlouvy.

Ve srovnání s dřívější praxí vyřizování stížností adresovaných EK, kdy komunikace probíhala pouze mezi stěžovatelem a EK, která případně rozhodla o zahájení řízení o porušení Smlouvy, mají nyní členské státy možnost poskytnout stanovisko již v prvopočátku potenciálního řízení o porušení Smlouvy. Skutečnost, že VLZ je národním kontaktním místem pro Pilotní projekt EU pak v sobě nese výhody, neboť VLZ se závčas dozví o namítaném porušování práva EU a může činit odpovídající kroky ještě před vlastním zahájením řízení o porušení Smlouvy.

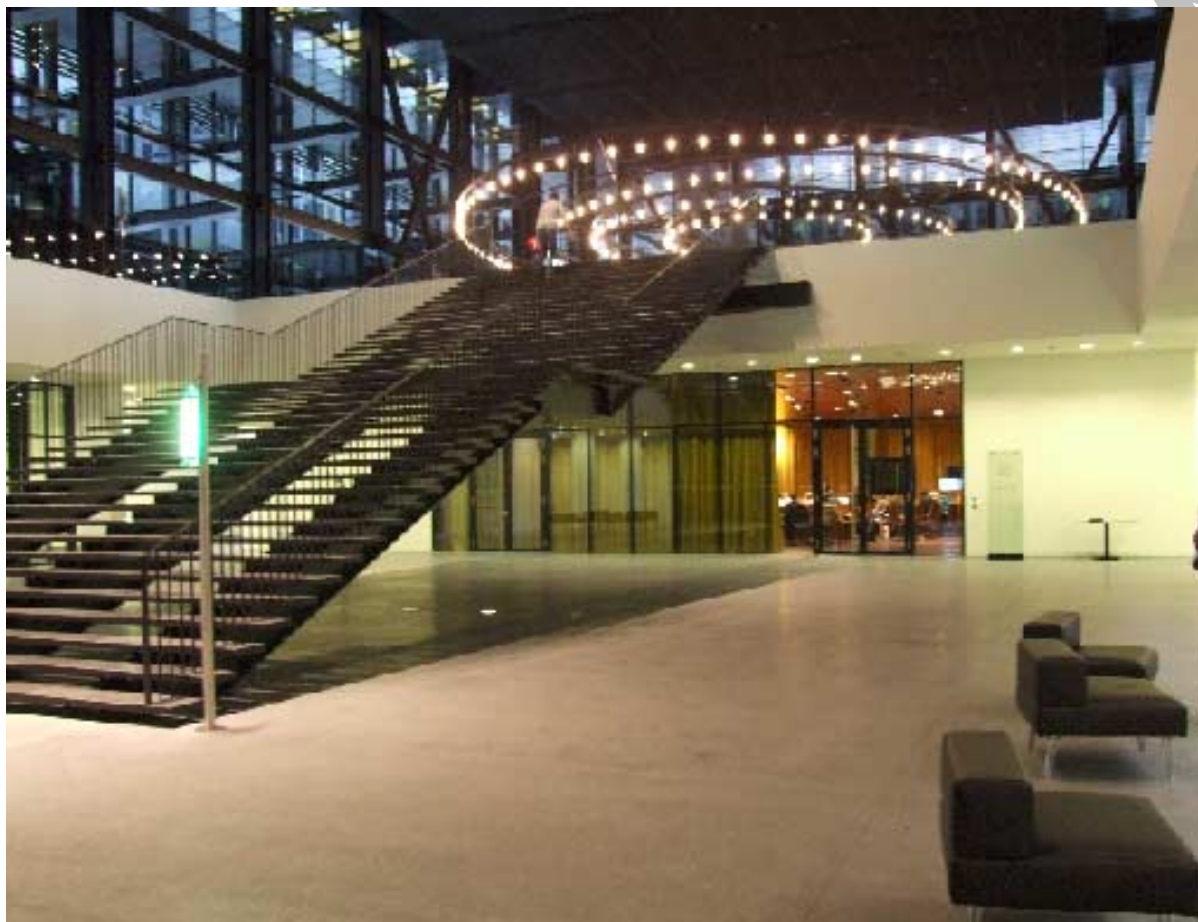
Oproti roku 2008, kdy byla v rámci Pilotního projektu EU podána pouze jedna stížnost vůči ČR, řešil VLZ v roce 2009 celkem 13 případů. Pět z nich EK ukončila již během roku 2009, žádný nebyl do konce roku 2009 EK vyhodnocen jako způsobilý pro zahájení řízení o porušení Smlouvy.

Graf 9: Přehled případů řešených v roce 2009 podle rezortů

¹³ Zahájen na základě sdělení Komise 2007/0502 Evropa přinášející výsledky – uplatňování práva Společenství ze dne 5 září 2007. Zatím se jedná o dobrovolný projekt, do něhož je zapojeno 15 členských států EU.

OSTATNÍ TYPY ŘÍZENÍ

Aula Soudního dvora před hlavní zasedací místností

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU

Do působnosti VLZ patří také žaloby ČR na neplatnost aktů EU, kterými je umožněno, aby se ČR, resp. jiný členský stát domáhal zrušení právního aktu EU. VLZ je oprávněn podat žalobu vypracovanou ve spolupráci s dotčenými resorty toliko po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ probíhá veškerá komunikace s Tribunálem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání atd.).

Obecně k řízení o žalobě na neplatnost aktu EU

Do doby vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se tento typ řízení řídil čl. 230 SES, který byl též právním základem pro všechny dosud ČR zahájené žaloby na neplatnost aktů EU; po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se tento typ řízení řídí čl. 263 SFEU.

Soudní příslušnost v případě napadnutí platnosti aktu EU má s jedinou výjimkou Tribunál, který tvoří součást SDEU - čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU¹⁴.

¹⁴ Tato výjimka se týká napadnutí aktu nebo nečinnosti EK v oblasti spadající do působnosti čl. 331 odst. 1 SFEU, týkající se tzv. posílené spolupráce.

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU). Svojí povahou je řízení před Tribunálem v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, přičemž orgán EU jakožto odpůrce bude tato tvrzení vyvracet. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

Procesní pravidla řízení před Tribunálem jsou upravena ve Statutu Soudního dvora, resp. JŘ Tribunálu¹⁵. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci v její prospěch.

Žaloby ČR na neplatnost aktů EU

Před Soudním dvorem probíhají v současné době tři řízení o žalobách ČR na neplatnost rozhodnutí EK. Dvě žaloby byly podány v roce 2007 a třetí v roce 2008. Ve všech případech se jedná o žaloby na neplatnost právních aktů Společenství (nyní EU) podané na základě čl. 230 SES, resp. čl. 263 SFEU, k jejichž projednání je příslušný Tribunál. Během roku 2009 nedošlo k výraznému postupu v těchto řízeních. Pouze v případě řízení T- 495/09 došlo k výměně písemných vyjádření stran.

V roce 2009 se nicméně objevila řada žádostí o konzultace podané VLZ ohledně možného postupu proti aktům EU, zejména rozhodnutím EK, týkajícím se nesrovnalostí zjištěných při ukončování auditů jednotlivých projektů financovaných z rozpočtu EU. Proto VLZ dne 1. 12. 2009 informoval o možnosti podání žaloby dle čl. 263 SFEU Výbor pro EU na pracovní úrovni.

¹⁵ Dostupné na www.curia.eu - sekce *Texty upravující řízení*.

K jednotlivým řízením:

T-194/07 ČR proti Komisi (emisní povolenky)

Dne 26. 3. 2007 vydala EK rozhodnutí o tzv. národním alokačním plánu, kterým je pro ČR stanoven počet emisních povolenek (od množství povolenek se odvíjí objem možného vypuštění některých látek škodlivých pro životní prostředí z průmyslových provozů do ovzduší). Schválené množství povolenek bylo o cca 15 % nižší než množství navržené (požadované) ČR.

V návaznosti na usnesení vlády č. 569 ze dne 25. 5. 2007, kterým byla ministrům průmyslu a obchodu, spravedlnosti a zahraničních věcí uložena povinnost zpracovat a předložit žalobu ČR na neplatnost uvedeného rozhodnutí, byla dne 4. 6. 2007 zaslána žaloba ČR Soudu prvního stupně. Hlavní žalobní důvody ČR v tomto řízení jsou, že EK překročila své pravomoci vyplývající z čl. 9 odst. 1 a 3, jakož i čl. 11 odst. 2 směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a že vydala napadené rozhodnutí po lhůtě stanovené směrnicí.

Z obdobných důvodů jako ČR napadly jim určená rozhodnutí EK také PL, HU, LT, LV, ET, RO, BG a SK, přičemž posledně jmenovaný stát vzal na základě dohody s EK žalobu zpět. SK, LT a PL jsou také vedlejšími účastníky v řízení o žalobě ČR. Na straně EK naopak intervenuje UK.

Dne 23. 9. rozhodl Soud prvního stupně ve dvou samostatných rozsudcích o žalobách PL (T-183/07 *Polsko proti Komisi*) a ET (T-236/07 *Estonsko proti Komisi*) tak, že oběma žalobám vyhověl a napadená rozhodnutí EK v plném rozsahu zrušil, a sice zejména s odkazem na žalobní důvod překročení pravomocí.

V prosinci 2009 podala EK proti oběma rozsudkům kasační opravný prostředek k Tribunálu a současně vydala nová rozhodnutí o národních alokačních plánech PL a ET.

Řízení o žalobě ČR se ke konci roku 2009 nacházelo ve fázi před ústním jednáním před Tribunálem. S ohledem na řízení o kasačním opravném prostředku probíhajícím ve věci žalob PL a ET před Soudním dvorem lze předpokládat, že Tribunál bude pokračovat v projednávání žaloby ČR až po rozhodnutí Soudního dvora o tomto kasačním opravném prostředku EK.

T-248/07 ČR proti Komisi (nadlimitní zásoby)

EK vydala dne 4. 5. 2007 rozhodnutí, kterým byla ČR uložena sankce za nadlimitní zásoby zemědělských komodit ve výši 12,3 mil. EURO (cca 350 mil. Kč). ČR se svou žalobou podanou¹⁶ k Soudu prvního stupně dne 12. 7. 2007 domáhá zrušení uvedeného rozhodnutí EK se základním argumentem, že EK neměla na základě zvoleného právního základu pravomoc stanovit finanční částku, kterou mají dotčené členské státy zaplatit za nadlimitní zásoby nacházející se na jejich území ke dni vstupu do EU do rozpočtu ES. Svoji podstatou totiž finanční částka nepředstavuje náklad na odstranění, ale sankci, kterou může EK uplatnit pouze v rámci řízení o porušení Smlouvy a nechat o ní rozhodnout Soudní dvůr, tj. nemůže ji sama stanovit. Způsob rozhodování EK je dále napadán jako netransparentní. Obdobnou

¹⁶ Na základě usnesení vlády č. 603 ze dne 30. 5. 2007.

žalobu podaly také PL, SK a LT. PL a SK jsou současně vedlejším účastníkem ČR v uvedeném řízení.

T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare)

EK vydala dne 7. 8. 2008 rozhodnutí, kterým bylo provedeno započtení pohledávek vůči ČR na navrácení prostředků z revolvingových fondů Phare ve výši 9,3 mil. EUR (cca. 235 mil. Kč) oproti nároku ČR na průběžné platby ze strukturálních fondů.

Na základě usnesení vlády č. 1222 ze dne 15. 10. 2008 podala ČR žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí, v níž poukazuje zejména na to, že EK nebyla oprávněna o započtení uvedené pohledávky jednostranně rozhodnout. Tato údajná pohledávka totiž vyplývá ze smluv mezi ČR a EK, které nespádají do unijního právního rámce a které dávají pravomoc pro řešení případných sporů zvláštní rozhodčí komisi. I pokud by však poskytnutí těchto prostředků spadalo do právního rámce EU, nebyly v tomto případě dodrženy podmínky, které příslušný unijní předpis pro provedení zápočtu stanoví.

Během roku 2009 došlo k výměně písemných podání stran.

Intervence ČR

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora ve spojení s čl. 93 JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 115 a 116 JŘ Tribunálu¹⁷, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU¹⁸. Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejším účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. 12. 2009 využito celkem devatenáctkrát, přičemž v roce 2009 ani jednou. ČR se však v roce 2009 zúčastnila ústního jednání v jednom z případů, do kterého vstoupila již dříve.

K 31. 12. 2009 probíhalo celkem devět řízení, do nichž ČR vstoupila jako vedlejší účastník.

C-13/07 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

EK se v tomto případě domáhala zrušení rozhodnutí Rady, kterým byl přijat postoj ES k přijetí Vietnamu do WTO (resp. souhlas s přijetím Vietnamu, pro který zástupce ES hlasoval v Generální radě WTO). Stejně jako v žádosti o posudek 1/08 šlo v této věci o spor mezi Radou a EK o rozdělení pravomocí ES a jeho členských států v rámci WTO a o výklad článku 133 SES (současný článek 207 SFEU). EK se domnívala, že napadené rozhodnutí mělo být přijato na základě čl. 133 odst. 1 a 5 SES, Rada však doplnila právní základ o čl. 133 odst. 6 SES. V důsledku tohoto postupu Rady muselo být vedle rozhodnutí Rady přijato také rozhodnutí zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, neboť čl. 133 odst. 6 SES zakládal výslovně sdílenou pravomoc ES a jeho členských států. Podle EK přistoupením

¹⁷ A rovněž podle čl. 109 až 111 JŘ Soudu pro veřejnou službu EU.

¹⁸ V případě žádosti o vstup do řízení před Soudem pro veřejnou službu EU činí tato lhůta pouze čtyři týdny.

Vietnamu nedošlo ke změně práv a povinností vyplývajících ES a jeho členským státům z jejich členství v WTO, neboť vstupem do WTO vznikly nové závazky toliko Vietnamu. Právní základ předmětného rozhodnutí měl být určen opět dle kritéria „hlavního a vedlejšího účelu“ rozhodnutí. Tímto hlavním účelem byl dle EK vstup Vietnamu do organizace zabývající se obchodem zbožím, službami a duševním vlastnictvím obecně, specifické závazky není třeba zkoumat. Dle Rady naproti tomu přistoupením Vietnamu došlo ke změně práv a povinností ES a jeho členských států v rámci WTO. Pro určení právního základu bylo podle Rady nutné brát ohled též na jednotlivé závazky obsažené v listinách závazků připojených k dohodám GATT a GATS a též na protokol o přistoupení Vietnamu k WTO. Tyto listiny a protokol jsou součástí Dohody o zřízení WTO, která je tedy tzv. „horizontální“ dohodou, ve které nelze rozlišit hlavní a vedlejší obsah a účel.

Ústní vyjádření ČR

Ústní jednání před Soudním dvorem v této věci se uskutečnilo dne 3. 2. 2009. ČR se přiklonila na stranu Rady (tedy ve prospěch sdílené pravomoci ES a jeho členských států pro určení postoje ES k hlasování v WTO o vstupu Vietnamu do této organizace). ČR se ve svém vyjádření zaměřila na rozbor článku 133 odst. 6 SES.¹⁹ V tomto ohledu souhlasila s Radou, že účelem prvního pododstavce tohoto ustanovení bylo chránit výlučnou pravomoc členských států EU. Pokud tedy zamýšlená mezinárodní dohoda obsahovala byt i jen jediné ustanovení, které náleželo do výlučné pravomoci členských států EU, Rada sama nesměla takovou dohodu uzavřít. Bylo nutné sjednat tzv. „smíšenou“ dohodu. Co se týče druhého pododstavce čl. 133 odst. 6 SES, dohody spadající pod toto ustanovení mohly být uzavírány pouze společně ES a jeho členskými státy společně jako dohody „smíšené“. Členské státy nesměly uzavřít dohodu podle tohoto ustanovení samy ve své výlučné pravomoci. Vzhledem k tomu, že Vietnam přistoupil k Dohodě o zřízení WTO, na kterou jsou navázány další mnohostranné dohody (zejména GATT, GATS, TRIPS) a listiny závazků, v nichž jsou obsaženy závazky ES a jeho členských států spadající do výlučné pravomoci členských států (první pododstavec čl. 133 odst. 6 SES), stejně jako závazky v oblastech podle čl. 133 odst. 6 druhý pododstavec, musel tvořit čl. 133 odst. 6 SES součást právního základu napadeného rozhodnutí.

Stanovisko GA Kokott

GA Kokott se ve svém stanovisku ze dne 26. 3. 2009 přiklonila na stranu Rady a doporučila Soudnímu dvoru, aby žalobu EK odmítl v části týkající se rozhodnutí zástupců vlád členských států zasedajících v Radě jako nepřipustnou, protože takovéto rozhodnutí nelze napadnout na základě čl. 230 odst. 1 SES, a v dalších částech aby žalobu zamítl jako neopodstatněnou. Dle GA přijetím Vietnamu k WTO vznikla Společenství konkrétní práva a povinnosti vzhledem k tomuto novému členu WTO a všechna tato práva a povinnosti bylo nutné vzít při určování právního základu příslušných rozhodnutí v úvahu. Vzhledem k tomu, že některá tato práva a povinnosti překračovaly vnitřní pravomoci Společenství dle prvního pododstavce čl. 133 odst. 6 SES a další se týkaly služeb uvedených v druhém pododstavci čl. 133 odst. 6 SES,

¹⁹ Tomuto ustanovení odpovídá nyní čl. 207 odst. 4 a 6 SFEU. Zatímco však čl. 133 odst. 6 SES stanovil typ pravomoci Společenství k uzavření příslušných dohod a tvořil tedy materiálně právní základ pro jejich uzavření, čl. 207 odst. 4 SFEU stanoví toliko způsob výkonu pravomoci v oblasti společné obchodní politiky, z níž charakter pravomoci nevyplývá. Zda lze na charakter pravomoci usuzovat z čl. 207 odst. 6 SFEU, je velmi sporné.

bylo ustanovení čl. 133 odst. 6 SES správnou součástí právního základu rozhodnutí Rady o vyjádření postoje Společenství ohledně přijetí Vietnamu do WTO a stejně tak bylo správně přijato rozhodnutí zástupců vlád členských států zasedajících v Radě vyjadřující společný postoj členských států EU k této otázce. V těchto závěrech tedy GA plně podpořila stanovisko Rady, nesouhlasila ovšem s jejím názorem, že i kdyby čl. 133 odst. 6 SES nebyl správným právním základem napadeného rozhodnutí, stejně by k vyjádření postoje ohledně přijetí Vietnamu do WTO bylo třeba přijmout vedle rozhodnutí Rady také rozhodnutí zástupců vlád členských států EU. Dle Rady toto vyžadoval již čl. 133 odst. 5 SES (nesporná součást právního základu), neboť ani toto ustanovení nezakládalo výlučnou pravomoc Společenství. Podle GA však tento postup byl možný jen v případě, kdy by čl. 133 odst. 5 SES zakládal tzv. paralelní pravomoc Společenství a jeho členských států umožňující jim jednat paralelně se Společenstvím. GA ovšem považovala pravomoc podle tohoto ustanovení za tzv. konkurující, členské státy tedy nemohly jednat vedle Společenství, ale pouze tehdy a v té míře, pokud Společenství své pravomoci dosud nevykonalo. Jedině čl. 133 odst. 6 SES, nikoliv čl. 133 odst. 5 SES, tedy umožňoval postupovat tak, jak učinila Rada.

C-47/08, C-50/08 až C-54/08, C-61/08 *Komise proti Belgii, Francii, Lucembursku, Portugalsku, Rakousku, Německu a Řecku*

Všeobecné informace o případu

Jedná se o řízení o porušení Smlouvy, v nichž EK členským státům vytýká, že neoprávněné omezily volný pohyb pracovníků a svobodu usazování, když pro přístup k povolání notáře stanovily podmínku státní příslušnosti daného členského státu, resp. v případě PT podmínku složení zkoušky portugalské notářské komory. Napadané členské státy se brání zejména s poukazem na výjimky z uvedených svobod dle čl. 39 odst. 4 a čl. 45 SES (nynější čl. 45 odst. 4 a čl. 51 SFEU), neboť narozdíl od EK považují výkon povolání notáře za přímo a bezprostředně spjatý s výkonem veřejné moci. ČR, stejně jako většina členských států přistoupivších k EU v novém tisíciletí, intervnuje na straně napadených členských států, na stranu EK se naopak připojila UK.

T-69/08 *Polsko proti Komisi*

Všeobecné informace o případu

V tomto případě se jedná o žalobu PL na neplatnost rozhodnutí EK, kterým byly zamítnuty navrhované odchylky od unijního práva oznámené EK dle čl. 95 odst. 5 SES (nynější čl. 114 odst. 5 SFEU). PL toto rozhodnutí napadá z toho důvodu, že mu bylo oznámeno až téměř dva měsíce po uplynutí lhůty pro jeho vydání, ačkoliv EK tvrdí, že bylo přijato v potřebné lhůtě a jeho pozdní oznámení je pouze administrativním pochybením. PL je přesvědčeno, že pozdním oznámením rozhodnutí adresátovi došlo ke zmeškání lhůty pro jeho vydání, tudíž je třeba je prohlásit za neplatné. EK je naopak toho názoru, že se daná lhůta vztahuje pouze na vydání rozhodnutí a nikoliv na jeho oznámení adresátovi. ČR intervnuje na straně PL, stejně jako AT a EL.

Řízení o posudku

ČR má na základě čl. 107 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR využito celkem ve třech řízeních o posudku, přičemž v roce 2009 se ČR účastnila ústního jednání v řízení o posudku 1/08 a zaslala písemné vyjádření k řízení o posudku 1/09.

Posudek 1/08

Všeobecné informace o případu

Předmětem žádosti o posudek, se kterou se na soudní dvůr obrátila EK, bylo uzavření sedmnácti dohod se členy WTO o změně a odvolání specifických závazků členských států EU v oblasti služeb, k nimž došlo v souvislosti s konsolidací listin závazků ES a jeho 25 členských států připojených k dohodě GATS (tzv. konsolidace „EU 25“). EK se domnívala, že dohody měly být uzavřeny ve výlučné pravomoci ES a příslušné rozhodnutí Rady o jejich uzavření mělo být založeno na čl. 133 odst. 1 a 5 SES ve spojení s čl. 300 odst. 2 SES. Rada byla naopak toho názoru, že uzavření dohod spadalo do sdílené pravomoci Společenství a jeho členských států a dohody tedy měly být uzavřeny jako tzv. „smíšené“. Právním základem pro jejich uzavření měl být nejen článek 133 odst. 1 a 5 SES, ale též čl. 133 odst. 6 SES a články 71 a 80 odst. 2 (nynější čl. 91 a 100 SFEU) ve spojení s čl. 300 odst. 2 a 3 SES (nynější čl. 218 SFEU). EK argumentovala tím, že kdyby byly dohody klasifikovány jako „smíšené“ (což by vyžadovalo vedle přijetí rozhodnutí Rady o uzavření dohod také ratifikaci členskými státy EU), proces jejich uzavření by se výrazně prodloužil, čímž by došlo k ohrožení postavení ES v rámci WTO. Dále EK argumentovala tím, že při výběru právního základu rozhodnutí o uzavření dohod bylo třeba aplikovat kritérium „hlavního a vedlejšího obsahu a účelu“ dohod. V této souvislosti považovala EK jednotlivé závazky členských států pouze za vedlejší vzhledem k hlavnímu účelu dohod, tj. změna závazků v oblasti služeb obecně. Rada naopak zastávala stanovisko, že praktické důvody uváděné EK nemohou ovlivňovat rozdělení pravomocí v rámci EU. Dohody bylo třeba dle Rady považovat za tzv. „horizontální“, tj. dohody týkající se mnoha různých oblastí, u kterých nelze oddělit hlavní a vedlejší oblast, kterou upravují.

Ústní vyjádření ČR

ČR se k žádosti o posudek vyjádřila písemně a dne 10. 2. 2009 se VLZ zúčastnil také ústního jednání v této věci před Soudním dvorem. ČR, stejně jako ostatní intervenující členské státy, plně podpořila stanovisko Rady, tedy že dohody spadaly do sdílené pravomoci ES a jeho členských států. Judikaturu Soudního dvora ohledně výše zmíněného kritéria pro výběr právního základu není možné použít v případě tzv. „horizontálních dohod“. ČR také podpořila názor Rady, že i kdyby byl čl. 133 odst. 1 a 5 SES dostatečným materiálně-právním základem pro uzavření dohod, nejednalo by se o výlučnou pravomoc ES, ale o pravomoc sdílenou mezi ES a jeho členskými státy. Od stanoviska Rady se však ČR odchýlila, co se týče charakteru této sdílené pravomoci. Dle ČR čl. 133 odst. 5 SES nezakládá tzv. sdílenou - konkurující pravomoc ES a jeho členských států, ale pravomoc tzv. sdílenou – paralelní. Rozdíl spočíval v tom, že dle koncepce tzv. konkurující pravomoci by se mohlo uzavírání dohod v oblasti

služeb dle čl. 133 odst. 5 SES v budoucnu stát výlučnou pravomocí ES, a to v závislosti na přijímání vnitřní úpravy v oblasti služeb. Členské státy totiž dle této koncepce nesmějí uzavřít dohodu se třetí zemí v oblasti, která již byla tzv. „komunitarizována“. Pravomoc tzv. paralelní naproti tomu umožňuje, aby členské státy uzavíraly mezinárodní smlouvy se třetími zeměmi samy či společně s ES, a to i v oblastech, které jsou pokryty vnitřní úpravou. Článek 133 odst. 5 čtvrtý pododstavec SES totiž ponechával členským státům EU právo uzavírat mezinárodní smlouvy v oblasti služeb, stejně jako tak činil článek 174 SES (nynější čl. 191 SFEU) v oblasti životního prostředí a čl. 181 SES (nynější čl. 211 SFEU) v oblasti rozvojové pomoci. Zejména v oblasti životního prostředí nalezneme příklady mezinárodních dohod, které byly uzavřeny ES a jeho členskými státy či pouze členskými státy, a to přesto, že oblast, kterou dohody upravují, již byla předmětem vnitřní úpravy. Uvedená tři ustanovení SES proto bylo třeba vykládat obdobně.

Posudek Soudního dvora

Soudní dvůr se ve svém posudku vydaném dne 30. 11. 2009 plně přiklonil na stranu Rady a konstatoval, že uzavření uvedených dohod s dotčenými členy Světové obchodní organizace ve smyslu článku XXI GATS spadá do sdílené pravomoci ES a členských států a dále, že akt Společenství (nyní EU), jímž se uvedené Dohody uzavírají, se musí zakládat jak na čl. 133 odst. 1 a 5 a čl. 133 odst. 6 druhém pododstavci SES, tak na článku 71 SES a čl. 80 odst. 2 SES, ve spojení s čl. 300 odst. 2 a čl. 300 odst. 2 prvním pododstavcem SES. Soudní dvůr v odůvodnění svého posudku podpořil argumentaci Rady (a stejně tak i ČR), že čl. 133 odst. 6 první pododstavec SES zakazoval Radě, aby sama uzavřela dohodu, která by překračovala pravomocí ES (nyní EU). Jakmile zamýšlená mezinárodní dohoda obsahuje jedno takové ustanovení, je irelevantní, zda je toto ustanovení hlavní či vedlejší a taková dohoda musí být uzavřena jako smíšená. Soudní dvůr se však bohužel blíže nevyjádřil k interpretaci čl. 133 odst. 5 SES. Ačkoliv byl posudek vydán v předvečer vstupu v platnost Lisabonské smlouvy, Soudní dvůr posuzoval uvedenou problematiku z hlediska SES, se změnami v oblasti společné obchodní politiky, které přináší Lisabonská smlouva, se nevypořádal. Domníváme se však, že i nyní je třeba předmětné dohody uzavřít jako tzv. „smíšené“, a to přinejmenším s ohledem na jejich ustanovení týkající se oblasti dopravy, jež spadá i nadále do sdílené pravomoci Unie a jejích členských států.

Posudek 1/09

Sdělení EK *Zlepšení patentového systému v Evropě* vedlo ke zvýšení úsilí o vytvoření systému jednotného patentového soudnictví s pravomocí pro řešení sporů týkajících se evropských patentů i budoucích patentů Společenství. Vznikl tak návrh *Dohody o jednotném systému pro vedení patentových sporů* (dále jen „Dohoda“). Výhody zavedení nového systému patentového soudnictví jsou spatřovány ve sjednocení judikatury, zvýšení právní jistoty a snížení nákladů adresátů předmětné právní úpravy. Vyvstala nicméně otázka slučitelnosti této zamýšlené Dohody se Smlouvou, a to zejména s ohledem na přenesení pravomoci v oblasti evropských patentů a patentů Společenství na Soud zřízený Dohodou v případech souvisejících s platností nebo používáním patentů Společenství, dále se objevily pochybnosti ohledně konstrukce institutu předběžné otázky v zamýšlené Dohodě a obecně otázka zajištění principu přednosti práva Společenství v rámci tohoto systému. Rovněž není jasný právní základ pro zamýšlenou Dohodu. Z tohoto důvodu podala Rada EU žádost o posudek dle čl. 300 odst. 6 SES (nynější čl. 218 odst. 11 SFEU).

Písemné vyjádření ČR

ČR ve svém vyjádření zastávala názor, že zamýšlenou Dohodu lze uzavřít na základě článku 308 SES a článku 229a SES (nynější článek 352 SFEU, resp. článek 262 SFEU). Dále měla za to, že zamýšlená Dohoda je plně slučitelná se Smlouvou, pokud se týká požadavků na ochranu autonomie práva Společenství a přednosti práva Společenství. ČR je přesvědčena, že zamýšlená Dohoda nemění podstatné rysy pravomocí Společenství a jeho orgánů, jak je předvídá Smlouva, ani nemá za následek, že řízení pro zajištění jednotného výkladu a pro řešení sporů by mohlo vést k tomu, že Společenství a jeho orgány budou vázány při výkonu svých vnitřních pravomocí výkladem práva Společenství poskytnutého v rámci těchto řízení. ČR dále uvedla, že článek 229a SES (nynější čl. 262 SFEU) nestojí v cestě možnosti zřizovaného Soudu předkládat Soudnímu dvoru žádosti o předběžná rozhodnutí.

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“, zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU a o organizaci některých dalších akcí.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2009

Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů. Je složen ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele je člen vlády, a rovněž ze zástupce ÚV a ČNB.

VLZ na pravidelných setkáních výboru informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a konečně také o řízeních o porušení Smlouvy vedených proti ČR. Výbor je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými rezorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů výboru také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány. V roce 2009 se výbor scházel pravidelně, zpravidla jednou za měsíc.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je z části též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

V průběhu CZ PRES VLZ této pracovní skupině předsedal a podařilo se mu zprostředkovat kompromis ohledně předkládaného návrhu změny jednacího řádu Soudu prvního stupně (nyní Tribunál).

V průběhu SE PRES pracovní skupina nezasedala.

Akce VLZ během CZ PRES

V rámci CZ PRES organizoval VLZ v první polovině roku 2009 dvě akce.

Fotografie ze setkání generálního advokáta Madura se členy Kanceláře VLZ

Na pozvání VLZ přijel dne 15. 5. do Prahy na dvoudenní návštěvu první generální advokát Soudního dvora M. P. Maduro. Během své návštěvy vedl generální advokát na Právnické fakultě Univerzity Karlovy přednášku pro studenty fakulty, jakož i zainteresovanou veřejnost, na téma „*The Role and The Legitimacy of The European Court of Justice*“ a na půdě MZV se setkal s pracovníky Kanceláře VLZ.

Ve dnech 21. a 22. 5. se v Praze uskutečnilo výroční setkání zmocněnců pro zastupování před Soudním dvorem EU ze všech členských států EU. Na programu formální části setkání bylo jednání, během něž zmocněnci diskutovali nejzajímavější rozsudky Soudního dvora z poslední doby, zabývali se otázkou přístupu veřejnosti k dokumentům týkajícím se řízení před EK a Soudním dvorem, otázkou notifikace přijetí vnitrostátních předpisů v souladu se směrnicí 98/34/ES, jakož i ryze praktickými záležitostmi zastupování.

Skupinová fotografie účastníků setkání zmocněnců ze zahrady Černínského paláce

V roce 2009 se VLZ, jakož i jiní pracovníci Kanceláře VLZ, účastnili několika seminářů a přednášek, v jejichž rámci informovali o aktuální judikatuře Soudního dvora EU k vybraným otázkám, o úloze VLZ při zastupování ČR v jednotlivých typech řízení, jakož i o konkrétním stavu řízení vedeným proti ČR nebo řízení, do kterých je ČR zapojena. Ve spolupráci se zmocněncem pro zastupování ČR před ESLP uspořádal VLZ na půdě NSS ČR přednášku k aktuální judikatuře obou soudů.